

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน
A SUPPLEMENTARY READING BOOK ABOUT THAI STUDIES ON CURRENCY IN
CIRCULATION AND BANKNOTES FEATURING KING RAMA IX FOR
CHINESE STUDENTS

Shu Ping Feng

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2562

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากฉบับตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับ
ผู้เรียนชาวจีน

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

A SUPPLEMENTARY READING BOOK ABOUT THAI STUDIES ON
CURRENCY IN CIRCULATION AND BANKNOTES FEATURING KING RAMA
IX FOR CHINESE STUDENTS

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for MASTER OF ARTS (Thai)

Faculty of Humanities Srinakharinwirot University

2019

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ของ

Shu Ping Feng

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิอร พรอำไพสกุล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์

วัฒนา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรากร)

ชื่อเรื่อง	หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัย รัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน
ผู้วิจัย	Shu Ping Feng
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2562
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิอร พรอำไพสกุล

ปริญญานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยสร้างเครื่องมือจำนวน 9 บท ได้แก่ บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย บทที่ 2 ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย บทที่ 3 วิถีชีวิตกับน้ำ บทที่ 4 ประเพณี บทที่ 5 พระราชพิธี บทที่ 6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย บทที่ 9 เศรษฐกิจพอเพียง เมื่อผ่านการตรวจสอบคุณภาพ จึงนำเครื่องมือที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยบทอ่าน อธิบายคำศัพท์ เกร็ดความรู้ แบบทดสอบท้ายบท บทอ่านเสริม หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 84.20/78.67 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ $E1/E2 = 75/75$ แสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 ซึ่งมีเนื้อหาการเรียนรู้เรื่องไทยศึกษาสำหรับผู้เรียนชาวจีน ช่วยให้ผู้เรียนชาวจีนได้เรียนรู้ไทยศึกษาที่ปรากฏในธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สามารถใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมไทย

คำสำคัญ : หนังสืออ่านเพิ่มเติม, ไทยศึกษา, ธนบัตรไทย, ผู้เรียนชาวจีน

Title	A SUPPLEMENTARY READING BOOK ABOUT THAI STUDIES ON CURRENCY IN CIRCULATION AND BANKNOTES FEATURING KING RAMA IX FOR CHINESE STUDENTS
Author	SHU PING FENG
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2019
Thesis Advisor	Assistant Professor Nition Pornumpaisakul , Ph.D.

The purpose of this thesis is to construct supplementary reading materials about Thai Studies representing through the series of circulating banknotes printed during the reign of King Rama IX for Chinese students. The researchers conducted research by creating nine tools: Chapter 1 the Thai banknote. Chapter 2 Thai language; Chapter 3 Thai ways of living and its association with the water; Chapter 4 Thai custom; Chapter 5 royal ceremonies; Chapter 6 significant historical events; Chapter 7 foreigners in Thai society; Chapter 8 Thai architecture; and Chapter 9 the idea of Sufficiency Economy. When passing the quality inspection Therefore, the tools that have been evaluated by experts and modified and then tried for the target group. The research found that Further reading on Thai Studies representing through the series of circulating banknotes printed during the reign of King Rama IX for Chinese students that the researcher created. Consists of a chapter Explanation of vocabulary, knowledge, quiz at the end of the chapter, supplementary reading, additional reading books on Thai studies from circulating bank notes during the reign of King Rama IX for Chinese learners. The performance value is based on the criteria 84.20/78.67, which has been defined as $E1/E2 = 75/75$, indicates that the book was read more about Thailand. Study of the 9th reign of the Thai traditional banknote for Chinese learners help Chinese learners Learn Thai studies that appear in the ninth reign of the 9th century, which can be used as the media to administer Thai language teaching as a foreign language. To help learners understand Thai society and culture.

Keyword : Supplementary reading book, Thai studies, Thai banknotes, Chinese students.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพร พรอำไพสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์ได้สละเวลาอันมีค่า คอยสอน ดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางที่ดี และเป็นประโยชน์ให้กับผู้วิจัยทั้งด้านการเรียน การทำวิจัย รวมถึงการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังคอยให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด เพราะผู้วิจัยศึกษาอยู่ไกลบ้าน จึงรู้สึกอบอุ่นและมีกำลังใจ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรรกร อาจารย์เป็นผู้ที่มีเมตตาและหวังดีกับลูกศิษย์ทุก ๆ คน อาจารย์เป็นผู้ให้โอกาสผู้วิจัยได้เรียนรู้สิ่งที่ดี ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ดูแลเอาใจใส่ผู้วิจัยมาตลอดโดยเฉพาะเป็นแรงบันดาลใจทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นในการทำปริญญานิพนธ์ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนาที่ได้สละเวลามาเป็นประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่าให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์กับปริญญานิพนธ์ของผู้วิจัย ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครวิทย์ เรืองรอง และดร.ดลยา เทียนทอง ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งอาจารย์ทั้งสามท่านได้กรุณาตรวจ ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเมตตา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ผกาศรี เย็นบุตร ที่ให้ความเมตตา กำลังใจ และคำแนะนำที่ดีแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยทุกท่านที่ให้ความรู้ และคำแนะนำแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณนักศึกษาชาวจีนทุกคนที่ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองเครื่องมือของผู้วิจัย

ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ปริญญาโททุกคนที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว คุณยายที่คอยให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ให้ความรัก และความห่วงใยแก่ผู้วิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณพ่อ คุณแม่ที่มอบโอกาสการศึกษาให้กับลูกมาตลอดชีวิต ขอขอบคุณพ่อและแม่ที่คอยอบรมสั่งสอน เลี้ยงดูลูกจนเติบโต มอบทั้งกำลังใจ กำลังทรัพย์ และกำลังใจให้ลูกผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ จนสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณน้องชายที่ให้ความเข้าใจและกำลังใจในการเรียนปริญญาโท ขอมอบรางวัลแห่งความภาคภูมิใจนี้ให้ครอบครัวด้วยรักและเคารพ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 ไทยศึกษากับธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 และการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียน ชาวจีน.....	8
1.สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย.....	8
1.1 ความหมายและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย	8
1.2 พระมหากษัตริย์องค์สำคัญในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9	11
1.2.1 รัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช.....	11
1.2.2 รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	12

1.2.3 รัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	15
2. ไทยศึกษาจากธนบัตรไทย	17
2.1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย	18
2.2 ภาษาไทย	23
2.3 วิธีชีวิตกับน้ำ	27
2.3.1 ด้านการเกษตร	28
2.3.2 ด้านสถาปัตยกรรม	30
2.3.3 ด้านการค้าขาย	32
2.4 ประเพณี	34
2.5 พระราชพิธี	37
2.5.1 เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ในพยุหยาตราทางชลมารค	37
2.5.2 พระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต	39
2.6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย	42
2.7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย	45
2.8 สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์	48
2.8.1 พระที่นั่งอนันตสมาคม	48
2.8.2 วัดพระศรีรัตนศาสดาราม	50
2.9 เศรษฐกิจพอเพียง	52
3. หนังสืออ่านเพิ่มเติม	56
3.1 ความหมายและความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	56
3.1.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	56
3.1.2 ความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	57

3.2 ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	58
3.3 ขั้นตอนการผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติม	59
3.4 หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เน้นความรู้เกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9	60
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	65
1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	65
1.1 กลุ่มประชากร.....	65
1.2 กลุ่มตัวอย่าง	65
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
3.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
3.1 ขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม	66
3.2 การหาคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน	77
4. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	88
4.1 การทดลองครั้งที่ 1.....	89
4.1.1 กลุ่มทดลองครั้งที่ 1.....	89
4.1.2 สถานที่และระยะเวลาในการทดลองครั้งที่ 1	90
4.1.3 ผลการทดลองครั้งที่ 1	90
4.2 การทดลองครั้งที่ 2.....	99
4.2.1 กลุ่มทดลองครั้งที่ 2.....	99
4.2.2 สถานที่และระยะเวลาในการทดลองครั้งที่ 2.....	99
4.2.3 ผลการทดลองครั้งที่ 2	100
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	114

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้งหมด 9 บทเพื่อหาประสิทธิภาพ E1	117
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพ E2	119
3. การวิเคราะห์ความก้าวหน้าจากคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	120
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	123
สรุปผลการวิจัย	123
อภิปรายผล	126
ข้อเสนอแนะ	127
บรรณานุกรม	128
ภาคผนวก	135
ประวัติผู้เขียน	180

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 สถานที่สำคัญที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 (แบบ 9-16)	67
ตาราง 2 บุคคลสำคัญที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 (แบบ 9-16)	69
ตาราง 3 เหตุการณ์สำคัญที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 (แบบ 9-16)	71
ตาราง 4 กฎหมายและพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์ไทยสำคัญที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 (แบบ 9-16)	72
ตาราง 5 แสดงการประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยผู้เชี่ยวชาญ	79
ตาราง 6 แสดงการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของรองศาสตราจารย์ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย....	81
ตาราง 7 แสดงการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดร.ดลยา เทียนทอง	84
ตาราง 8 แสดงการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวินธ์ เรืองทอง	87
ตาราง 9 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1	90
ตาราง 10 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจากการทดลองครั้งที่ 1	91
ตาราง 11 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนในการทดลองครั้งที่ 1	91
ตาราง 12 แสดงข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ในการทดลองครั้งที่ 1	92
ตาราง 13 แสดงข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ในการทดลองครั้งที่ 1	96
ตาราง 14 แสดงการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาหลังจากการทดลองครั้งที่ 1	98
ตาราง 15 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2	100
ตาราง 16 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนในการทดลองครั้งที่ 2	100
ตาราง 17 แสดงผลคะแนนในแบบทดสอบระหว่างเรียนจากการทดลองครั้งที่ 2	101
ตาราง 18 แสดงข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ในการทดลองครั้งที่ 2	102
ตาราง 19 แสดงข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ในการทดลองครั้งที่ 2	110

ตาราง 20 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน บทที่ 1- 9 ของกลุ่มตัวอย่าง	117
ตาราง 21 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	119
ตาราง 22 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ของการทดลอง.....	121

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 ธนบัตร 10 บาท แบบที่ 12 พระบรมรูปทรงม้า	14
ภาพประกอบ 2 เบี้ยและพดด้วง.....	19
ภาพประกอบ 3 พระบรมราชาอนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน	23
ภาพประกอบ 4 อักษรพยัญชนะที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์ขึ้น	24
ภาพประกอบ 5 ศิลจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 จารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ 1	27
ภาพประกอบ 6 ธนบัตร 1,000 บาท แบบที่ 14.....	28
ภาพประกอบ 7 ธนบัตร 1,000 บาท แบบที่ 15.....	30
ภาพประกอบ 8 ธนบัตร 20 บาท แบบที่ 15.....	32
ภาพประกอบ 9 สะพานพระราม 8	32
ภาพประกอบ 10 ธนบัตร 500 บาท แบบที่ 15.....	34
ภาพประกอบ 11 ธนบัตร 100 บาท แบบที่ 10 เรือสุพรรณหงส์	39
ภาพประกอบ 12 ธนบัตร 100 บาท แบบที่ 15 รุ่นที่ 2	43
ภาพประกอบ 13 ธนบัตร 100 บาท แบบที่ 14.....	45
ภาพประกอบ 14 พระที่นั่งอนันตสมาคม.....	49
ภาพประกอบ 15 วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว).....	52
ภาพประกอบ 16 ธนบัตร 1,000 บาท แบบที่ 15.....	53
ภาพประกอบ 17 บรรยากาศทดลองครั้งที่ 1 ณ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	89
ภาพประกอบ 18 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 2 ณ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	99
ภาพประกอบ 19 บรรยากาศทดลองครั้งที่ 3 ณ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	114

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เส้นทางสำคัญ ทางด้านการค้าและวัฒนธรรมโบราณของประเทศจีน คือเส้นทางสายไหม หรือ“One Belt One Road” มี 2 เส้นทางสำคัญคือ ทางบกและทางทะเล ทั้งสองเส้นทางช่วยเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้าระหว่างภูมิภาคต่าง ๆ บนโลก

เส้นทางสายไหมหรือหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง “One Belt One Road” เป็นเส้นทาง การค้าและวัฒนธรรมที่สำคัญในสมัยโบราณซึ่งเชื่อมระหว่างประเทศจีนกับทวีปยุโรป ประกอบด้วยเส้นทางสายไหมทางบกและเส้นทางสายไหมทางทะเล เส้นทางสายไหมทางบก เป็นเส้นทางการค้า ส่วนเส้นทางสายไหมทางทะเล มีช่องทางการค้าตั้งแต่ทะเลจีนใต้ ผ่านช่องแคบมะละกา ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้าสู่มหาสมุทรอินเดียเพื่อเชื่อมต่อ ภูมิภาคตะวันออกกลางกับทวีปอเมริกาและยุโรป¹

ปัจจุบันเส้นทางสายไหมได้รับการพัฒนาแนวคิดนำมาใช้เป็นนโยบายใหม่ของจีนชื่อว่า “เส้นทางสายไหมใหม่” หรือ“One Belt One Road” หรือเรียกภาษาจีนว่า “อี๋ด้าย อี้ลู่”(一带一路) ซึ่งเป็นนโยบายยุทธศาสตร์การบริหารของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง (XI JINPING) ประกาศใช้ในเดือน กันยายน พ. ศ. 2556

ประธานาธิบดี สี จิ้นผิงของจีนได้ประกาศใช้นโยบายเส้นทางสายไหม เมื่อเดือน กันยายน ค.ศ.2013 ที่ผ่านมา โดยการนำทฤษฎีเส้นทางการค้าที่ชื่อว่า “เส้นทางสายไหม” ที่ประสบความสำเร็จในอดีต ทั้งในแง่ของการขยายอิทธิพลทางการค้าและเผยแพร่ วัฒนธรรมมาปรับปรุงใหม่ เพื่อแผ่ขยายอิทธิพลทางการค้าและวัฒนธรรมของจีนให้เพิ่มมากขึ้น โดยมีชื่อว่า หรือ “เส้นทางสายไหมใหม่”(One Belt One Road) นโยบายเส้นทาง) “อี๋ด้าย อี้ลู่” สายไหมยุคใหม่ ทั้งทางบกและทางทะเล เรียกภาษาจีนว่า一带一路 ซึ่งถือว่าเป็นยุทธศาสตร์ สันติภาพและการพัฒนาของโลกในยุคปัจจุบัน²

¹ สมยศ ศุกกิจไพบูลย์. (2560). จีน - ไทยผูกพันฉันพี่น้อง. หน้า 7.

² แหล่งเดิม. หน้า 348 - 349.

การที่ผู้นำระดับสูงสุดของจีน ผลักดันกลยุทธ์การบริหารระหว่างประเทศสะท้อนให้เห็นถึงความแน่วแน่ของจีนในการสร้าง "โมเดลใหม่" เพื่อเชื่อมโยงสาธารณรัฐประชาชนจีนกับภูมิภาคต่างๆ และเป็นเครื่องมือสำคัญด้านนโยบายต่างประเทศและภายในประเทศของจีน การผลักดันยุทธศาสตร์ดังกล่าวทำให้ "เส้นทางสายไหมใหม่" หรือ "One Belt One Road" เป็นชุมพลทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งช่วยสร้างความใกล้ชิดระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศบนแนวพื้นที่เศรษฐกิจระหว่างประเทศในศตวรรษที่ 21

นโยบายเส้นทางสายไหมใหม่ของสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นนโยบายหลักในการเปิดประเทศ ทำให้คนจีนมีโอกาสเดินทางออกนอกประเทศเพื่อจุดมุ่งหมายด้านการท่องเที่ยว การศึกษา เศรษฐกิจ ฯลฯ ดังใน พ.ศ. 2560 มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเข้าสู่ประเทศไทยและมีนักศึกษาจีนมาศึกษาที่ประเทศไทยมากกว่าชาติอื่นในบรรดาชาวต่างชาติทั้งหมด

ตัวเลขของทางการไทยปี 2560 นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยมากถึง 35 ล้านคน ทำรายได้เข้าประเทศประมาณ 1.8 ล้านล้านบาท จำนวนนักท่องเที่ยวจีนมากเป็นอันดับหนึ่งเกือบทะลุ 10 ล้านคนแล้ว การใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในไทยต่อวันต่อหัวของนักท่องเที่ยวจีนก็มากขึ้น ปัจจุบันเฉลี่ยต่อวันต่อหัวอยู่ที่ประมาณ 6,000 บาทขึ้นไป ถ้าเทียบกับปี พ.ศ. 2559 ได้เพิ่มขึ้นมากกว่า 11.97 เปอร์เซ็นต์ แล้วยังมีข้อมูลปรากฏว่านักศึกษาชาวจีนมาเรียนที่ประเทศไทยประมาณ 40,000 คน ซึ่งนักศึกษาจีนมาเรียนที่ประเทศไทยเพิ่มขึ้นมากที่สุด และเป็นจำนวนมากที่สุดในจำนวนนักศึกษาชาวต่างชาติทั้งหมด¹

นโยบายเส้นทางสายไหมใหม่ยังเป็นนโยบายของรัฐบาลจีนที่สนับสนุนและส่งเสริมให้คนจีนเรียนภาษาไทย รัฐบาลจีนเปิดโอกาสให้พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในประเทศจีนอย่างต่อเนื่องรวดเร็ว ทั้งในด้านการผลิตหลักสูตรและปริมาณความต้องการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน การอบรมบุคลากรที่ใช้ภาษาไทยทั้งหมดนี้เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีนสอดคล้องกับการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติและได้เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศไทย

การศึกษาเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับประเทศไทย หรือไทยศึกษาเป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้เรียนชาวจีนต้องรู้ เพราะไทยศึกษาทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานวัฒนธรรม

¹ MGR Online. (2561, July). New China Insights: นักท่องเที่ยวจีนทำไมต้องไปท่องเที่ยวเมืองไทย. Retrieved July 4, 2018, from: <https://mgronline.com/china/detail/961000006>.

และภูมิปัญญาของประเทศไทย ทำให้เห็นพัฒนาการความคิดในด้านต่างๆ ทั้งในเรื่องเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและการแก้ปัญหาของคนไทย เพราะการศึกษาเรื่องไทยศึกษามีพื้นฐานข้อมูลเกี่ยวกับ “กิน อยู่ หลับ นอน”

ไทยศึกษาเป็นชุดวิชาที่นำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานวัฒนธรรมไทยหลากหลายด้าน ทั้งเรื่องความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ศาสนา ภาษา วรรณคดี ประเพณี พิธีกรรม การละเล่นพื้นบ้าน ศิลปะ นานาแขนง และแนวการพัฒนาบนวิถีไทย จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจพื้นฐานวัฒนธรรมของไทย ได้รู้ถึงภูมิปัญญา การพัฒนาความคิดในด้านต่างๆ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม การปรับตัวในการแก้ไขปัญหาในแต่ละช่วงสมัยที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองของไทย¹

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นขอบเขตการศึกษาเรื่องไทยศึกษาว่าเป็นการศึกษาองค์ความรู้ ในประเด็นที่เกี่ยวกับประเทศไทยในหลากหลายด้าน แสดงให้เห็นถึงอารยธรรมและความดีงามของชนชาติไทยที่มีความภาคภูมิใจในด้านต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนการเมืองการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตความเชื่อของคนไทย

นักศึกษาจีนมาเรียนภาษาและวัฒนธรรมที่ประเทศไทยได้มีโอกาสใช้ธนบัตรในการดำเนินชีวิต ธนบัตรบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลด้านไทยศึกษา คุณค่าของธนบัตรไม่ใช่ราคาบนธนบัตรอย่างเดียวเท่านั้น ธนบัตรยังเป็นเหมือนจดหมายเหตุหรือบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สำคัญของประเทศไทย ทั้งยังทำหน้าที่เป็นสื่อเผยแพร่เอกลักษณ์ประจำชาติให้ทั่วโลกรู้จัก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เรื่องราวภาษาและวัฒนธรรมผ่านธนบัตรได้

ธนบัตรไทยนอกจากมีความหมายใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายแล้ว ธนบัตรยังเป็นสื่อทำหน้าที่เผยแพร่เอกลักษณ์ประจำชาติให้ทั่วโลกรู้จักไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้านประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมประจำชาติอันแสดงให้เห็นถึงอารยธรรมและความดีงามของชนชาติไทยที่มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่าซึ่งได้นำมาเป็นองค์ประกอบธนบัตรอย่างกลมกลืน²

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2548). คู่มือการศึกษา ชุดวิชาไทยศึกษา. หน้า 4.

² ปัทมาพร ไชยเชษฐพิพัฒกุล. (2560). ธนบัตร ร. 9 - 70 ปีได้ร่วมพระบารมี. หน้า 4.

จากการศึกษาข้อมูลจากธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 พบว่ามีข้อมูลทางด้านไทยศึกษาหลากหลายด้าน เช่น ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณี เป็นต้น ดังเช่น เรื่องพระที่นั่งอนันตสมาคมที่มีความสวยงามเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และพระมหากษัตริย์ไทย ปรากฏด้านหลังธนบัตรในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทั้งหมด 3 แบบ ได้แก่ ธนบัตรแบบ 9 ทุกชนิดราคา ได้แก่ 50 สตางค์ 1 บาท 5 บาท 10 บาท 20 บาท 100 บาท ธนบัตรแบบ 12 ชนิดราคา 50 บาทและ ธนบัตรแบบ 16 ชนิดราคา 1,000 บาท

พระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นสถานที่สำคัญเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ไทย ถือเป็นสถาปัตยกรรมสำคัญของไทย ที่ผสมผสานศิลปะไทยกับศิลปะตะวันตก พระที่นั่งองค์นี้สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เมื่อ พ.ศ. 2450

สถาปัตยกรรมสร้างแบบตะวันตก คือสถาปัตยกรรมแบบอิตาเลียนผสมผสานกับสถาปัตยกรรมไทย สร้างด้วยหินอ่อนจากเมืองคาร์ราราประเทศอิตาลี เพดานของยอดโดมมีการเขียนภาพพระราชนิพนธ์กิจด้านต่างๆ ของพระมหากษัตริย์ไทย เป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียก ความสวยงามด้านสถาปัตยกรรมจึงทำให้พระที่นั่งอนันตสมาคมได้ใช้ในรัฐพิธีและงานสำคัญประเภทต่างๆ ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวถึงพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เช่น ในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิม พระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม พ.ศ.2542¹

ธนบัตรจึงมีคุณค่าในฐานะเป็นบันทึกความทรงจำในอดีตของประเทศไทย แสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมอันงดงาม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับไทยศึกษา ธนบัตรไทยจึงมีลักษณะพิเศษโดยเฉพาะธนบัตรที่ตีพิมพ์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ตั้งแต่ธนบัตรแบบ 9 จนถึงแบบ 16 ทั้งหมดมี 9 ชนิดราคา ได้แก่ 50 สตางค์ 1 บาท 5 บาท 10 บาท 20 บาท 50 บาท 100 บาท 500 บาท 1,000 บาท มีจำนวน 30 รูปแบบ

การเรียนการสอนภาษาไทยในประเทศจีนมีการเรียบเรียงเรื่องเงินไทย เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักประเทศไทย นักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่ไปเรียนแลกเปลี่ยนที่ประเทศไทย ได้มีโอกาสใช้เงินไทยเพื่อการดำรงชีวิต การเรียนเรื่องธนบัตรไทยจะได้ใช้เงินถูกต้อง ทำให้การใช้ชีวิตอยู่ต่างประเทศสะดวกขึ้น เรื่องเงินไทยปรากฏในหนังสือ 大学泰语综合教程 2 เป็นหนังสือแบบเรียนที่ใช้เรียน

¹ ปัทมาพร ไชยเชษฐาพิพัฒกุล. (2560). ธนบัตร ร. 9 - 70 ปีได้ร่วมพระบารมี. หน้า 8.

ในประเทศจีน หนังสือเล่มนี้ทั้งหมดมี 28 บท มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมเพณีของประเทศไทย มีจุดมุ่งหมายทำให้ผู้เรียนมีความรอบรู้เข้าใจพื้นฐาน วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของประเทศไทยด้วย เรื่องเงินไทยปรากฏในบทที่ 13 กล่าวถึงลักษณะ ของธนบัตร ราคาของธนบัตรและวัฒนธรรมไทยในธนบัตรด้วย

ประเทศไทยมีเงิน ชนิด คือเงินแบบกระดาษเรียกว่าธนบัตร 2 ภาษาพูดทั่วไปเรียก แบงก์ อีกแบบหนึ่งคือเงินแบบเหรียญ หน่วยนับเงินไทยคือบาท แต่มีค่าเงินที่ย่อยลงไปอีกคือ สตางค์ เงินไทย สตางค์มีใช้ในอดีตแต่ปัจจุบันไม่ใช่แล้ว เงิน 1 บาท เงิน 1 สตางค์เท่ากับ 100 สตางค์ ดังนั้น สี่สตางค์จะเท่ากับ 1 สตางค์ หรือเรียกว่า 25 ที่เล็กที่สุดมีใช้ปัจจุบันคือเท่ากับ 100 บาท สิ่งที่ต้องระลึกอยู่เสมอเมื่อใช้เงินไทยคือบนเงินไทยมีรูปในหลวง 1 สตางค์ซึ่งมีค่าเท่ากับ ซึ่งเป็นที่เคารพเทิดทูนเหนือสิ่งอื่นใด ดังนั้นต้องให้ความเคารพเงินไทยจะทิ้งลงบนพื้นเหยียบ และทำลายไม่ได้เป็นอันขาด¹

หนังสือแบบเรียน 大学泰语综合教程 2 ได้กล่าวถึงเรื่องเงินของประเทศไทย แสดง ความสำคัญของการเรียนรู้เรื่อง“เงินไทย”สำหรับผู้เรียนชาวจีน จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึง ได้ศึกษาธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 และพบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับไทยศึกษา จึงเลือกเนื้อหาจาก ธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 มาสร้างเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนอ่านเพื่อศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติมเรื่องไทยศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาจีนเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมไทย หนังสืออ่าน เพิ่มเติมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะช่วยเพิ่มรายละเอียดบางประเด็นที่ไม่สามารถกำหนดลงในแบบเรียนที่ ใช้ในชั้นเรียนได้หมด ซึ่งผู้เรียนชาวจีนสามารถเสริมความรู้จากหนังสืออ่านเพิ่มเติมของผู้วิจัยได้

ผู้วิจัยศึกษาธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 พบมีข้อมูลเนื้อหาทางด้านไทยศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาภาษาไทยในประเทศจีนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่อง ธนบัตรไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ สามารถนำข้อมูลจากธนบัตรมาสร้างเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม เมื่อเสริมความรู้แก่ผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาสำหรับ ผู้เรียนชาวจีน เพื่อให้ผู้เรียนชาวจีนได้เรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับไทยศึกษาผ่านธนบัตรในสมัย รัชกาลที่ 9 จะเสริมความรู้และความคิดให้ผู้เรียนชาวจีน ผู้เรียนสามารถเสริมความรู้ความคิดและ ประสบการณ์ใหม่จากธนบัตร เรียนรู้เรื่องการปกครอง การเมือง วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนจนถึง

¹ 陆生. (2012). 大学泰语综合教程 2. 重庆: 重庆大学出版社. หน้า 125 – 126.

วิถีชีวิตของคนไทย ธนบัตรจึงมีบทบาทบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ การเรียนรู้เรื่องนี้ทำให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษาผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ความสำคัญของการวิจัย

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนในสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนจะช่วยเสริมความรู้และความเข้าใจเรื่องไทยศึกษา เช่น ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณี เป็นต้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยเลือกข้อมูลที่ปรากฏในธนบัตรหมุนเวียนรัชกาลที่ 9 โดยเลือกข้อมูลจากการปรากฏซ้ำเป็นหลัก

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences จำนวน 47 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences ที่มาแลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยมีความสามารถในการเรียนภาษาไทยระดับกลางถึงระดับสูง และยินดีเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 18 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่ปรากฏบนธนบัตร โดยเลือกเนื้อหาไทยศึกษาในธนบัตรหมุนเวียนที่ปรากฏซ้ำ ทำให้ได้ข้อมูลมาสร้างเป็นเครื่องมือประกอบด้วยเนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติม 9 บท ดังนี้

บทที่ 1	ความเป็นมาของธนบัตรไทย
บทที่ 2	ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย
บทที่ 3	วิถีชีวิตกับน้ำ
บทที่ 4	ประเพณี
บทที่ 5	พระราชพิธี
บทที่ 6	เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย
บทที่ 7	ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย
บทที่ 8	สถาปัตยกรรมไทย
บทที่ 9	เศรษฐกิจพอเพียง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ธนบัตรหมุนเวียน หมายถึง ธนบัตรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึง ธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ธนบัตรแบบ 9 ” “ธนบัตรแบบ 10 ” “ธนบัตรแบบ 11 ” “ธนบัตรแบบ 12 ” “ธนบัตรแบบ 13 ” “ธนบัตรแบบ 14 ” “ธนบัตรแบบ 15 ” “ธนบัตรแบบ 16 ”

บทที่ 2

ไทยศึกษากับธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 และการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม สำหรับผู้เรียนชาวจีน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องไทยศึกษาในธนบัตรรัชกาลที่ 9 โดยนำความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ด้านสังคม ด้านประเพณี ด้านภาษา และด้านวิถีชีวิตที่ปรากฏในธนบัตรไทย มาสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียนชาวจีน เพื่อให้ผู้เรียนชาวจีนได้ฝึกทักษะทางภาษาและเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย
2. ไทยศึกษาจากธนบัตรไทย
3. หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1.สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย

ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พระมหากษัตริย์จึงมีบทบาทสำคัญต่อชาติ บ้านเมืองและประชาชนไทยเป็นอย่างยิ่ง ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยแบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ความหมายและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย และพระมหากษัตริย์องค์สำคัญในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9

1.1 ความหมายและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย

ชาติไทยเป็นชาติที่มีเอกราชมีพระมหากษัตริย์ปกครองมาแต่โบราณ พระมหากษัตริย์ทรงมีบทบาทเป็นผู้นำทางการบริหารและผู้นำกองทัพ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 อธิบายความหมายของกษัตริย์ว่า หมายถึง "ผู้ป้องกันภัย ชาตินักรบ"¹ ซึ่งตรงกับกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม กล่าวไว้ว่า "กษัตริย์ หรือพระมหากษัตริย์มีความหมายถึง นักรบผู้ยิ่งใหญ่ พระราชกรณียกิจสำคัญประการหนึ่งของพระมหากษัตริย์ คือการปกป้องรักษาพระราชอาณาจักร และขยายพระราชอาณาเขตให้กว้างใหญ่ไพศาลไปยังดินแดนแว่นอื่น"²

¹ ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. หน้า 86.

² กรมศิลปากร. (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. หน้า 8.

ผู้วิจัยพบคำศัพท์ที่มีความหมายเดียวกันกับคำว่ากษัตริย์ ได้แก่ "พ่อขุน" "พระเจ้า" "พระเจ้าแผ่นดิน" "พระมหากษัตริย์" "พระเจ้าอยู่หัว" สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน อธิบายไว้ดังนี้

เมื่อใดที่มีคนพูดภาษาเดียวกัน ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้กันเป็นหมู่ๆ จนกลายเป็นบ้านเมืองใหญ่ คนกลุ่มนั้นก็ต้องมีหัวหน้า หัวหน้าก็คือผู้ที่คนทั้งหลายรักนับถือและเชื่อฟัง นอกจากนี้ยังต้องเป็นคนที่มีความดีอื่นๆ อีก เช่น เมื่อเกิดสงครามก็ต้องมีความกล้าหาญ มีฝีมือกว่าข้าศึก เมื่อยามสงบก็ต้องเป็นผู้มีความเมตตาช่วยเหลือผู้อื่น ต้องเป็นผู้ยอมเสียสละความสุขสบายส่วนตัวในบางเวลา เพื่อไปทำประโยชน์ให้แก่คนหมู่มาก เพราะคนเหล่านั้นได้ยกย่องให้เป็นนายและยอมเชื่อฟังคำสั่งทุกอย่าง หัวหน้ากลุ่มของคนไทย สมัยสุโขทัยนั้น นิยมเรียกกันว่า "พ่อขุน" และมีตำแหน่งเป็นพ่อเมือง เพราะในตอนแรกก็ปกครองเพียงเมืองเดียว เวลาต่อมาเพื่อขยายอาณาเขตของบ้านเมืองออกไป คนนิยมเรียกเป็นอย่างอื่น "พ่อขุน" เปลี่ยนเป็น "พระเจ้า" บ้าง "พระเจ้าแผ่นดิน" บ้าง "พระมหากษัตริย์" บ้าง "พระเจ้าอยู่หัว" บ้าง เป็นต้น¹

นอกจากนี้ พระมหากษัตริย์ยังทรงเป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทั้งชาติ มีความสำคัญต่อชาติบ้านเมืองและประชาชนเป็นอย่างยิ่ง จุลทัศน์ พยาฆรานนท์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีพระมหากษัตริย์ในสังคมไทยว่า "สยามประเทศเป็นราชอาณาจักรเก่าแก่แห่งใหญ่แห่งหนึ่งในย่านอาคเนย์ มาแต่โบราณกาล พระประมุขแห่งพระราชอาณาจักรคือสมเด็จพระมหากษัตริยาราชเจ้า ทรงดำรงพระราชอิสริยยศเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ดำรงพระอิสริยยศศักดิ์จอมทัพแห่งพยุหเสนาจันทรจักร ดำรงพระราชอิสริยยศเป็นพระเจ้าอยู่หัวหรือพระเจ้าชีวิตเหนือหัวพลเมืองของพระองค์"²

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าพระมหากษัตริย์เป็นส่วนประกอบของความเป็นรัฐไทย ทรงเป็นประมุขมีความสามารถในการรบ ความเสียสละ ความมีพระเมตตา และพระราชกรณียกิจที่ทำให้เป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทั้งชาติ เป็นปึกแผ่นและประโยชน์ของประเทศชาติ ส่งผลให้เกิดความมั่นคงในราชอาณาจักรไทยสืบต่อเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบัน

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันสูงสุดของไทยมาแต่โบราณ มีความสำคัญในฐานะที่เป็นส่วนประกอบของความเป็นรัฐไทย เป็นสถาบันหลักของชาติที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของ

¹ วิชาสงศ์ พงศบุตร) .2548 .(สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฉบับเสริมการเรียนรู้เล่ม 4. หน้า 285.

² จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. (2549). สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย. หน้า 4-8.

ชาวไทยมาทุกสมัย **บทละครเรื่องรามเกียรติ์** อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชน ดังนี้

อันพระนครทั้งหลาย	ก็เหมือนกับกายสังขาร
กษัตริย์คือจิตวิญญาณ	เป็นประธานแก่ร่างอินทรีย์
มือเบื้องซ้ายขวาคือสามนต์	บาทาคือพลทั้งสี่
อาการพร้อมสามสิบสองมี	ดังนี้จึงเรียกว่ารูปกาย ¹

ในบทกลอนข้างต้นสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชนได้ว่า บ้านเมืองเปรียบเหมือนร่างกายของมนุษย์ พระมหากษัตริย์เปรียบเสมือนหัวใจ และจิตวิญญาณ ความสัมพันธ์ทั้งสองสิ่งนี้ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ จึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างยิ่ง

ความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชนดัง **บทละครเรื่องรามเกียรติ์** ข้างต้นแสดงให้เห็นความผูกพันระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชนไทย ดังนี้

ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด สิ่งที่จะขาดไม่ได้คือ ผู้นำกลุ่มคนอันเป็นที่ยอมรับได้รับยกย่องความสามารถ เป็นที่เชื่อถือของคนโดยรวม อันนำมาซึ่งการเป็นรัฐอิสระ เป็นอาณาจักรของคนไทยโดยแท้จริง เป็นผู้ที่ทำให้ชนชาติร่วมกันก่อตั้งประเทศชาติ เป็นความผูกพันที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ นั่นคือ พระมหากษัตริย์กับชนชาติไทย²

พระมหากษัตริย์จึงมีความสำคัญกับสังคมไทย สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่อยู่คู่กับชนชาติไทยในสังคมไทยมาอย่างยาวนานนับตั้งแต่การก่อตั้งรัฐไทย ดังจะเห็นได้ว่าประเทศไทยไม่เคยว่างเว้นพระมหากษัตริย์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง พระมหากษัตริย์ในแต่ละสมัยมีหน้าที่แตกต่างกันตามบริบทที่เปลี่ยนไป พระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยทรงปกครองดูแลทุกข์สุขของราษฎรอย่างใกล้ชิดเหมือนบิดาปกครองบุตร พระมหากษัตริย์ในสมัยอยุธยาทรงเป็นเทพเจ้าลงมาดูแลทุกข์สุขของราษฎร

¹ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช. (2510). *บทละครเรื่องรามเกียรติ์*. หน้า 831.

² ดนัย ไชยโยธา. (2543). 53 *พระมหากษัตริย์ไทย : ๕ ทรงครองใจไทยทั้งชาติ*. หน้า 13.

พระมหากษัตริย์ในสมัยธนบุรีทรงเป็นจอมทัพผู้เกรียงไกร พระมหากษัตริย์ในสมัยรัตนโกสินทร์ ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขแก่ปวงอาณาประชาราษฎร์

จากทั้งหมดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พระมหากษัตริย์ไทยมีความสำคัญกับสังคมไทยและคนไทยเป็นอย่างยิ่ง สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญและเป็นศูนย์รวมจิตใจของราษฎรมาทุกยุคสมัย ในฐานะผู้ปกครองที่สร้างความมั่นคงหรือความผาสุกร่มเย็นแก่ชาติบ้านเมือง พระมหากษัตริย์ไทยทรงสร้างชาติและพัฒนาชาติบ้านเมือง ทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง การเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาพระมหากษัตริย์องค์สำคัญที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 เท่านั้น

1.2 พระมหากษัตริย์องค์สำคัญในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9

พระมหากษัตริย์ที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 มีทั้งหมด 12 พระองค์ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงรัตนโกสินทร์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลพระมหากษัตริย์ที่ปรากฏบนธนบัตรมากกว่า 2 ครั้งมาศึกษา การปรากฏมากกว่า 2 ครั้งแสดงให้เห็นความสำคัญของการกล่าวถึงเรื่องพระมหากษัตริย์พระองค์นั้น จากการศึกษาพบว่า มี 3 พระองค์ ได้แก่ รัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และรัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

1.2.1 รัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงตั้งเมืองหลวงมีนามว่า “กรุงเทพฯ” เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2325

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชพระนามเดิมว่าด้วงหรือทองด้วง เมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2279 เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2325 และทรงสถาปนาสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทเป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคล เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2352 พระชนมพรรษา 72 พรรษา ทรงดำรงสิริราชสมบัติ 27 ปี พ.ศ. 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติให้พระเกียรติ ถวายพระราชสมัญญาว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และให้เปลี่ยนชื่อวันจักรีซึ่งตรงกับวันที่ 6 เมษายนเป็นวันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชและวันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์¹

¹ กรมศิลปากร. (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. หน้า 113.

พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่างๆ เพื่อทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรือง พระราชกรณียกิจสำคัญของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 มีดังนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้สถาปนาวัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้ว และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือวัดโพธิ์ เพื่อให้พระพุทธศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน พระองค์ทรงสร้างป้อมมหากาฬ ป้อมพระสุเมรุ เพื่อป้องกันพระมหานคร

นอกจากนี้ยังมีพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชในธนบัตรด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นพระราชปณิธานที่มุ่งมั่นจะทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและทำนุบำรุงชาติบ้านเมือง ดังใน**นิราศรบพม่าที่ท่าดินแดง**ได้กล่าวไว้ว่า *"ตั้งใจจะอุปถัมภก ยอยกพระพุทธศาสนา จะป้องกันขอบขัณฑสีมา รักษาประชาชนแลมนตริ"*¹ พระราชดำรัสนี้ พระองค์ได้ยกย่องพระพุทธศาสนา เพื่อให้ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ทรงทำให้ชาติบ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองดูแลประชาชนเป็นอย่างดี และทำให้อยู่เย็นเป็นสุข พระองค์จึงทรงทำทุกวิถีทางเพื่อฟื้นฟูบูรณะบ้านเมืองและพระศาสนาให้กลับคืนสู่ความรุ่งเรืองเป็นปึกแผ่นมั่นคง

1.2.2 รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี ทรงมีพระนามเดิมว่าสมเด็จเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2411 เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2453 พระชนมพรรษา 58 พรรษา รวมระยะเวลาที่ทรงครองราชสมบัติเป็นเวลา 42 ปี

ตลอดรัชสมัยของพระองค์ทรงพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองและทันสมัย ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เสด็จประพาสต่างประเทศและนำความเจริญมาพัฒนาปรับปรุงประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรกที่เสด็จประพาสต่างประเทศ ในช่วงเวลาที่มีผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน พระองค์ได้เสด็จประพาสสิงคโปร์ ชวา อินเดียที่อยูในการปกครองของประเทศตะวันตก เพื่อทอดพระเนตรกิจการบ้านเมือง และวิธีการปกครองของประเทศเหล่านั้น แล้วนำแบบอย่างที่เหมาะสมมาปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย ในตอนปลายรัชกาล พระองค์ได้เสด็จประพาสยุโรป 2 ครั้ง

¹ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช. (2464). *นิราศรบพม่าที่ท่าดินแดง*. หน้า 11.

เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์โดยตรงกับประมุขของประเทศต่างๆ และเพื่อประโยชน์ทางด้าน
การเมืองระหว่างประเทศด้วย¹

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
หลากหลายด้านดังปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 ได้แก่ การเลิกทาส และการศึกษา พระราช
ดำรัสเกี่ยวกับการเลิกทาสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ประเพณีทาสที่มีอยู่ในพระราชอาณาจักรสยาม ถึงเป็นวิธิตาสทำสารกรรมกรรม
ขายตัวด้วยใจสมัคร มิใช่ทาสเชลยที่เป็นการกดขี่อย่างร้ายแรงก็จริง แต่เป็นเครื่อง
กีดขวางทางเจริญ ประโยชน์และสุขสำราญของมหาชนอยู่อย่างหนึ่ง ซึ่งจำเป็นจะต้องเลิก
ถอน อย่าให้มีประเพณีทาสในพระราชอาณาจักรนี้ กรุงสยามจึงจะมีความสมบูรณ์เท่าทัน
ประเทศอื่น²

พระราชกรณียกิจสำคัญในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
คือการเลิกทาส ซึ่งมีวัตถุประสงค์ทำให้กรุงสยามมีความสมบูรณ์เท่าทันประเทศอื่น และส่งผลให้
ประชาชนมีอิสรภาพและเสรีภาพ พระองค์ทรงเห็นว่า การมีทาสเป็นสิ่งล้าสมัยไม่เหมาะสมกับ
ประเทศที่เจริญแล้ว และเป็นการส่งเสริมให้มีการกดขี่เหยียดหยามคนไทยด้วยกันเอง

พระราชดำรัสเกี่ยวกับการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
คือ “ การเล่าเรียนในบ้านเมืองเราจะเป็นข้อสำคัญที่หนึ่ง ซึ่งฉันจะอุตสาหกิจจัดขึ้นให้เจริญจงได้”³

นับตั้งแต่สมัยโบราณศูนย์กลางการศึกษาของคนไทยอยู่ที่วัด วัดคือโรงเรียนของ
ผู้ที่อยู่ในวังและจะทำราชการต่อไป จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะในพระราชฐานและเรียนกันในหมู่
เจ้านายราชตระกูลเท่านั้น เมื่อถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรง
เริ่มวางรากฐานการศึกษาแผนใหม่ ทรงตั้งโรงเรียนขึ้นสอนวิชาต่าง ๆ

เมื่อถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์จึงได้ทรง
ริเริ่มวางรากฐานการศึกษาแผนใหม่ขึ้นตามลำดับ กล่าวคือใน พ .ศ .2414 ได้ทรงตั้งโรงเรียน
ขึ้นสอนวิชาสำหรับบุตรข้าราชการในพระบรมมหาราชวัง ต่อมาได้ทรงทดลองจัดตั้งโรงเรียน

¹ วิชาสงศ์ พงศบุตร, ภูมิชัย มูลศิลป์, ไพฑูรย์ พงศบุตร. (2548). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฉบับเสริมการ
เรียนรู้เล่ม 3*. หน้า 60.

² ธงทอง จันทรางศุ). 2554 พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ รัชกาลที่ 9. (5. หน้า 9.

³ แหล่งเดิม . หน้า 11.

หลวงเพื่อสามัญชนเป็นแห่งแรกที่วัดมหรณพาราม และขยายออกไปยังพระอารามอื่นๆ
นอกจากโรงเรียนชายแล้วยังได้มีโรงเรียนสำหรับสตรี คือ **โรงเรียนสุนันทาลัย**¹

ข้อความข้างต้นสอดคล้องกับพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ “การศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่จะต้องทรงพัฒนาและปรับปรุงทรงตระหนัก ดีว่าบุคคลคือทรัพยากรอันมีค่าแห่งแผ่นดิน ตราบใดที่ประชาชนยังขาดการศึกษาตลอดนั้นประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้าอย่างทันยุคทันสมัยมิได้”²

พระองค์ได้ปฏิรูปการศึกษาจากศูนย์กลางการศึกษาอยู่ที่วัดเป็นการจัดตั้งโรงเรียนสอนวิชาสำคัญต่างๆ เป็นการขยายการศึกษาสู่สามัญชน แสดงให้เห็นว่าการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนและการพัฒนาประเทศ

ชาวไทยต่างสำนึกคุณที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า ทรงธำรงความเป็นเอกราชของชาติไว้ได้ ประชาชนได้ร่วมกันจัดสร้างพระบรมรูปทรงม้าขึ้นถวายเพื่อเป็นราชานุสาวรีย์แห่งความจงรักภักดีของไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินที่มีต่อพระองค์ และถวายพระราชสมัญญาว่า พระปิยมหาราช โดยต่อมารัฐบาลได้กำหนดให้วันที่ 23 ตุลาคมของทุกปีเป็นวันปิยมหาราช ชาวไทยทุกคนต่างน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ที่มีต่อราชฎและแผ่นดินไทย

ภาพประกอบ 1 ธนบัตร 10 บาท แบบที่ 12 พระบรมรูปทรงม้า³

¹ อุดม เขียววงศ์. (2545). พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี(รัชกาลที่ 1 ถึง 9). หน้า 155 .

² ธงทอง จันทรางศุ. (2554). พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ รัชกาลที่ 5. หน้า 15.

³ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย.

1.2.3 รัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี ประสูติเมื่อวันจันทร์ที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2470 ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2489 และเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559

รัชกาลที่ 9 พระนามเดิมว่า พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดชเป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกกับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระบรมราชสมภพเมื่อวันจันทร์ที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2470 ณ โรงพยาบาลเมาต์ ออบีร์น(Mount Auburn) เมืองแคมบริดจ์(Cambridge) รัฐแมสซาชูเซตส์(Massachusetts) ประเทศสหรัฐอเมริกา มีสมเด็จพระเชษฐภคินี คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช คือพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ 8 เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2489 และเมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2493 ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร (ต่อมา พ.ศ. 2499 โปรดเกล้าฯสถาปนาเป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ) และในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 โปรดเกล้าฯให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามแบบอย่างโบราณราชประเพณี เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 พระชนมพรรษา¹

พระองค์เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นระยะเวลา 70 ปี ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้เสวยราชสมบัติยาวนานที่สุดในประเทศไทยและในโลก

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีพระราชโอรสและพระราชธิดา รวมทั้งสิ้น 4 พระองค์ คือ

1.ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระนามเดิมสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2535

¹ กรมศิลปากร. (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. หน้า 161.

2.ศ.สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ ต่อมา พ.ศ. 2535 โปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามกุฎราชกุมาร และเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 10 เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559

3สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

4สมเด็จพระเจ. ๕ ลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี¹

รัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทุ่มเทพระวรกายอุทิศแรงกายให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนของพระองค์กินดีอยู่ดีภายใต้พระบรมโพธิสมภาร

นับจากวันที่ 19 สิงหาคม 2489 ในวันที่มีเสียงหนึ่ง ดังก้องท่ามกลางฝูงชนที่มาส่งเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อเสด็จกลับไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศว่า ในหลวงอย่าทิ้งประชาชน พระองค์มีพระราชดำรัสตอบกลับไปว่า ถ้าประชาชนไม่ทิ้งข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะละทิ้งอย่างไรได้²

นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ พ.ศ. 2493 พระราชกรณียกิจและเหตุการณ์สำคัญ ๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีหลากหลายด้าน เช่น ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านศาสนา ด้านสาธารณสุข ดังนี้

ด้านการปกครอง นับแต่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ ตราบจนเสด็จสวรรคตเป็นเวลาถึง ปี 70 นับว่าทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองสิริราชสมบัติยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย พระองค์ทรงปกครองบ้านเมืองด้วยหลักทศพิธราชธรรม ทรงอุทิศกำลังพระวรกายและกำลังพระสติปัญญาปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อประโยชน์สุขของปวงอาณาประชาราษฎร์และชาติบ้านเมืองตลอดรัชกาล

ด้านการศึกษา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศจึงมีพระราชดำรัสส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษาแก่เยาวชนและ

¹ กรมศิลปากร. (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. หน้า 161.

² สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2556. (สังกรรณแห่งแนวพระราชดำริสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. หน้า 34.

ประชาชนอย่างทั่วถึงเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรให้ดีขึ้น โปรดเกล้าให้จัดตั้งโรงเรียนหลายแห่ง

ด้านศิลปวัฒนธรรม พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็น อัครศิลปิน ที่มีพระอัจฉริยภาพ และพระปรีชาสามารถด้านศิลปะหลายสาขา มีความสนพระทัยในศิลปวัฒนธรรมของชาติทุกแขนง ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์มรดกของชาติ

ด้านศาสนา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชศรัทธาในพระบรมพุทธานุศาสนนาเป็นอย่างยิ่ง ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีเลิศในการผดุงรักษาพระพุทธศาสนา ทรงผนวชและทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง และพระราชทานพระบรมราชาูปถัมภ์บำรุงศาสนาอื่นด้วย ทั้งศาสนาคริสต์ อิสลาม ซิกข์ อันดูเป็นผลให้พสกนิกรทุกศาสนาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ด้านสาธารณสุข พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพและอนามัยที่แข็งแรงของประชาชน จึงโปรดเกล้าให้จัดตั้งหน่วยงานแพทย์หลวง หน่วยงานแพทย์พระราชทาน หน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่พระราชทาน มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ และมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ดำเนินงานช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยต่างๆ¹

พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 ทรงทำทุกอย่างเพื่อชาติบ้านเมือง เพื่อให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข ให้ชาวไทยดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข พระราชกรณียกิจมีหลากหลายด้าน รัชกาลที่ 9 จึงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีความสำคัญต่อประชาชนชาวไทยอย่างยิ่ง

2. ไทยศึกษาจากธนบัตรไทย

ไทยศึกษามีเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมไทยหลากหลายด้าน เช่น ประวัติศาสตร์ไทย การปกครองไทย เศรษฐกิจไทย สังคมไทย ความเชื่อและศาสนากับสังคมไทย ภาษาในวิถีชีวิตและสังคมไทย ประเพณีพิธีกรรมไทย การละเล่นพื้นบ้านไทย นาฏศิลป์และดนตรีไทย วรรณกรรมไทย สถาปัตยกรรมไทย ประติมากรรมและจิตรกรรมไทย เป็นต้น

ไทยศึกษา คือความรู้ความเป็นมาของสังคมไทยที่มีการเรียนรู้และพัฒนาการจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง ไม่อาจจะกำหนดได้ว่าใครเป็นต้นคิดขององค์ความรู้เหล่านั้น เชื่อว่าเป็นความคิดร่วมของบุคคลในสังคมไทย เพราะฉะนั้นคนไทยจึงยอมรับ ปฏิบัติตาม เชื่อถือและยึดถือเป็น

¹ กรมศิลปากร. (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. หน้า 161.

แนวการดำรงชีวิตในสังคม มีการสืบทอดองค์ความรู้ไทยศึกษาหรือภูมิปัญญาไทย ไทยศึกษาจึงเป็นชุดวิชารวมความรู้หลากหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานวัฒนธรรมไทย¹

ไทยศึกษา คือความเป็นมาของวัฒนธรรมไทย การตั้งถิ่นฐาน การรับวัฒนธรรมจากภายนอก และการประยุกต์ผสมผสาน การจัดระเบียบสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศาสนาและพิธีกรรม ภาษาและวรรณคดี ศิลปกรรม²

ข้อมูลที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับไทยศึกษาหลากหลายด้าน เช่น ประวัติศาสตร์ไทย ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณีสังคมไทย สถาปัตยกรรมไทย เศรษฐกิจ เป็นต้น

ธนบัตรเป็นสื่อทำหน้าที่เผยแพร่เอกลักษณ์ประจำชาติให้ทั่วโลกรู้จัก ไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้านประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ และยังเป็นบทบันทึกเล็กๆ ของเหตุการณ์ที่สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย แสดงให้เห็นถึงอารยธรรมและความดีงามของชนชาติไทยที่มีความภาคภูมิใจในด้านต่าง ๆ เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนการเมืองการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตของคนไทย การศึกษาเรื่อง “ไทยศึกษา” จากธนบัตรไทย จึงทำให้เข้าใจสังคมและความคิดของคนไทย

จากการศึกษาข้อมูลไทยศึกษาจากธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาสำคัญเป็น 9 ประเด็น ได้แก่ ความเป็นมาของธนบัตรไทย ภาษาไทย วิถีชีวิตกับน้ำ ประเพณีพระราชพิธี เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย สถาปัตยกรรมไทย และเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย

ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์การใช้เงินตรามายาวนาน นับตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน ก่อนการนำธนบัตรมาใช้ร่วมกับเงินตราชนิดอื่นในระบบการเงินของประเทศไทยนั้น ประเทศไทยเคยใช้เบี้ยหอยและเงินพดด้วงเป็นเงินตราสื่อกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้ากันมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย

กษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัยนอกจากทรงเข้มแข็งและมีความสามารถในการรบแล้ว ยังทรงเป็นผู้นำในทางการค้า ปรากฏในหลักศิลาจารึกหลักที่ 1 จารึกพ่อขุนรามคำแหง

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2548). คู่มือการศึกษา ชุดวิชาไทยศึกษา. หน้า 1.

² แหล่งเดิม. หน้า 11.

หลักฐานที่เชื่อได้ว่าสุโขทัยเป็นเมืองศูนย์กลางทางการค้า และแสดงให้เห็นอิสระในการค้า กล่าว
ว่า

เพื่อนจูงวัวไปค้า
ใครจักใคร่ค้าช้างค้า
ใครจักใคร่ค้าม้าค้า
ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทองคำ....¹

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ในสมัยสุโขทัยมีการค้าขายกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีน “การค้าเล็กน้อยจ่ายเป็นข้าวหรือพืชผลอื่นๆ หรือสิ่งของที่มาจากเมืองจีน ถัดมาก็ใช้ผ้า ส่วนการค้าใหญ่ๆ ใช้ทองและเงิน”²

สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนค้าขายของสุโขทัยมีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการใช้เบี้ย และพดด้วง ซึ่งเป็นเงินที่มีลักษณะแปลกที่ไม่เหมือนประเทศอื่นในโลก เงินพดด้วงคือการนำโลหะเงินมาใช้เป็นเงินตรา เบี้ยหอยเป็นเงินตราที่มีมูลค่าต่ำ เงินพดด้วงเป็นเงินตราที่มีมูลค่าสูง และใช้เป็นหลัก การใช้เบี้ยและเงินพดด้วงเป็นเงินตราของประเทศเป็นระบบไม่ซับซ้อนและเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในยุคสมัยนั้น

ภาพประกอบ 2 เบี้ยและพดด้วง¹

¹ กรมศิลปากร).2556 .(วรรณคดีแห่งชาติ เล่มที่ 1 .หน้า 183.

² วิสุทธิ์ มนต์วิวัฒน์และอื่น. (2545). วิวัฒนาการเงินตราไทย. หน้า 24.

ครั้นยุครัตนโกสินทร์ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญเติบโตขึ้น การค้าของประเทศเกิดการขยายตัว จึงเกิดเงินกระดาษชนิดแรกใช้ในระบบการเงินตราของประเทศเรียกว่า **หมาย**

ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เริ่มเปลี่ยนไปจากระบบการผลิตเพื่อใช้เอง มาเป็นระบบการผลิตเพื่อการค้า ดังนั้นระบบการเงินของประเทศจึงเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของเงินตราแบบโบราณลดลงแล้ว ยังได้มีการปรับปรุงระบบมาตราของเงินตราตลอดจนริเริ่มนำเอาธนบัตรเข้ามาใช้ร่วมกับเงินตราชนิดอื่นอีกด้วย ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างชาติและเปิดเสรีทางการค้าทำให้เศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้น จนไม่สามารถผลิตเงินพดด้วงซึ่งเป็นเงินตราหลักในขณะนั้นได้ทันต่อความต้องการ ทั้งยังมีผู้ทำเงินพดด้วงปลอมออกมาใช้ปะปนในท้องตลาด จนเป็นปัญหาเดือดร้อนกันทั่วไป ในพุทธศักราช 2396 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดให้จัดทำเงินกระดาษชนิดแรกขึ้นใช้ในระบบการเงินตราของประเทศเรียกว่า **หมาย**¹

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดทำหมายขึ้นใช้แทนเงินพดด้วง เพื่อแก้ปัญหาเงินพดด้วงไม่พอใช้

ต่อมาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดการขาดแคลนเหรียญดีบุก และเหรียญทองแดง เพราะการค้าของประเทศขยายตัวขึ้น ทำให้เกิดความต้องการเงินตราเพื่อการแลกเปลี่ยนในประเทศเพิ่มขึ้นสูงมาก เกิดปัญหาเกี่ยวกับเหรียญกษาปณ์ จึงเกิดอัฐกระดาษขึ้น ซึ่งเป็นเงินกระดาษชนิดราคาต่ำ ใช้ในระบบการเงินของประเทศไทย

ระหว่างพุทธศักราช 2415 - 2416 เกิดปัญหาเหรียญกษาปณ์ชนิดราคาต่ำซึ่งเป็นเงินปลีกที่ทำจากดีบุกและทองแดงขาดแคลน ประกอบกับมีการนำปี่ ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่ใช้แทนเงินในบ่อน การพัฒนาใช้แทนเงินตรา ในพุทธศักราช 2417 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดให้จัดทำเงินกระดาษชนิดราคาต่ำเรียกว่า **อัฐกระดาษ** ให้ราษฎรได้ใช้จ่ายแทนเงินเหรียญที่ขาดแคลน แต่อัฐกระดาษก็ไม่นิยมใช้เช่นเดียวกับหมาย²

¹ ศิริ การเจริญดี. (2530). *วิวัฒนาการธนบัตรไทย*. หน้า 10.

² แหล่งเดิม. หน้า 15.

อัฐิกระดาศจึงเกิดขึ้นเพื่อแก้ไขภาวะขาดแคลนเงินปลีกที่เป็นปัญหาต่อการค้าขาย รวมทั้งมิให้ราษฎรต้องขาดทุน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้จัดทำเงินกระดาศชนิดราคาต่ำ ซึ่งเป็นอัฐิกระดาศขึ้นใช้ชั่วคราวไปก่อน

เนื่องจากอัฐิกระดาศไม่เป็นที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน รัฐบาลต้องการปฏิรูประบบการเงิน ในขณะเดียวกันการค้าขายกับต่างประเทศเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการเงินตราเพิ่มมากขึ้น

เนื่องจากการปฏิรูประบบการเงินและการคลังของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 การค้าขายกับต่างประเทศได้เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการเงินตราเพื่อซื้อขายจ่ายทองในประเทศเพิ่มมากขึ้น จนเกินความสามารถที่ผลิตให้ทันกับความต้องการ บรรดาพ่อค้าชาวต่างประเทศที่ต้องการซื้อสินค้าไทย แต่ไม่ได้รับความสะดวก จึงพากันไปร้องเรียนต่อสถานกงสุลของตนว่าต้องนำเรือมาทอดสมอเพื่อรอรับสินค้าไทยเป็นเวลานาน¹

ขณะที่รัฐบาลกำลังพิจารณาทางแก้ปัญหการผลิตเงินให้ทันต่อความต้องการอยู่นั้น ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศได้รับอนุญาตให้เปิดสาขาค้าเงินธุรกิจในประเทศไทย

ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 3 ธนาคารที่เข้ามาเปิดสาขาในประเทศไทยได้แก่ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ ธนาคารชาร์เตอร์แห่งอินเดียออสเตรเลียและจีน และ ธนาคารแห่งอินโดจีน ได้ขออนุญาตนำธนบัตรออกมาใช้ เมื่อพุทธศักราช 2430 2441 2442 ตามลำดับ บัตรธนาคารที่นำออกมาใช้มี 8 ชนิดราคา ได้แก่ 1 บาท 5 บาท 10 บาท 20 บาท 40 บาท 80 บาท 100 บาท และ 500 บาท²

บัตรธนาคารมีลักษณะเป็นตัวสัญญาใช้เงินชนิดหนึ่งที่ใช้อำนวยความสะดวกในการชำระหนี้ระหว่างธนาคารกับลูกค้า มีส่วนช่วยให้ประชาชนรู้จักคุ้นเคยกับเงินที่เป็นกระดาศมากขึ้น เนื่องจากมีระยะเวลาการนำมาใช้นานกว่า 13 ปี ทำให้การเรียกบัตรธนาคารทับศัพท์ว่า แบงค์โน้ต หรือแบงค์ ในขณะนั้นสร้างความเคยชินให้คนไทย ธนบัตรของรัฐบาลที่ออกใช้ในภายหลังเรียกว่า ธนบัตรมาถึงทุกวันนี้ ก่อนที่จะมีการนำธนบัตรเข้ามาใช้ร่วมกับเงินชนิดอื่นๆ ในระบบการเงินของประเทศ คนชาติไทยได้ใช้หอยเบี้ย เงินพดด้วง หมาย อัฐิกระดาศ และบัตรธนาคารเป็นสื่อกลาง

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2545). 100 ปีธนบัตรไทย. หน้า 25.

² แหล่งเดิม. หน้า 26.

ในการแลกเปลี่ยน ประเทศไทยนำธนบัตรออกใช้เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 กันยายน พ. ศ. 2445

29 มิถุนายน พ.ศ. 2445 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ประกาศใช้ **พระราชบัญญัติธนบัตร ร.ศ. 121** เนื่องจากการค้าขายในพระราชอาณาจักรเริ่มเจริญขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อความสะดวกของประชาชน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้จัดพิมพ์ธนบัตรขึ้นเพื่อความสะดวกในการใช้จ่าย ตรวจตรา และการพกพา ธนบัตรรุ่นแรกได้ว่าจ้างบริษัทโทมัส เดอ ลา รู (The De La Rue Company Limited) ของอังกฤษจัดพิมพ์ เรียกว่า **"ธนบัตรแบบ ที่ 1"** เป็นธนบัตรชนิดพิมพ์หน้าเดียว ออกใช้ครั้งแรกตามประกาศ เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ลงวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2445 มีทั้งหมด 5 ชนิดราคา คือ 5 บาท 10 บาท 20 บาท 100 บาท และ 1,000 บาท¹

เมื่อประเทศไทยเริ่มนำธนบัตรออกมาใช้ธนบัตรจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบการเงินของประเทศไทยอย่างจริงจัง ซึ่งในระยะแรกประเทศไทยต้องสั่งพิมพ์ธนบัตรจากต่างประเทศ จนกระทั่งเกิดภาวะขาดแคลนธนบัตรในสงครามเอเชียบูรพา

ประเทศไทยเริ่มมีการนำธนบัตรออกมาใช้เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2445 ตามพระราชบัญญัติธนบัตรสยาม รัตนโกสินทรศก 121 นับตั้งแต่นั้นมา ธนบัตรได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบการเงินของประเทศไทยอย่างจริงจัง ซึ่งในระยะแรกต้องสั่งพิมพ์จากต่างประเทศ จนกระทั่งเกิดสงครามเอเชียบูรพา ระหว่างปี 2484-2488 ธนบัตรเริ่มขาดแคลนรัฐบาลจึงตัดสินใจพิมพ์ธนบัตรขึ้นใช้เองภายใต้ข้อจำกัดทั้งด้านวัสดุหลักคือ กระดาษและหมึกพิมพ์ และด้านเครื่องจักร รัฐบาลจึงกลับไปสั่งพิมพ์จากต่างประเทศอีก ครั้งเมื่อต้นรัชกาลที่ 9 ประเทศไทยยังอยู่ในภาวะฟื้นฟูเศรษฐกิจภายหลังสงคราม ธนบัตรแบบ 9 และแบบ 10 ยังต้องสั่งพิมพ์จากต่างประเทศ จนกระทั่งปี 2512 ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถจัดตั้งโรงพิมพ์ตามมติคณะรัฐมนตรีขึ้นเป็นผลสำเร็จ และเริ่มพิมพ์ธนบัตรแบบ 11 รวมทั้งแบบอื่นๆ เป็นลำดับจนถึงแบบ 16 ภายในสมัยรัชกาลที่ 9²

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าธนบัตรที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้มีประวัติศาสตร์การพัฒนายาวนานมากกว่า 100 ปี ระบบการเงินของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องชนชาติไทยใช้หยอเบี้ย เงินพดด้วง หมาย อัฐกระดาศ และบัตรธนาคารเป็นสื่อกลางในการ

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2545). 100 ปีธนบัตรไทย. หน้า 41.

² อัจฉรวาทิ์ สุดประเสริฐและคณะ. (2542). 72 พรรษาภัทรรักษ์ตรีธนบัตรรัชกาลที่ 9. หน้า 64.

แลกเปลี่ยนค้าขาย บ่งบอกชัดเจนว่าธนบัตรไม่ใช่แค่กระดาษที่ถูกพิมพ์เพื่อบอกราคา
ยังเป็นบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย แสดงให้เห็นถึงอารยธรรมและความดีงามของ
ชนชาติไทยที่มีความภาคภูมิใจในด้านต่าง ๆ เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนการเมืองการปกครอง
วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตของคนไทยแต่ละยุคสมัย

2.2 ภาษาไทย

ภาษาไทยเริ่มใช้ในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กษัตริย์ลำดับที่ 3 แห่งราชวงศ์
สุโขทัย เป็นพระราชโอรสของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ทรงครองราชย์เมื่อ พ.ศ. 1822 - 1841 ในสมัย
ของพระองค์ทรงรวบรวมอาณาจักรไทยขึ้นเป็นปึกแผ่น ทำให้อาณาเขตของกรุงสุโขทัยขยาย
ออกไปกว้างขวางกรุงสุโขทัยจึงมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างยิ่ง ทั้งด้านการปกครอง
การเศรษฐกิจและสังคมก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและราษฎรมีความอยู่ดีกินดี

ภาพประกอบ 3 พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน

ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย¹

พระราชกรณียกิจที่สำคัญประการหนึ่งของพระองค์ที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาล
ที่ 9 คือทรงประดิษฐ์อักษรไทย

พระราชกรณียกิจที่สำคัญประการหนึ่งของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช คือทรง
ประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้ เมื่อ พ.ศ. 1826 มีลักษณะพิเศษกว่าตัวหนังสือของชาติอื่นในสมัย

¹ รูปถ่ายโดยผู้วิจัย ประดิษฐาน ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2561.

เดียวกัน คือมีสระและพยัญชนะอยู่ในบรรทัดเดียวกัน สะท้อนถึงพระปรีชาสามารถที่ล้ำเลิศ
ทางด้านอักษรศาสตร์¹

ตัวอักษรไทยที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้นมีลักษณะเป็นรูปทรง
สี่เหลี่ยม

ตัวอักษรไทยที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้นนั้นมีรูปทรงสี่เหลี่ยม เป็น
พยัญชนะ 29 ตัว สระ 21 ตัว รูปวรรณยุกต์มี 2 รูป คือไม้เอก และไม้โทซึ่งเขียนเป็นรูป
กากบาท เขียนรูปวรรณยุกต์ไว้บนพยัญชนะ คำที่ใช้จารึกส่วนใหญ่เป็นภาษาไทยแท้ มีคำ
ภาษาอื่นเช่นคำเขมร คำบาลี และคำสันสกฤตปะปนอยู่บ้างเล็กน้อย ยังไม่มีคำราชาศัพท์
การจารึกข้อความ จารึกจากซ้ายไปขวาเหมือนปัจจุบัน ไม่เว้นวรรคตอน และไม่มีย่อหน้า
ดังนั้น เมื่อจบบรรทัดตรงตัวอักษรใด อาจไม่จบข้อความหรือคำก็ได้ มีการเขียนสระไว้หน้า
พยัญชนะ ยกเว้นสระอะ สระอาที่เขียนเหมือนปัจจุบัน²

Script	Consonant	Phonetic Value	Modern Thai Script
Khmer	...	...	...
Lanna	...	...	...
Thai	...	...	...

ภาพประกอบ 4 อักษรพยัญชนะที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์ขึ้น
พิพิธภัณฑ์แห่งชาติพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จังหวัดสุโขทัย³

¹ กรมศิลปากร . (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. หน้า 19.

² แหล่งเดิม. หน้า 36.

³ รูปถ่ายโดยผู้วิจัย พิพิธภัณฑ์แห่งชาติพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จังหวัดสุโขทัย วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2561.

ลายสือไทยที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์ขึ้น แม้เชื่อว่ารูปอักษรในจารึกดัดแปลงมาจากอักษรขอมโบราณและมอญโบราณ แต่ก็เป็นที่ประจักษ์พยานว่าคนไทยเริ่มต้นใช้ตัวอักษรของตนเอง ลายสือไทยของพ่อขุนรามคำแหงมีความแตกต่างจากตัวอักษรของชาติอื่นที่ได้รับอิทธิพลจากอินเดีย ตัวลายสือไทยมีลักษณะพิเศษ ดังนี้

1. เพิ่มพยัญชนะ ข ค ช ฎ ด บ ฝ อ เพิ่มสระอี อือ แอ เอือ ฯลฯ และรูปวรรณยุกต์เอก โท จนทำให้สามารถเขียนคำไทยได้ทุกคำ
2. พยัญชนะทุกตัวเขียนเรียงอยู่บรรทัดเดียวกันไม่มีตัวพยัญชนะซ้อน เหมือนตัวหนังสือของเขมรมอญพม่าและไทยใหญ่เช่นเขียน อ ฎ ฐ
3. พยัญชนะแต่ละตัวเขียนต่อเนื่องกันตลอด ทำให้เขียนได้ง่ายและรวดเร็ว
4. ตัวอักษรทุกตัวสูงเท่ากัน สระทุกตัวสูงเท่าพยัญชนะ
5. นำสระมาเรียงอยู่ระดับเดียวกับพยัญชนะ
6. อักษรวิธีที่ใช้ทำให้อ่านข้อความได้ถูกต้อง ไม่กำกวม กล่าวคือถ้าเป็นอักษรควบกล้ำก็เขียนติดกัน ส่วนตัวสะกดเขียนแยกห่างออกไป เช่น ตากลม เขียนเป็น-ตาก ลม ส่วน ตาก ลม เขียนเป็น -ตาก ลม
7. รูปวรรณยุกต์ทำให้สามารถอ่านความหมายของคำได้ถูกต้องโดยไม่ต้องดูข้อความประกอบทั้งประโยค¹

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้จนถึงปัจจุบันมีระยะเวลาอันยาวนานกว่า 700 ปี ชาติไทยได้สะสมความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม และวิชาการต่างๆ และได้ถ่ายทอดความรู้เหล่านี้สืบทอดกันมาโดยอาศัยลายสือไทยที่พระองค์ประดิษฐ์ขึ้น มีศิลาจารึกเหลืออยู่เป็นหลักฐาน ชาติไทยได้บันทึกความรุ่งเรืองของยุคสุโขทัย อโยธยา ธนบุรีและรัตนโกสินทร์ผ่านอักษรลายสือไทย

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นศิลาจารึกสุโขทัยหลักแรกที่พบว่าจารึกด้วยตัวอักษรไทย ได้แสดงให้เห็นถึงอารยธรรมและวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาติไทยในอดีต จึงนับว่าจารึกเป็นมรดกวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าควรอนุรักษ์และเผยแพร่ให้กว้างขวางอย่างยิ่ง ศิลาจารึกของพระองค์มีลักษณะ “เป็นหินชนวนสีเหลืองมียอดแหลมปลายมน สูง 1 เมตร 11 เซนติเมตร มีข้อความจารึกทั้ง 4 ด้าน สูง 59 เซนติเมตรกว้าง 35 เซนติเมตร ด้านที่ 1 และ 2 มี 35 บรรทัด ด้านที่ 3 และด้านที่ 4 มี 27 บรรทัด²

¹ กรมศิลปากร. (2556). วรรณคดีแห่งชาติ เล่มที่ 1. หน้า 38 - 39.

² พริยะ ไกรฤกษ์) .2532 .(จารึกพ่อขุนรามคำแหง วรรณคดีประวัติศาสตร์การเมืองแห่งกรุงสยาม. หน้า 15.

ศิลาจารึกของพระองค์ จารึกข้อความจากซ้ายไปขวาเหมือนปัจจุบัน ไม่เว้นวรรคตอน และไม่มีย่อหน้า ดังนั้น เมื่อจบบรรทัดตรงตัวอักษรใด อาจไม่จบข้อความหรือคำก็ได้ มีการเขียนสระไว้หน้าพยัญชนะ ยกเว้นสระอะ สระอาที่เขียนเหมือนปัจจุบัน

เนื้อหาที่ปรากฏในศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 จารึกพ่อขุนรามคำแหงแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 กล่าวถึงพระราชประวัติพ่อขุนรามคำแหง ตอนที่ 2 สภาพบ้านเมืองในการปกครองสมัยพ่อขุนรามคำแหง และตอนที่ 3 พ่อขุนรามคำแหงทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทย

ตอนที่ 1 (ด้านที่ 1 ตั้งแต่บรรทัดที่ 1 - บรรทัดที่ 18) กล่าวถึงพระราชประวัติพ่อขุนรามคำแหง ตั้งแต่ประสูติจนถึงขึ้นครองราชสมบัติ และพระราชจริยวัตรที่ทรงปฏิบัติต่อพระราชบิดา พระราชมารดาและพระเชษฐา

ตอนที่ 2 (ด้านที่ 1 ตั้งแต่บรรทัดที่ 18 - บรรทัดที่ 35 ด้านที่ 2 ตั้งแต่บรรทัดที่ 1 - บรรทัดที่ 35 และด้านที่ 3 ตั้งแต่บรรทัดที่ 1 - บรรทัดที่ 27) กล่าวถึงอาณาจักรสุโขทัยในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหง สภาพบ้านเมือง เหตุการณ์แผ่นดิน ขนบธรรมเนียมประเพณี นโยบายการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา การสร้างจารึกและศาลาต่าง ๆ

ตอนที่ 3 (ด้านที่ 4 ตั้งแต่บรรทัดที่ 1 - บรรทัดสุดท้าย) สรรเสริญพ่อขุนรามคำแหงที่ทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทย ทรงบูรณะพระธาตุในเมืองศรีสัชชนาลัย พระบรมเดชาอนุภาพในการปกครอง ความกว้างขวางของอาณาจักรสุโขทัยที่ทิศใต้จรดนครศรีธรรมราช และฝั่งมหาสมุทร ทิศตะวันตกจรดเมืองขอดเมืองหงสาวดี กระทั่งถึงมหาสมุทร ทิศตะวันออกจรดแม่น้ำโขงและทิศเหนือจรดเมืองแพร่เมืองน่าน¹

¹ กรมศิลปากร. (2556). *วรรณคดีแห่งชาติ เล่มที่ 1*. หน้า 36 - 37.

ภาพประกอบ 5 ศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 จารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ 1¹

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงเป็นกษัตริย์พระองค์แรกของไทยที่ได้รับการยกย่องเป็น "มหาราช" ด้วยทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจอันทรงคุณประโยชน์แก่แผ่นดิน ทรงรวบรวมอาณาจักรสยามจนเป็นปึกแผ่นกว้างขวาง ทั้งยังได้ทรงประดิษฐ์ลายสือไทยขึ้น ทำให้สยามได้สะสมความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม และวิชาการต่างๆ สืบทอดกันมากกว่า 700 ปี

2.3 วิถีชีวิตกับน้ำ

ภูมิศาสตร์ประเทศไทยมีเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำสำคัญหลายสายไหลผ่าน วิถีชีวิตของคนไทยจึงมีความสัมพันธ์กับน้ำ มีคำพูดว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” การดำรงชีวิตแบบชาวน้ำแสดงให้เห็นว่าวิถีชีวิตของไทยมีความสำคัญกับน้ำเป็นอย่างยิ่ง

วิถีชีวิตของคนไทยนับตั้งแต่อดีตมีความสัมพันธ์กับน้ำ ก่อให้เกิดกลุ่มวัฒนธรรมน้อยใหญ่กระจายอยู่ตามลุ่มแม่น้ำต่างๆ แหล่งน้ำจึงไม่เพียงแต่เป็นสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่คนไทยคุ้นเคยมาแต่อดีต ยังเป็นเส้นทางคมนาคม แหล่งทรัพยากรอาหาร แหล่งก่อกำเนิดศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันเกี่ยวเนื่องด้วยสายน้ำ

วิถีชีวิตสำคัญเกี่ยวกับน้ำที่ปรากฏในธนบัตรที่มีความเกี่ยวเนื่องกับน้ำแบ่งเป็น 3 ประการ ได้แก่ ด้านการเกษตร ปรากฏเรื่องโครงการพระราชดำริที่จังหวัดนราธิวาส และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ด้านสถาปัตยกรรมและสิ่งก่อสร้างปรากฏเรื่องสะพานพระราม 8 และด้านการค้าขาย ปรากฏเรื่องการใช้เรือสำเภา

¹ รูปภาพถ่ายโดยผู้วิจัย พิพิธภัณฑ์แห่งชาติพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จังหวัดสุโขทัย วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2561.

2.3.1 ด้านการเกษตร

การเกษตรเป็นวิถีชีวิตสำคัญที่ปรากฏในธนบัตร ดังที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ขณะเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรที่สร้างฝายและอ่างเก็บน้ำ ณ บ้านบางก อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ในธนบัตรแบบ 14 ราคา 1,000 บาท ดังภาพ

ภาพประกอบ 6 ธนบัตร 1,000 บาท แบบที่ 14

โครงการพระราชดำริจังหวัดนราธิวาส¹

โครงการในพระราชดำริทางด้านการเกษตรจะเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร การทำการเกษตรและดำรงชีวิตอยู่ได้นั้นจะเป็นต้องอาศัยแหล่งน้ำแทบทั้งสิ้น ทั้งแหล่งน้ำทางธรรมชาติและแหล่งน้ำที่ต้องสร้างขึ้นใหม่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงให้ความสนพระราชหฤทัยเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำมากกว่าโครงการพัฒนาอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริประเภทอื่น ดังพระราชดำรัส ณ สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2529 ความตอนหนึ่งว่า “...หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้...”² วิถีชีวิตของคนไทยจึงมีความสัมพันธ์กับน้ำ ต้องนำน้ำมาบริโภคในโอกาสต่างๆ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงห่วงใยพสกนิกรมุสลิมในภาคใต้เป็นพิเศษ พระบาทสมเด็จพระบรม

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. หน้า 43.

² กองบรรณาธิการวิทยากรย์. .ค.ต) 2559(, 9 โครงการพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช วิทยากรย์ ปีที่ .115) 12 .(หน้า 4 -9.

ชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จภาคใต้ ณ บ้านบาง อำเภอรือเสาะ จังหวัด นราธิวาส เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2527 ขณะเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรที่สร้างฝาย และอ่างเก็บน้ำ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญคือมุ่งช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่ราษฎรกำลัง ประสบอยู่ในขณะนั้น และทรงพยายามไม่ให้เกษตรกรทำการเกษตรเพียงอย่างเดียวควรหาอาชีพ อื่น ทำประกอบควบคู่ไปด้วย โดยโครงการเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจำแนกได้ 5 ประเภท ได้แก่ “โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูก และอุปโภคบริโภคได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ฝายทดน้ำ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการรักษาดันน้ำลำธาร โครงการการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ โครงการระบายน้ำออกมาจากพื้นที่ลุ่ม และโครงการบรรเทาอุทกภัย”¹

โครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย เดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพยายามให้ราษฎรอยู่กับน้ำ และนำน้ำไปประยุกต์ใช้อย่างดี และ ได้ประโยชน์มากที่สุด

นอกจากข้างต้นแล้วยังมีเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เป็นโครงการตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ซึ่งได้พระราชทานพระราชดำริเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 ให้กรมชลประทานศึกษาความเหมาะสมของโครงการเขื่อนกักเก็บน้ำจาก แม่น้ำป่าสัก จังหวัดลพบุรีอย่างเร่งด่วน มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ

ในบรรดาปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น น้ำเป็นปัญหาอันสำคัญยิ่งปัญหาหนึ่ง เพราะน้ำ เป็นทรัพยากรที่จำเป็นต่อสิ่งมีชีวิต แต่บัดนี้กาลเวลาที่ผ่านไปพร้อมกับการเพิ่มขึ้นของ ประชากร ได้ทำลายธรรมชาติจนเกือบไม่มีแม้แต่พืชคลุมดินที่จะช่วยสร้างความชุ่มชื้นให้แก่ ผิวดิน เพื่อการดูดซับน้ำให้ค่อยๆ ไหลไปหล่อเลี้ยงลำห้วยลำธาร ผิวดินที่ขาดศักยภาพใน การดูดซับน้ำไว้ได้ ส่งผลต่อการไหลของน้ำที่แปรเปลี่ยนไป ประกอบกับจำนวนน้ำบนผิวดิน มีไม่มากพอ ดังนั้น แม้กระทั่งน้ำที่จะระเหยเป็นไอเพื่อกลั่นตัวหดยดลงมาเป็นเมฆฝนก็ยังไม่มี พอ จึงก่อให้เกิดความแห้งแล้งอยู่ทั่วไป ครั้นถึงฤดูน้ำหลากก็กลับเกิดความเป็นอุทกภัยท่วม นองแผ่นดิน ยังความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้นับจำนวนมหาศาล ขาดพืชคลุมดิน เพื่ออุ้มน้ำ และชะลอการไหลของน้ำเท่านั้น ได้กลายเป็นสาเหตุอันสำคัญที่นำไปสู่การ สูญเสียทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างประมาณค่ามิได้ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ เพื่อประโยชน์ต่อพื้นที่เพาะปลูกและบรรเทาปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นประจำในลุ่มน้ำป่าสัก

¹ ผดุงชาติ ชูสกุลและคณะ. (2545). โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดนราธิวาส. หน้า 3.

นอกจากนี้พระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเขื่อนนี้ว่าเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อันหมายถึงเขื่อนแม่น้ำป่าสักที่เก็บกักน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹

ภาพประกอบ 7 ธนบัตร 1,000 บาท แบบที่ 15²

ภาพประกอบ 8 เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์³

2.3.2 ด้านสถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรมเกี่ยวกับน้ำที่ปรากฏในธนบัตรคือสะพานพระราม 8 ซึ่งเป็นสะพานขึงแบบเสาเดี่ยวที่ยาวติดอันดับ 5 ของโลก และเป็นสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาแห่งที่ 13 สะพานพระราม 8 จะช่วยเชื่อมการเดินทางระหว่างฝั่งพระนครกับฝั่งธนบุรีให้สะดวกสบายขึ้น

¹ คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับมวลชน. “เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์” โครงการพัฒนากลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ .)2543). หน้า 134.

² ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. หน้า 51.

³ รูปถ่ายโดยผู้วิจัย วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2557.

ซึ่งจะช่วยระบายรถบนสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าและบนสะพานกรุงธนได้ และยังสามารถลดมลพิษทางอากาศบริเวณในเมือง ก่อสร้างขึ้นตามแนวพระราชดำริ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรระหว่างฝั่งธนบุรีกับฝั่งกรุงเทพฯ

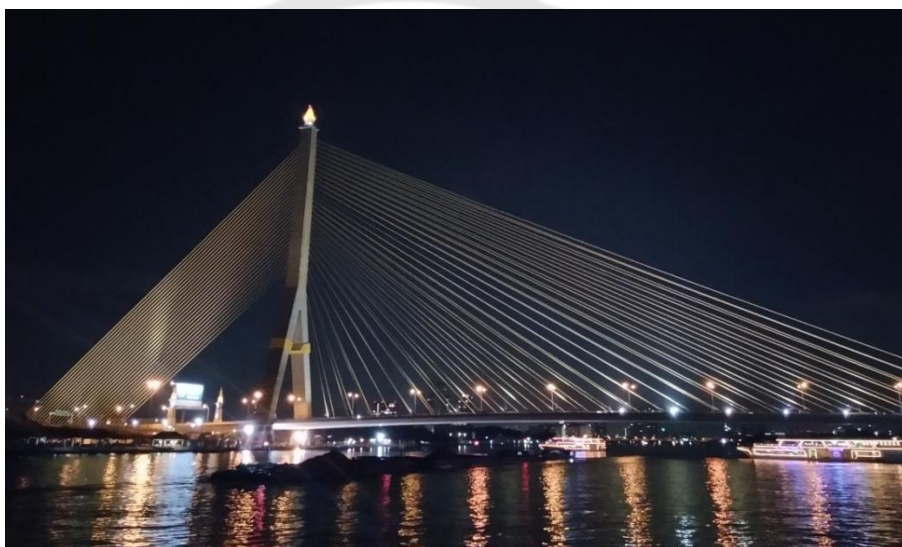
สะพานพระราม 8 เป็นอีกหนึ่งในโครงการแก้ไขปัญหาจราจรตามแนวพระราชดำรินี้ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ทรงห่วงใยในความเดือดร้อนของประชาชนซึ่งต้องประสบกับปัญหาความแออัดคับคั่งของการจราจรบริเวณข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่เป็นประจำ สะพานพระราม 8 ได้ช่วยเพิ่มเส้นทางเชื่อมสายใหม่ระหว่างสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และช่วยแบ่งเบาความคับคั่งของการจราจรบนสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าและสะพานกรุงธนบุรีได้ส่วนหนึ่ง ที่ทรงต้องการบรรเทาปัญหาการจราจรบนสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้ารองรับการเดินทางเชื่อมต่อระหว่างฝั่งกรุงเทพมหานครกับฝั่งธนบุรีให้มีความคล่องตัว และสะดวกสบายยิ่งขึ้นอีกทั้งเพื่อเป็นพระบรมราชาอนุสรณ์เฉลิมพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 กรุงเทพมหานครจึงได้ัญเชิญ"พระราชลัญจกร" ซึ่งเป็นตราประจำพระองค์รูปพระโพธิสัตว์ ประทับบนบัลลังก์ดอกบัวมาเป็นต้นแบบในการออกแบบทางสถาปัตยกรรมให้มีความโดดเด่นสวยงาม ออกแบบเป็นรูปลวดลายวิจิตรและอ่อนช้อย จำลองจากดอกบัวและกลีบดอกบัว เปิดให้ใช้งานตั้งแต่วันที่ 9 พฤษภาคม พ. ศ. 2545¹

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสะพานพระราม 8 สร้างขึ้น เพื่อแก้ปัญหาทางการจราจรระหว่างฝั่งธนบุรีกับฝั่งกรุงเทพฯ เป็นการพัฒนารูปแบบด้านคมนาคมทางน้ำเป็นทางบก ทั้งยังเป็นสะพานสำคัญข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา และเพื่อระลึกถึงพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 ดังปรากฏในธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 ในธนบัตรแบบ 15 ราคา 20 บาท ดังภาพ

¹ สมัคร สุนทรเวชและคณะ. (2545). สะพานพระราม 8 อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ. หน้า 46.

ภาพประกอบ 8 ธนบัตร 20 บาท แบบที่ 15¹

ภาพประกอบ 9 สะพานพระราม 8²

2.3.3 ด้านการค้าขาย

วิธีชีวิตสำคัญที่เกี่ยวกับน้ำอีกแบบหนึ่งที่ปรากฏในธนบัตรรัชกาลที่ 9 ก็คือการค้าขายกับต่างประเทศโดยใช้เรือสำเภาในสมัยรัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชกรณียกิจด้านเศรษฐกิจการค้าจนได้รับการยกย่องว่าเป็น "เจ้าสัว"

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. หน้า 45.

² รูปภาพถ่ายโดยผู้วิจัย วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2561.

ด้วยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระปรีชาสามารถในการพาณิชย์มา นับแต่สมัยรัชกาลที่ 2 จนทรงได้รับการยกย่อง จากสมเด็จพระบรมชนกนาถว่าเป็น "เจ้าสัว" เพราะทรงเชี่ยวชาญในด้านการค้ากับต่างประเทศเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะการค้าขายกับจีน¹

รายได้หลักในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นจึงมาจากการเก็บภาษีอากรชนิดต่างๆ เช่น ส่วย จังกอบ ฤชา อากร และภาษีหรือภาษีอากรและการค้ากับต่างประเทศ ส่วนสินค้าที่ได้แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสยามกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ สินค้าประเภทชา ใหม่ เครื่องเคลือบดินเผา

ภาษีอากรแบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ ส่วย จังกอบ ฤชา อากร และภาษีหรือภาษีอากร ภาษีที่เก็บในการค้าขายกับต่างประเทศได้แก่ ภาษีเบิกร่องเรือ ภาษีปากเรือ ภาษีสินค้าขาเข้าและภาษีสินค้าขาออก รายได้ของทางราชการส่วนใหญ่มาจากการค้าขายของพระคลังสินค้า ผู้มีอำนาจการเลือกซื้อของหลวงใช้ในรัชกาลก่อนราษฎรและการแต่งสำเภาหลวงไปค้าขายต่างประเทศ²

การค้าขายกับต่างประเทศโดยใช้เรือสำเภาในสมัยรัชกาลที่ 3 ทำให้ประเทศไทยมีรายได้เพิ่มจากการค้าขาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาจากการเก็บภาษี และทำให้ประเทศไทยเข้าสู่ศูนย์กลางการค้าขาย ซึ่งมีวิถีชีวิตไม่เหมือนยุคสมัยอื่น

การค้าขายกับต่างประเทศในสมัยรัชกาลที่ 3 ทำให้เกิดเงินถุงแดง เป็นเงินที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งทรงทำหน้าที่กำกับราชการกรมท่า ทรงรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการต่างประเทศ จึงนำรายได้ส่วนหนึ่งจากการค้าขายเข้าสู่แผ่นดินได้จำนวนมาก "เงินถุงแดง" เป็นเงินสำหรับใช้ในยามฉุกเฉิน

เงินถุงแดง เป็นเงินที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งที่ยังเป็นพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้าทับ ซึ่งเป็นพระเจ้าลูกยาเธอในรัชกาลที่ 2 ทรงทำหน้าที่กำกับราชการกรมท่า กรมทำนี่เป็นกรมที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการต่างประเทศ การพาณิชย์ แล้วก็การพระคลัง ทรงบริหารงานราชการกรมท่าเข้มแข็งมากแล้วก็นำรายได้เข้าสู่แผ่นดินได้จำนวนมากอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ถุงแดงมิใช่เพียงถุงเงินไถ่บ้านไถ่เมืองที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 เท่านั้น หากยังหมายถึง ทุนทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็นทุนด้านอุปถัมภ์ และ

¹ กรมศิลปากร. (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. หน้า 125.

² อุดม เขียววงศ์. (2545). พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี (รัชกาลที่ 1 ถึง 9). หน้า 103.

นามธรรมด้วย ทั้งนี้เมื่อตกมาถึงปัจจุบันเราสามารถปรับเป็นภูมิคุ้มกันโรคภัยต่างๆ ได้อย่างน่าสนใจไม่ว่าจะเป็น ใช้เศรษฐกิจ ใช้การเมือง ใช้การศึกษา ใช้ทางกาย หรือแม้กระทั่งใช้ทางใจ¹

เงินถุงแดงที่พระราชทานไว้นี้จึงมีบทบาทสำคัญที่ได้ช่วยเหลือยามประเทศมีความลำบาก ในขณะเดียวกัน เงินถุงแดงได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถด้านการค้าขายของรัชกาลที่ 3 และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ภาพประกอบ 10 ธนบัตร 500 บาท แบบที่ 15²

2.4 ประเพณี

ประเพณีไทยหรือขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ซึ่งได้ประเพณีปฏิบัติสืบต่อกันมาและเป็นที่ยอมรับของส่วนรวม ประเพณีไทยเป็นที่รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ เป็นเอกลักษณ์ของชาติที่ดำรงความเป็นไทย ประเพณีปรากฏในธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 ได้แก่ ประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระสมุทฺธเจดีย์ และประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ พระสมุทฺธเจดีย์ตั้งอยู่ที่หมู่ 3 บ้านเจดีย์ ตำบลปากคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทฺธเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ “พระสมุทฺธเจดีย์เป็นพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสมุทรปราการ ใช้เป็นตราประจำจังหวัด และมีความสำคัญ

¹ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2557). คำให้การชาวกรุง(เทพฯ)เก่า. หน้า 53.

² ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย.

ระดับประเทศ โดยเรือเดินทะเลจะมองเห็นพระสมุทรเจดีย์ก่อน อันเป็นเครื่องหมายถึงประเทศไทย อันเป็นเมืองพุทธศาสนา”¹

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระสมุทรเจดีย์ขึ้น เป็นแบบเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้บูรณะพระสมุทรเจดีย์ให้สูงใหญ่ และได้ัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ 12 องค์ จากพระบรมมหาราชวังแห่มาบรรจุไว้ตามประเพณี และโปรดเกล้าฯ ให้มีการสมโภชเป็นการใหญ่เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2403 นับจากนั้นจึงได้จัดเป็นประเพณีประจำปีของจังหวัดสมุทรปราการสืบต่อมา²

ประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระสมุทรเจดีย์มีกิจกรรม 2 ขั้นตอนได้แก่ การร่วมบุญตัดเย็บผ้าแดง และการแห่ผ้าห่มพระสมุทรเจดีย์ ส่วนใหญ่ลูกบ้านชายหญิงมารวมกัน ณ บริเวณศาลาเก้าห้องวัดกลางวรวิหาร

กำนันตำบลในเมืองจะชักชวนลูกบ้านชายหญิงมารวมกัน ณ บริเวณศาลาเก้าห้องวัดกลางวรวิหาร ร่วมกันเย็บผ้าแดงจากผืนผ้าหน้าแคบธรรมดา ต่อกันจนมีขนาดใหญ่และยาวพอกับขนาดที่ใช้ห่มพระเจดีย์ โดยต้องให้แล้วเสร็จก่อนการจัดขบวนแห่ในวันเริ่มงาน ช่วงเวลานี้ถือเป็นโอกาสที่หนุ่มสาวชาวปากน้ำจะได้พบปะเริ่มต้นความสนิทสนมกัน บ่าวสาวหลายคู่ในอดีตต่างก็รู้จักกันครั้งแรกที่ศาลาเก้าห้องแห่งนี้³

เมื่อกิจกรรมร่วมบุญตัดเย็บผ้าแดงเสร็จเรียบร้อย ทั้งชายหญิงพร้อมใจกันไปช่วยเย็บผ้าแดงผืนใหญ่ จะใช้เวลาอย่างช้า 2 วันจะได้เสร็จเรียบร้อย ต่อมาคือกิจกรรมแห่ผ้าห่มองค์พระสมุทรเจดีย์เป็นปูชนียสถานที่สำคัญและเป็นสัญลักษณ์ของชาวสมุทรปราการ อีกทั้งยังเป็นโบราณสถานที่สำคัญของประเทศ

วันแรม 2 ค่ำ เดือน 11 จะมีพุทธศาสนิกชนทั้งชายหญิง พร้อมใจกันไปช่วยเย็บผ้าแดงผืนใหญ่ สำหรับห่มพระสมุทรเจดีย์ ใช้เวลาอย่างช้า 2 วันเสร็จ ผู้นำและผู้ดำเนินการในการเย็บผ้า คือบุคคลในครอบครัวที่เป็นเจ้าหน้าที่ฌาปนสถานของวัดพระสมุทรเจดีย์ เดิมมี

¹ คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2545). *วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรปราการ*. หน้า 333.

² แหล่งเดิม. หน้า 66.

³ สมชาย ชัยประดิษฐ์รักษ์ .ย.ก.-ค.ก) .2556(. *วารสารเมืองโบราณ* ปีที่ 39, (3). หน้า 41- 45.

เทคนิควิธีการในการเย็บโดยเริ่มต้นวัดด้วยการใช้ศอกวัดหรือไม้วัด พับผ้าและตอกตาไก่ไปเรื่อย ๆ แล้วเย็บผ้าห่มทั้งผืนด้วยมือ ถ้าเทียบกับวิทยาการสมัยใหม่อาจต้องใช้แบบ คือเขียนแบบที่เรียกว่าการคลีภาพ จึงจะได้ต้นแบบผ้าห่มโดยรอบครอบระฆังพระสมุทรเจดีย์¹

ประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระสมุทรเจดีย์เป็นประเพณีโบราณมีความเชื่อว่า ช่วงเวลานี้ถือเป็นโอกาสที่หนุ่มสาวชาวปากน้ำจะได้พบปะเริ่มต้นความสนิทสนมกัน บ่าวสาวหลายคู่ในอดีตต่างก็รู้จักกันครั้งแรกที่ศาลาเก้าห้องแห่งนี้ นับเป็นภูมิปัญญาอย่างหนึ่งของชาวบ้านที่ทำได้โดยไม่ได้อาศัยวิทยาการสมัยใหม่ สำหรับปัจจุบันได้ใช้วิธีการจ้างเย็บ

พระปฐมเจดีย์ตั้งอยู่ที่ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม การแห่ผ้าห่มจะทำในวันเปิดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ก่อนทำพิธีเปิดงานวัดจะจัดขบวนแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ซึ่งผู้มีจิตศรัทธามาร่วมกิจกรรมและบริจาคเงิน “พระปฐมเจดีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ทำการบูรณะให้สูงใหญ่แล้วให้ชื่อว่า “พระปฐมเจดีย์” เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดนครปฐมที่ทั้งคนไทยและชาวต่างชาติรู้จักดี มีอายุนับเนื่องมาเป็นเวลานานนับพันปี เป็นโบราณสถานสำคัญที่เชื่อกันว่า เป็นต้นกำเนิดของพุทธศาสนาในประเทศไทย”²

เมื่อปีพุทธศักราช 2537 มีการริเริ่มให้นำผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์มาคลีออกเป็นผืนยาว ซึ่งผ้าที่จะห่มโดยรอบองค์พระปฐมเจดีย์ตอนบนนั้นมีความยาวประมาณ 80 - 100 เมตร ในลักษณะแห่รอบองค์พระปฐมเจดีย์และรอบตลาดโดยให้ผู้ร่วมขบวนแห่ช่วยกันขับซึ่งไว้บนบ่าทั้งผืน ส่วนที่เหลือตั้งบนรถซึ่งตกแต่งให้สวยงามด้วยดอกไม้สด มีสตรีแต่งกายสวยงามเป็นผู้เชิญผ้าตามด้วยขบวนของหน่วยราชการ เอกชน และประชาชน เวียนรอบองค์พระปฐมเจดีย์ 1 รอบแล้วนำมาพับไว้บริเวณด้านหน้าองค์พระปฐมเจดีย์เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้เขียนคำอุทิศส่วนกุศลลงบนผืนผ้าด้วยปากกาหรือดินสอที่ทางวัดจัดทำเตรียมไว้ให้ตลอด เมื่อถึงวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 12 ทางวัดจะนำผ้านั้นแห่เวียนทักษิณาวัดรอบองค์พระปฐมเจดีย์ด้านใน 3 รอบแล้วจึงนำขึ้นไปห่มองค์พระปฐมเจดีย์ที่เสาศารส่วนคของพระเจดีย์ในเวลาเที่ยงคืน³

¹ คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ .2545 .(วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรปราการ .หน้า 298.

² คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ .2545 .(วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรปราการ .หน้า 236.

³ แหล่งเดิม .หน้า 237.

ประเพณีการแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์เกิดขึ้นจากความเชื่อของพุทธศาสนิกชนว่าการถวายสิ่งของเครื่องใช้แด่พระภิกษุสงฆ์จะได้บุญกุศลโดยเฉพาะการถวายผ้ากาสาฬพัสตร์ ซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มแก่พระสงฆ์นั้นจะได้บุญสูงมาก

ความเชื่อเกี่ยวกับการแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์เกิดขึ้นจากความเชื่อที่ว่า การถวายสิ่งของเครื่องใช้แด่พระภิกษุสงฆ์โดยเฉพาะผ้ากาสาฬพัสตร์นั้นจะได้านิสงส์สูงมาก พุทธศาสนิกชนจึงนิยมถวายผ้าดังกล่าวรวมทั้งนำไปห่มพระธาตุเจดีย์ด้วยจึงเกิดประเพณีการห่มผ้าพระปฐมเจดีย์ในช่วงงานเทศกาลนมัสการพระปฐมเจดีย์มาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ซึ่งแต่เดิมใช้ผ้าแดงต่อมาจึงเปลี่ยนเป็น 4

¹ ผ้าเหลือง

พระปฐมเจดีย์เป็นโบราณสถานสำคัญที่เชื่อกันว่าเป็นต้นกำเนิดของพุทธศาสนาในประเทศไทย การแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์เป็นประเพณีประจำปีของวัดพระปฐมเจดีย์มานาน

2.5 พระราชพิธี

พระราชพิธีเป็นพิธีที่จัดงานเกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์เท่านั้น พระราชพิธีสำคัญที่ปรากฏในธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 ได้แก่ เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ และพระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต

2. 5.1 เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ในพยุหยาตราทางชลมารค

เรือพระราชพิธีเป็นศิลปวัฒนธรรมของไทยที่มีมาแต่โบราณใช้ในพระราชพิธีทางชลมารค เรือสุพรรณหงส์ที่ปรากฏในธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 คือเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ ในอดีตยามเกิดศึกสงครามพระมหากษัตริย์ไทยจะเสด็จพระราชดำเนินโดยกระบวนทัพที่เรียกตามศัพท์ว่า กระบวนพยุหยาตราทางชลมารค(ทางน้ำ) ในเอกสารของชาวฝรั่งเศสได้บันทึกการตกแต่งเรือใช้ในพระราชพิธีและลักษณะรูปแบบเกี่ยวกับเรือในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชไว้ว่า

การสร้างเรือขึ้นมาเป็นครั้งแรก ในสมัยกรุงศรีอยุธยารัชกาลสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ โดยโปรดให้ดัดแปลงเรือแซ่ ซึ่งเป็นเรือลำเลียงสำหรับใช้บรรทุกทหารและอาวุธ ยุทธภัณฑ์ต่างๆให้เป็นเรือไชย กับเรือศิวะสัตว์ ต่อมาก็มีเรือกลับขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เรือนี้ลำยาวและแคบมาก มักจะทำขึ้นจากซุงท่อนเดียว ใช้ส่วเจาะเอาตามความยาวแล้วถากด้วยเครื่องมือเหล็กแล้วนำขึ้นแขวนอย่างไฟ และค่อยๆเบิกไปให้กว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยไม่ให้เนื้อไม้แตก เรือเหล่านี้มีราคาแพง เรือลำหนึ่งใช้ฝีมือรวม 40 ถึง 60 คน ที่ตกแต่งกันอย่าง

¹ คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ .2545 .(วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรปราการ. หน้า 236.

สวยงามและทำด้วยฝีมือประณีตก็มีเหมือนกัน แตกต่างกันไปตามสถานภาพของบุคคลที่เป็นเจ้าของ¹

เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ในประเพณีทางพุทธศาสนาการบำเพ็ญบุญใช้เนื่องในเทศกาลออกพรรษาเดือน 11 คือการทอดกฐินถือว่าเป็นการทำบุญที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของพุทธศาสนิกชน การทำบุญในวันนี้จึงจัดขบวนใหญ่โต การจัดกระบวนพยุหยาตราสถลมารคนี้ได้วิวัฒนาการมาจากการจัดกระบวนทัพเรือจะตกแต่งอย่างสวยงาม มีการประโคมดนตรีไปในกระบวนเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนานอีกด้วย

เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ได้มีโอกาสลอยลำอย่างสง่างามในแม่น้ำเจ้าพระยาในพระราชพิธีทางในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2539 ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีออกพรรษาถวายผ้าพระกฐิน อันเป็นพระราชพิธีที่สืบเนื่องในมหามงคลสมัยที่พระองค์ทรงครองสิริราชสมบัติเป็นปีที่ 50

นับว่าครองราชย์นานกว่าพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในอดีต กระบวนพยุหยาตราสถลมารคนี้ได้มีการจัดริ้วกระบวนอย่างสวยงามเป็นสง่ายิ่ง เมื่อเรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ 9 ซึ่งกองทัพเรือและกรมศิลปากรร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสพระราชพิธีกาญจนาภิเษก นั้น เป็นเรือพระราชพิธีลำใหม่ ที่ได้จัดเป็นเรือพระที่นั่งลำแรก นำในริ้วกระบวนเรือพระที่นั่งสายพระราชยานอีก 3 ลำ อันทำให้กระบวนพยุหยาตราสถลมารคดูอลังการยิ่งขึ้น²

กระบวนพยุหยาตราสถลมารค หมายถึงริ้วกระบวนเรือที่จัดขึ้นในการที่พระเจ้าอยู่หัวในสมัยโบราณเสด็จพระราชดำเนินไปในการต่าง ๆ ทั้งเป็นการส่วนพระองค์และที่เป็นการพระราชพิธี แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมประเพณีไทย

¹ นิโกลาส แชรเวล. (2506). ประวัติศาสตร์ธรรมชาติและเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม. หน้า 106.

² กรมศิลปากร. (2539). เรือพระราชพิธี. หน้า 1.

ภาพประกอบ 11 ธนบัตร 100 บาท แบบที่ 10 เรือสุพรรณหงส์¹

2.5.2 พระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต

พระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากร หรือ พระแก้วมรกต พระแก้วมรกตเป็นพระพุทธรูปที่มีความศักดิ์สิทธิ์ในสายตาของคนไทย เป็นมหาสิริมงคลและหลักใจของพุทธศาสนิกชนอย่างแท้จริง มีความสำคัญต่อทั้งพระมหากษัตริย์และราษฎรเป็นอย่างยิ่ง

นับเป็นปูชนียวัตถุสูงสุดสิ่งหนึ่งของชาวไทยมาแต่โบราณ และเป็นพระราชมรดกที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชปฐมบรมราชจักรีวงศ์มอบให้ไว้กับประชาชนชาวสยามให้เป็นที่เคารพสักการะบูชาในฐานะเป็นพระพุทธรูปปฏิมากรอันสวยงาม ศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้านคู่เมืองเป็นมหาสิริมงคลและหลักใจของพุทธศาสนิกชน²

วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้ว คนไทยหรือคนต่างชาติรู้จักกันเป็นอย่างดี ภายในพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากร หรือพระแก้วมรกต เป็นพระพุทธรูปสำคัญของประเทศไทย มีความกว้างที่ฐาน 18.3 ซม. และความสูง 66 ซม. ลักษณะเป็นพระพุทธรูปนั่งปางสมาธิ

พระแก้วมรกตตอนแรกอยู่ที่เชียงใหม่ ผู้นำของอาณาจักรเชียงใหม่ อัญเชิญไปไว้ที่เชียงใหม่ อย่างไรก็ดีข้างที่อัญเชิญพระแก้วมรกตไม่ยอมไปแต่หันกลับไปเมืองลำปางแทน จึงโปรดให้ประดิษฐานไว้ที่นครลำปาง ต่อมา พระแก้วมรกตได้อัญเชิญไปเมืองหลวงพระบาง หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้อัญเชิญพระแก้วมรกต

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. หน้า 25.

² การุณย์ สุวรรณปัทมะ. กรัญทิรัตน์ อินทร์อร่าม. (ม.ค.-มี.ค. 2533). ความรู้คือพระที่ป/ฉบับที่ 1 หน้า 12-20.

ประดิษฐานที่วัดอรุณ สุดท้ายได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ประวัติความเป็นมาของพระแก้วมรกตมีดังนี้

เมื่อ พ.ศ.1977 ได้เกิดสุณีบาต ณ พระเจดีย์องค์หนึ่งที่เชียงราย พบว่ามีพระพุทธรูปหุ้มปูนอยู่ภายใน เมื่อปูนที่หุ้มอยู่แตกออกปรากฏเป็นพระพุทธรูปหยกสีเขียว ครั้นพระเจ้าสามฝั่งแกนแห่งเมืองเชียงใหม่ ซึ่งขณะนั้นครอบครองเมืองเชียงรายได้ทรงทราบข่าวจึงได้สั่งให้นำพระพุทธรูปนี้มาไว้ที่เชียงใหม่ อย่างไรก็ตามที่อัญเชิญพระแก้วมรกตไม่ยอมไปแต่หันกลับไปเมืองลำปางแทน จึงโปรดให้ประดิษฐานไว้ที่นครลำปาง ต่อมาเมื่อ พ.ศ.2011 พระเจ้าติโลกราชได้พยายามอัญเชิญพระแก้วมรกตมายังเมืองเชียงใหม่จนเป็นผลสำเร็จ ในพ.ศ.2094 เมื่อพระเจ้าเชียงใหม่เสด็จทิวงคตโดยไม่มีพระราชโอรสสืบราชสมบัติ พระธิดาซึ่งอภิเษกสมรสไปกับเจ้าประเทศลาว จึงได้ (พระเจ้าไชยเชษฐา) .ศ.อัญเชิญพระแก้วมรกตไปประดิษฐาน ณ เมืองหลวงพระบาง ต่อมาใน พ.ศ.2107 พระเจ้าไชยเชษฐาหนีทัพพม่าไปอยู่เมืองเวียงจันทน์ จึงได้นำพระแก้วมรกตติดไปด้วย พระแก้วมรกตประดิษฐานอยู่เมืองเวียงจันทน์เป็นเวลา 215 ปี ราว พ.ศ.2321 สมเด็จพระยามหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ (รัชกาลที่ 1) แม่ทัพเอกของพระเจ้าตากสินสามารถยึดเมืองเวียงจันทน์ไว้ได้ จึงทำการอัญเชิญพระแก้วมรกตกลับไปยังประเทศไทยในสมัยกรุงธนบุรี แล้วประดิษฐานไว้ ณ โรงพระแก้ว ซึ่งปัจจุบันคือ บริเวณพระอุโบสถ วัดอรุณราชวราราม จนกระทั่งพระองค์ได้ปราบดาภิเษกขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี จึงได้อัญเชิญมาประดิษฐาน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามเมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ.2327 พร้อมกับสร้างเครื่องทรงฤดูร้อนและฤดูฝนถวายและมีการสร้างเครื่องทรงฤดูหนาวในสมัยรัชกาลที่ 3 ในสมัยรัชกาล 9 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมธนารักษ์จัดสร้างเครื่องทรงทั้งสามฤดูใหม่¹

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงอัญเชิญพระแก้วมรกตมาจากเมืองเวียงจันทน์ แต่ก่อนหน้านั้นได้มีการอัญเชิญไปประดิษฐาน ณ เมืองต่าง ๆ หลายครั้ง จนถึงปัจจุบันนี้คือภายในอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

พระแก้วมรกตจึงมีความสำคัญในฐานะเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของไทย มีการการเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต ถือเป็นพระราชประเพณีที่พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีทุกพระองค์ทรงกระทำสืบต่อมา โดยมีประวัติตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจนถึงปัจจุบัน

¹ แนน้อย ศักดิ์ศรี. (2543). พระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม. หน้า 50.

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงมีพระราชศรัทธาจัดทำเครื่องทรงพระแก้วมรกตเป็นพระองค์แรกจำนวน 2 ชุด คือ เครื่องทรงสำหรับฤดูร้อน และฤดูฝน ครั้นมาถึงรัชสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ทรงสร้างเครื่องทรงขึ้นมาอีก 3 ชุด สำหรับฤดูหนาว รวมเป็น 3 ชุด ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ก็ถือเป็นพระราชประเพณีที่พระมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชวงศ์ทุกพระองค์จะเป็นผู้ประกอบพระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกตในวันเริ่มฤดูกาลทุกฤดูเป็นประจำทุกปี¹

การเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต มีกำหนดเวลาเปลี่ยนปีละ 3 ครั้งในสามฤดูตามฤดูกาล ได้แก่ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน

วสันตฤดู ตั้งแต่เดือน (ฤดูฝน) 8 แรมค่ำหนึ่ง ถึงเดือน 12 ขึ้น 15 ค่ำ เครื่องทรงฤดูฝนเป็นเครื่องทรงอย่างหม่มทอง ผ้าทรงทำด้วยทองคำเป็นกาบๆ จำหลักลายประดับพลอยทับทิม ลายข้าวทรงสุบินท์ เมื่อประกอบแล้วเหมือนผ้าทรงอย่างหม่มทรงพระศก ทำด้วย (ผม) ทองคำลงยาราชาวดีสีน้ำเงินแก่ที่ปลายเกศาเปลี่ยนเป็นทักษิณาวฏูประดับด้วยนิลเม็ดย่อมๆ ทั่วไป พระรัศมีลงยาราชาวดีต่างๆ เหมันตฤดู ตั้งแต่เดือน (ฤดูหนาว) 12 แรมค่ำหนึ่งไปจนถึงเดือน 4 ขึ้น 15 ค่ำ เครื่องทรงเปลี่ยนเป็นผ้าคลุมทำด้วยทองคำลงยาราชาวดีร้อยลวดเหมือนตาข่ายที่ทั้งสองพานะ (ฤดูร้อน) พระศกใช้คงเดิมไม่ได้เปลี่ยน คิมหันตฤดู (เขตน) ตั้งแต่เดือน 4 แรมค่ำหนึ่งไปจนถึงเดือน 8 ขึ้น 15 ค่ำ เครื่องทรงต้นเป็นเครื่องทองคำลงยาราชาวดีประดับเพชรพลอยต่างๆ พระมงกุฎมีท้ายเทริด ยอดประดับ (เครื่องประดับศรีษะ)² เพชรเม็ดใหญ่

เครื่องทรงแต่ละชุดของพระแก้วมรกตล้วนทำขึ้นด้วยอัญมณีล้ำค่าด้วยฝีมือช่างชั้นเยี่ยม จึงทำให้เครื่องทรงแต่ละชุดไม่สามารถประเมินคุณค่าออกมาเป็นเงินได้

พระราชประเพณีเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต เป็นประเพณีที่สำคัญอย่างยิ่งต่อพระมหากษัตริย์ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาก็ถือเป็นพระราชประเพณีที่ 1 พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์จะเป็นผู้ประกอบพระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกตในวันเริ่มฤดูกาลทุกฤดูเป็นประจำทุกปี

¹ การุณย์ สุวรรณปัทมะ .กรัญฑ์รัตน อินทรอร่าม .(ม .ค.มี-ค.2533). *ความรู้คือประทีป* ฉบับที่ 1 หน้า 12-20.

² แฉ่งน้อย คัคคีศรี. (2543). *พระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม*. หน้า 52.

2.6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทยที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 เป็นพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้แก่ เรื่องการเลิกทาสและการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกรณียกิจหลากหลายด้านที่สำคัญและปรากฏบนธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 ได้แก่ การเลิกทาส และการศึกษา มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการเลิกทาสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่แสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณแก่ทาสในประเทศไทย ดังนี้

ประเพณีทาสที่มีอยู่ในพระราชอาณาจักรสยาม ถึงเป็นวิธิตาสทำสารกรรมกรรมขายตัวด้วยใจสมัคร มิใช่ทาสเชลย ที่เป็นการกดขี่อย่างร้ายแรงก็จริง แต่เป็นเครื่องกีดขวางทางเจริญ ประโยชน์และสุขสำราญของมหาชนอยู่อย่างหนึ่ง ซึ่งจำเป็นจะต้องเลิกถอน อย่าให้มีประเพณีทาสในพระราชอาณาจักรนี้ กรุงเทพมหานครจึงจะมีความสมบูรณ์เท่าทันประเทศอื่น¹

การเลิกทาสทำให้กรุงเทพมหานครมีความสมบูรณ์เท่าทันประเทศอื่น และทำให้ประชาชนมีอิสรภาพและเสรีภาพ พระองค์ทรงเห็นว่าการมีทาสอยู่เป็นสิ่งที่ล้าสมัยไม่เหมาะสมกับประเทศที่เจริญแล้ว และเป็นการส่งเสริมให้มีการกดขี่เหยียดหยามคนไทยด้วยกันเองภาพการเลิกทาสปรากฏในธนบัตร 100 บาท แบบที่ 15 รุ่นที่ 2

¹ ธงทอง จันทรางศุ .2554 .(พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ รัชกาลที่ 5. หน้า 9.

ภาพประกอบ 12 ธนบัตร 100 บาท แบบที่ 15 รุ่นที่ 2¹

ภาษาไทยมีสำนวนหนึ่งว่า “เมื่อน้อยให้เรียนวิชาให้หาสินเมื่อใหญ่” สำนวนนี้แสดงให้เห็นว่า ชาวไทยเห็นความสำคัญของการศึกษามาแต่โบราณ ในอดีตวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาไทย หมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านอย่างน้อยที่สุดมีวัด 1 วัด วัดเป็นศูนย์กลางสำคัญของการศึกษามาแต่สมัยก่อน มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษามาจนสมัยรัตนโกสินทร์

วัดทุกวัดย่อมมีเด็กที่เรียกว่า ศิษย์วัด คอยรับใช้พระสงฆ์อยู่จำนวนหนึ่ง เด็กๆ ที่มีโอกาสได้เรียนหนังสือที่วัดคงจะเป็นบุตรข้าราชการ ขุนนางเป็นส่วนใหญ่ เด็กลูกชาวบ้าน ถ้าใครมีโอกาสได้เรียนก็นับว่าเป็นเด็กเคราะห์ดี สำหรับเด็กลูกชาวบ้านที่ยากจนที่ไปอาศัยวัด อุปกรณ์การเรียนในสมัยก่อนไม่มีอะไรมาก เพียงแต่มีกระดานชนวนสำหรับเขียน ไม่บรรทัด ดินสอหินก็พอ การเรียนหนังสือในวัด เรียนเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนหรือภาษามากกว่า ส่วนวิทยาศาสตร์ กฎหมายหรือประวัติศาสตร์ยังไม่มี²

สถานศึกษาในสมัยก่อนจำกัดอยู่แต่เพียงในวัด และการเรียนหนังสือที่วัดเป็นเรื่องของผู้ชายเท่านั้น ผู้หญิงที่จะมีโอกาสเรียนหนังสือหายาก จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ปฏิรูปการศึกษา ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า “การเล่าเรียนในบ้านเมืองเราจะเป็นข้อสำคัญที่หนึ่ง ซึ่งฉันจะอุตสาหะจัดขึ้นให้เจริญจงได้”³

พระราชกรณียกิจสำคัญด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือการจัดตั้งโรงเรียนวัดมหรณพารามเป็นโรงเรียนแห่งแรก

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. หน้า 49.

² อดิชาติ มูลศิลป์). 2530). การปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5. หน้า 17.

³ ธงทอง จันทรางศุ). 2554 .(พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ รัชกาลที่ 5 .หน้า 15.

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกขึ้นในพระบรมมหาราชวัง เมื่อ พ.ศ. 2414 ต่อมาเมื่อพระราชนัดดาให้ขยายการศึกษาไปสู่ประชาชนทั่วไป โดยโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนสำหรับราษฎรเป็นแห่งแรกที่วัดมหรณพาราม เมื่อ พ.ศ. 2427 และขยายไปทั่วไปประเทศใน พ.ศ. 2441¹

พระองค์ได้ปฏิรูปการศึกษาจากการจัดตั้งโรงเรียนสอนวิชาสำคัญต่าง ๆ เป็นการขยายการศึกษาสู่สามัญชน แสดงให้เห็นว่าการศึกษาคือเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนและการพัฒนาประเทศ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 6 แห่งราชวงศ์จักรี ทรงมีพระราชกรณียกิจด้านการศึกษาที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 คือทรงสร้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สืบสานพระราชกรณียกิจต่อจากรัชกาลที่ 5

เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยต้องจัดการอบรมข้าราชการเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปกครองแบบใหม่อยู่เสมอ ในสมัยรัชกาลที่ 5 มีพระราชดำริเห็นชอบด้วยจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนมหาดเล็กขึ้นในพระบรมมหาราชวัง ผู้ที่เรียนสำเร็จได้ออกไปรับราชการในกระทรวงมหาดไทยมากขึ้นตามลำดับ ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ มีพระราชดำริว่า

การอบรมวิชาข้าราชการพลเรือนเพื่อส่งคนออกไปรับราชการที่กระทรวงมหาดไทยเพียงแห่งเดียวไม่เพียงพอแก่ราชการทั่วราชอาณาจักร ควรจะขยายกิจการโรงเรียนให้กว้างขวางครอบคลุมไปถึงกระทรวงอื่นด้วย ในที่สุดทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศยกโรงเรียนมหาดเล็กเป็นโรงเรียนข้าราชการพลเรือน เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2453 ได้พระราชทานนามโรงเรียนว่า “โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” และมีพระราชประสงค์ที่จะสถาปนาโรงเรียนแห่งนี้ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย พระราชทานนามว่า “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เพื่อเป็นอนุสาวรีย์เฉลิมพระเกียรติแห่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว²

¹ กรมศิลปากร .(2560). พระมหากษัตริย์ของไทย .หน้า 128.

² สมบัติ พลายน้อย .(เม .ย .2540). สารคดี ปีที่13 (146). หน้า 28.

พระองค์ทรงเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างยิ่งทรงปรับปรุงโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งตั้งขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย ปัจจุบันนี้คือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพประกอบ 13 ธนบัตร 100 บาท แบบที่ 14¹

2.7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย

ประเทศไทยมีกลุ่มชนชาติหลากหลายจึงทำให้สังคมไทยมีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 มี 2 ประการ ได้แก่ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ 8 เสด็จลี้ภัย และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 กับชาวมุสลิมที่ชายแดนภาคใต้

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่สำคัญคือเสด็จลี้ภัย

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 8 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันเสาร์ ที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477 เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 พระชนมพรรษา 21 พรรษา ทรงดำรงสิริราชสมบัติ 13 ปี²

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตรรัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. หน้า 48.

² กรมศิลปากร. (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. หน้า 125.

พระราชกรณียกิจและเหตุการณ์สำคัญของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลรัชกาลที่ 8 ที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 คือควรเสด็จลำเพ็ง เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2489 เพื่อแก้ไขปัญหาระหว่างกลุ่มราษฎรไทยกับกลุ่มชาวจีนที่อยู่บริเวณลำเพ็ง ลำเพ็งเป็นตำบลที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก พระราชทานให้พระยาราชเศรษฐีชาวจีนซึ่งย้ายจากบริเวณที่จะสร้างพระบรมมหาราชวังมาตั้งภูมิลำเนาเมื่อคราวสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ ชาวจีนเหล่านั้นได้ทำการค้าขายอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขตลอดมา ลำเพ็งเป็นย่านธุรกิจค้าขาย มีทางเดินแคบๆ มีห้างร้านเรียงรายมาก ทั้งเสื้อผ้า สิ่งของเครื่องใช้ ทั้งที่เป็นถ้วยชาม เครื่องแก้ว ของกินสด ของแห้ง ร้านผ้าแพร ร้านขายทอง ร้านเพชรพลอย และอื่นๆ

เมื่อรัชกาลที่ 8 และรัชกาลที่ 9 จะเสด็จเยี่ยมลำเพ็ง ชาวจีนและผู้ค้าขายในลำเพ็งต่างตื่นตื่นยินดีเตรียมการรับเสด็จอย่างมโหฬาร ได้ทำความสะอาดและปรับปรุงซ่อมแซมทางเดินอย่างรีบด่วน ร้านขายของปลีกย่อยหยุดการค้า 3 วัน เพื่อเตรียมการรับเสด็จด้วยความจงรักภักดี พ่อค้าชาวจีนร่วมกันสร้างซุ้มประตูรับเสด็จด้วยดอกไม้สด ทำเป็นรูปมังกรใหญ่ตรงทางที่จะเสด็จพระราชดำเนินผ่าน

ครั้นถึงวันเสด็จ ซึ่งเริ่มตั้งแต่เวลา 09.05 น ของวันที่ 3 พฤษภาคม พุทธศักราช 2489 ตรอกสะพานหันตลอดลำเพ็งเจียบกริบ ชาวลำเพ็งทั้งจีน อินเดียและชาวไทยต่างแต่งกายอย่างประณีตงดงามที่สุด คอยรับเสด็จหน้าร้านของตัวเต็มสองฟากถนน ทุกห้างร้านต่างก็เตรียมสิ่งของไว้คอยทูลเกล้าฯถวาย มีทั้งผลไม้ไปจนถึงเครื่องเงิน เครื่องทอง และเครื่องลายครามอันล้ำเลิศ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระอนุชาได้ทรงพระดำเนินอย่างช้า สมเด็จพระอนุชานั้นทรงเป็นช่างภาพกิตติมศักดิ์ ทรงถ่ายรูปไว้ทุกพระอิริยาบถ เมื่อเสด็จผ่านทางใด พระองค์ทรงทักทายชาวจีนผู้รับเสด็จและตามเสด็จเป็นระยะ บรรดาชาวจีนที่ได้เห็นและได้รับพระมหากรุณาธิคุณสูงสุดเช่นนั้นต่างก็มีความรู้สึกเปี่ยมล้นไปด้วยความเคารพบูชาและสำนึกในพระเมตตาคุณ พ่อค้าของร้านกราบบังคมทูลขอให้เข้าไปประทับในร้านเพื่อถวายของ เมื่อเสด็จผ่านร้านใดก็ทอดสายพระเนตรอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาคุณไปยังผู้ที่เฝ้ารออยู่อย่างใกล้ชิด พระโอรสรั้งแย้มยิ้ม ทรงทักทาย ทรงไต่ถามทุกข์สุข และการทำมาหากินอย่างเป็นกันเอง¹

การเสด็จครั้งนี้ กลุ่มราษฎรชาวจีนมีโอกาสนำเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด และแสดงการรับเสด็จด้วยความจงรักภักดี การเสด็จครั้งนี้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยกับชาวจีนใกล้ชิดกัน

¹ คณิดา เลชะกุล. (2554). พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร. หน้า 16.

“มุสลิมเป็นกลุ่มชนที่มีบทบาทสำคัญในสังคมไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้น ได้ติดต่อสัมพันธ์กับประเทศไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้น มุสลิมมีบทบาทการค้า เผยแพร่ศาสนา การเดินทางเรือมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 7 และค่อยๆ ขยายบทบาทสู่การค้าพื้นทะเลในดินแดนต่างๆ มุสลิมได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานตั้งเมืองสำคัญในอุษาคเนย์ เนื่องจากพระมหากษัตริย์แห่งพระมหากษัตริย์ไทย มุสลิมได้สืบเนื่องต่อมาจนกลายเป็นประชาชาติที่มีบทบาทสำคัญอยู่ในสังคมไทย”¹

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงห่วงใยกลุ่มมุสลิมในภาคใต้ พระองค์เสด็จพร้อมสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ บ้านบาง อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ. ศ. 2527 เพื่อแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันของชาวมุสลิมให้สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงส่งเสริมอาชีพที่มีในจังหวัดนั้น ให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ โดยชาวไทยมุสลิมต่างได้รับพระมหากษัตริย์คุณที่ทรงช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในด้านการหาเลี้ยงชีพเป็นอันมาก พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการส่งเสริมอาชีพ ทรงหาวิธีช่วยแก้ปัญหา ทรงแนะนำและสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ทรงสนับสนุนให้มีโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกภูมิภาค ส่วนที่ชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่จะได้รับประโยชน์ ทำให้มีแหล่งอาชีพและได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นตามลำดับ จนราษฎรชาวไทยมุสลิมสามารถที่จะยกระดับฐานะครอบครัวให้ดีขึ้นและมั่นคงยิ่งขึ้นได้²

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงทำให้ราษฎรชาวไทยมุสลิมมีแหล่งอาชีพและได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นตามลำดับ จนราษฎรชาวไทยมุสลิมสามารถที่จะยกระดับฐานะครอบครัวให้ดีขึ้นและมั่นคงยิ่งขึ้นได้

¹ มนัสสินธ์ วนิกกุล. (2554). พระบาทสมเด็จพระภูมิพลอดุลยเดชมหาราช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยา มินทราราช บรมนาถบพิตร. หน้า 14.

² ศูนย์มุสลิมศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). สถาบันพระมหากษัตริย์กับมุสลิมในแผ่นดินไทย. หน้า 137 - 138.

2.8 สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์

สถาปัตยกรรมเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับมนุษย์มาแต่โบราณ สถาปัตยกรรมสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี และความ เป็นมาในการสร้างสรรค์ของชาติต่างๆ ในแต่ละยุค แต่ละสมัย สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับ พระมหากษัตริย์ที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 มี 2 แห่งได้แก่ พระที่นั่งอนันตสมาคม และวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

2.8.1 พระที่นั่งอนันตสมาคม

พระที่นั่งอนันตสมาคมตั้งอยู่ที่บริเวณด้านหลังของลานพระบรมรูปทรงม้า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้านทิศตะวันออกของพระที่นั่งอัมพรสถาน ภายใน บริเวณพระราชวังดุสิต พระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นตัวอย่างหนึ่งของอาคารที่ก่อสร้างด้วยรูปแบบ สถาปัตยกรรมแบบตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 5 และเป็นสถานที่สำคัญของประเทศไทย

ในบรรดาสถาปัตยกรรมที่สำคัญของประเทศไทย พระที่นั่งอนันตสมาคมนับเป็น สถานที่ที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย เพราะนอกจากเป็นพระที่นั่งที่พระเจ้าแผ่นดินอันเป็นที่รักเคารพยิ่งของปวงชนชาวไทยทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น โดยทรงควบคุม การออกแบบรูปทรงศิลปกรรมการตกแต่ง และดูแลการก่อสร้างอย่างใกล้ชิด จนปรากฏเป็น อาคารที่มีความงามสง่า วิจิตรตระการตา พร้อมด้วยลวดลายประดับตกแต่งผสมผสาน หลากหลายงดงามแล้ว พระที่นั่งแห่งนี้ยังเคยใช้งานในวาระสำคัญของชาติหลายครั้งหลาย โอกาสจนถึงปัจจุบัน¹

¹ อุไรวรรณ ตันติวงษ์ .(2539). พระที่นั่งอนันตสมาคมและประวัติการก่อสร้างอันมีค่าควรแก่การบันทึกไว้ ศิลปากร ปี ที่39, ฉบับที่ 5 .ค.ศ.-ย.ก) 2539(, หน้า 75-91.

ภาพประกอบ 14 พระที่นั่งอนันตสมาคม¹

รัชกาลที่ 5 เสด็จสวรรคตก่อนที่พระที่นั่งองค์นี้จะก่อสร้างสมบูรณ์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จุดเด่นของพระที่นั่งอนันตสมาคมคือ มีหลังคาโดมใหญ่อยู่ตรงกลางและมีโดมเล็กๆโดยรอบอีก 6 โดมรวมทั้งสิ้นมี 7 โดม ซึ่งเป็นภาพเขียนเกี่ยวข้องกันตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน 6 ภาพ

เพดานโดมด้านทิศเหนือ เป็นภาพพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก เสด็จกลับจากราชการทัพเมืองเขมร เพดานโดมด้านทิศตะวันออกเป็นภาพพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงทำนุบำรุงบ้านเมือง เพดานโดมด้านทิศตะวันตกเป็นภาพเหตุการณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงทำนุบำรุงศาสนา เพดานโดมด้านทิศใต้ของท้องพระโรงกลาง เป็นภาพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานอภัยทาน และทรงประกาศเลิกทาส เพดานโดมด้านทิศตะวันออกของท้องพระโรงกลาง เป็นภาพเหตุการณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จออกประทับ ณ พระที่นั่งบุษบกมาลาที่นุชเด็จพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เพดานโดมกลาง ซึ่งเป็นโมใหญ่ที่สุด มีจารึกพระปรมาภิไธยย่อ “จปร.” ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เพดานนับจากใต้โดมตลอดทั้งบริเวณท้องพระโรงกลางมีจารึกพระ

¹ รูปถ่ายโดยผู้วิจัย วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2557.

ปรมาภิไธยย่อ”จปร.” สลับกับ “วปร.” อันเป็นพระปรมาภิไธยย่อของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว¹

พระที่นั่งอนันตสมาคมมีประวัติศาสตร์มากกว่า 100 ปี นับเป็นพระที่นั่งหินอ่อนเพียงองค์เดียวในประเทศไทย และออกแบบเป็นสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก เป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ปัจจุบันนี้พระที่นั่งอนันตสมาคมปิดปรับปรุง นักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าชมข้างในได้ ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560

2.8.2 วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้ว เป็นวัดที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2325 เป็นพระอารามหลวงของประเทศไทย ไม่มีพระสงฆ์อยู่ประจำ ภายในพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต ซึ่งเป็นพระพุทธรูปสำคัญของประเทศไทย

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า วัดพระแก้ว เป็นวัดที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2325 เป็นวัดในพระบรมมหาราชวังเช่นเดียวกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งเป็นวัดในพระราชวังหลวงในสมัยอยุธยา และมีพระราชประสงค์ให้วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญหรือพระแก้วมรกต พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของแผ่นดินสยามและเป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่ เพราะว่ามีแต่ส่วนพุทธาวาสไม่มีส่วนสังฆาวาส พระอุโบสถตั้งอยู่ส่วนกลางของวัดพระศรีรัตนศาสดาราม มีกำแพงแก้วล้อมรอบ มีซุ้มประดิษฐานเสมารวม 8 ซุ้ม พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2326 เพื่อประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญหรือพระแก้วมรกต (พระแก้วมรกต) .ศ. พระองค์ทรงอัญเชิญมาจากเวียงจันทน์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2322 ภายในพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญหรือพระแก้วมรกต (พระแก้วมรกต) เป็นพระพุทธรูปสำคัญของประเทศไทย²

รอบระเบียงวัดพระแก้วมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสวยงามมากเรียกว่า ภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ สร้างขึ้นพร้อมกับพระบรมมหาราชวังและวัดพระแก้ว และยัง

¹ รมิดา โภคสวัสดิ์ ศิริวรรณ อาษาศรี .ย.เม.) .2559(. 100 ปี พระที่นั่งอนันตสมาคม สถาปัตยกรรมแห่งสยาม ศิลปวัฒนธรรม ปีที่ 37(6). หน้า 38 - 41.

² แฉ่งน้อย คัคคีศรี. (2543). พระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม. หน้า 21 - 23.

มีเจดีย์สามองค์สำคัญ ได้แก่ ปราสาทพระเทพบิดร พระมณฑป และ พระศรีรัตนเจดีย์ ปราสาทพระเทพบิดรสร้างขึ้นในรัชสมัยรัชกาลที่ 4 มีความสำคัญอย่างยิ่งเทียบเท่าพระอุโบสถ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นด้วยมีพระราชประสงค์จัดให้เป็นທີ່ประดิษฐานพระแก้วมรกต เป็นสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเทียบเท่าพระอุโบสถ เนื่องจากสร้างขึ้นด้วยความประณีตบรรจงประดับประดาด้วยเครื่องกระเบื้องทั้งหลัง ปัจจุบันปราสาทพระเทพบิดร เป็นที่ประดิษฐานของพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ในพระราชวงศ์จักรีตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 8 ปราสาทหลังนี้เปิดเฉพาะวันที่ 6 เมษายนของทุกปี เป็น วันจักรีและวันที่ 5 พฤษภาคมเป็นวันฉัตรมงคลของทุกปี¹

ส่วนพระมณฑปและพระศรีรัตนเจดีย์สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระมณฑปพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชรัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นทดแทนหอพระมณเฑียรธรรมที่ถูกเพลิงไหม้เมื่อต้นรัชกาล ตั้งอยู่บนฐานไพทีตรงกลางระหว่างปราสาทพระเทพบิดรและพระศรีรัตนเจดีย์ เป็นมณฑปยอดปราสาทเจ็ดชั้น ฝาผนังภายนอกประดับลวดลายปูนปั้นปิดทองประดับกระจกเป็นรูปเทพพนมภายในกรอบสี่เหลี่ยม ส่วนพระศรีรัตนเจดีย์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่ทรงได้มาจากลังกา ตั้งอยู่บนฐานไพทีทางทิศตะวันตก สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ.2398 โดยจำลองแบบมาจากเจดีย์ในวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่พระราชวังกรุงศรีอยุธยา องค์เจดีย์มีความสูงประมาณ 40 เมตร เมื่อสมัยแรกสร้างนั้นยังมิได้มีการประดับกระเบื้อง ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้มีการประดับกระเบื้องสีทองทั้งองค์เจดีย์²

ปราสาทพระเทพบิดร พระมณฑป และพระศรีรัตนเจดีย์ อาคารทั้ง 3 หลังจึงเรียงกันเป็นเส้นตรงและมีความสูงเท่ากันคือ 1 เส้นหรือ 40 เมตร ซึ่งอาคารแต่ละหลังก็มีบทบาทสำคัญ

วัดพระศรีรัตนศาสดารามมีประวัติศาสตร์เป็นเวลา 236 ปี วัดแห่งนี้ใช้เป็นที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลและประกอบพิธีทางพุทธศาสนาสำหรับพระมหากษัตริย์และเป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์ประจำ ปัจจุบันนี้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมได้

¹ แหล่งเดิม. หน้าเดิม.

² สุภัททิศ ดิศกุล. (2551). คู่มือมัคคุเทศก์-วัดพระศรีรัตนศาสดาราม. หน้า 232.

ภาพประกอบ 15 วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)¹

2.9 เศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสด้านเศรษฐกิจพอเพียงว่า “เศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่าอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง”

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยผ่านพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสในโอกาสต่างๆ มาโดยตลอด ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และต่อมาภายหลังได้ทรงเน้นนำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้สังคมไทยรอดพ้นจากวิกฤตที่เกิดขึ้น โดยให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่ชาวไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เศรษฐกิจพอเพียงปรากฏในธนบัตร 1,000 บาท แบบที่ 15 ดังภาพ

¹ รูปถ่ายโดยผู้วิจัย วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2557.

ภาพประกอบ 16 ธนบัตร 1,000 บาท แบบที่ 15¹

เศรษฐกิจพอเพียงมีบทบาทความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อประเทศไทย “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเหมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดินเปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกต้องรองรับ บ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป”² เศรษฐกิจพอเพียงเปรียบเหมือนเป็นรากฐานของชีวิต และเสาเข็มของบ้านเรือนตัวอาคาร แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อประชาชนชาวไทย

ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงคือทำให้รู้จักพอประมาณ รู้จักพอดี มีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเอง รู้จักพึ่งตนเองใน 5 เรื่อง คือ

1. พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ
2. พึ่งตนเองทางสังคม (พึ่งพาอาศัยกัน)
3. พึ่งตนเองทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ไม่ทำลายธรรมชาติ)
4. พึ่งตนเองด้านเทคโนโลยี (มีสติสัมปชัญญะ)
5. พึ่งตนเองทางด้านจิตใจ (ศีล)สมาธิ ปัญญา³

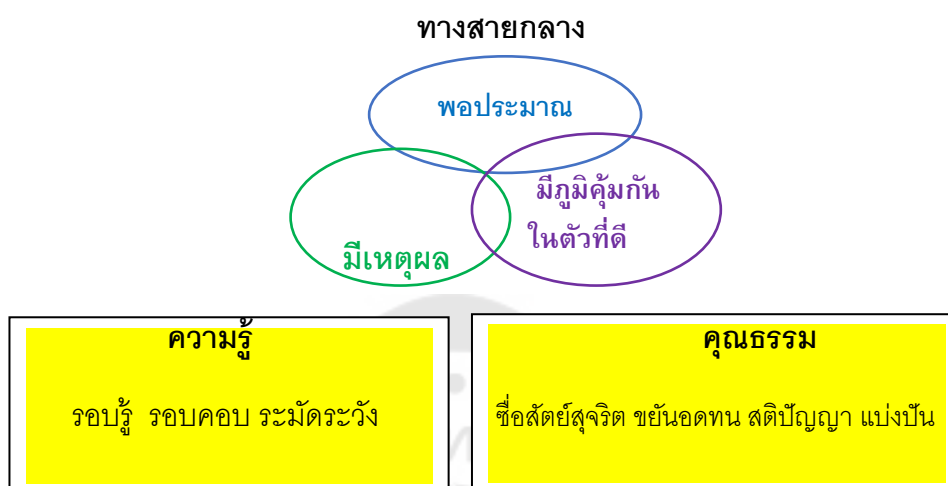
เศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน หมายความว่าอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเองคือพึ่งตนเองได้ทางด้านต่างๆ และสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ แล้วสร้างประโยชน์ของตนเองได้ และสามารถเผยแพร่ให้คนอื่นได้

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตรรัชกาลที่ 9 เอกฉันทน์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. หน้า 51.

² เกษม วัฒนชัยและคณะ. (2559). คำพอสอน:ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง. หน้า 3.

³ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม). 2551. (องค์การอิสลามสากล) พระผู้ทรงอุปถัมภ์ศาสนา. หน้า 31.

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพประกอบ 18 แผนภาพแสดงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 พระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงได้รับความสนใจจากประชาชน เมื่อพระองค์ทรงเน้นย้ำว่าเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ไทยรอดพ้นจากวิกฤต และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกนำไปปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 4,741 โครงการ โดยแบ่งพื้นที่ออกมาเป็น 4 ภาค แบ่งออกเป็น 8 ประเภท

การรวบรวมข้อมูลเป็นพื้นฐานที่ออกมาเป็น 4 ภาคดังนี้ ภาคเหนือจำนวน 17 จังหวัด ภาคกลางและกรุงเทพฯจำนวน 26 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 20 จังหวัดภาคใต้จำนวน 14 จังหวัด แบ่งเป็นประเภทโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ
2. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร
3. โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
4. โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ
5. โครงการพัฒนาด้านการสาธารณสุข
6. โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร

7. โครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา
8. โครงการพัฒนาด้านบูรณาการ และด้านอื่นๆ¹

ปัจจุบันโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีจำนวน 4,741 โครงการ จะยกตัวอย่าง 3 โครงการดังนี้

โครงการพระราชดำริฝนหลวง เป็นโครงการของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ตอนที่เสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่แห้งแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พระองค์ทรงเห็นถึงความเดือดร้อนทุกข์ยากของราษฎรและเกษตรกรที่ขาดน้ำ ทรงสังเกตเห็นว่ามีความเหมาะสมมากปกคลุมท้องฟ้า แต่ไม่สามารถก่อรวมตัวกันจนเกิดเป็นฝนได้ พระองค์ทรงใช้เวลาในการวิเคราะห์วิจัย ทบทวนเอกสารรายงานผลการศึกษาและข้อมูลต่างๆ และใช้เทคโนโลยีมาช่วย เพื่อให้ฝนสามารถตกได้ โครงการนี้เกิดขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายับแล้ง

โครงการพระราชดำริคู้กระเบน อยู่ในอำเภอกู้กระเบนจังหวัดจันทบุรี เป็นโครงการปาลายเลนที่เกิดจากพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้อนุรักษ์ปาลายเลน โครงการนี้สร้างขึ้นเพื่อทำการฟื้นฟูและจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ไม่เพียงสารเคมี โดยใช้วิถีธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ทำความสะอาดน้ำแถมไม้ปาโก่งการใช้ตัดทำฟืนได้ มีประโยชน์ต่อสัตว์น้ำตัวเล็กจำนวนมาก เช่น กุ้ง ปลา

โครงการพระราชดำริขังห้วยมัน ตั้งอยู่ที่บ้านหนองคอไก่ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายางจังหวัดเพชรบุรี โครงการนี้มีลักษณะคือสภาพดินแห้งแล้ง เป็นดินปนทรายและหินลูกรัง มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องน้ำ ซึ่งไม่สามารถเพาะปลูกได้ พระองค์ทรงเลือกพันธุ์พืชมันเทศมาปลูกและประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นผลประโยชน์ต่อชาวบ้านด้านเกษตรกรรม และได้แก้ไขปัญหาพื้นที่แห้งแล้ง โครงการขังห้วยมันตามพระราชดำริเป็นโครงการสุดท้ายของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

¹ สำนักงาน กปร.. (2555). 30 ปี กปร. สามทศวรรษ สามสะพาน. หน้า 104 - 105.

3. หนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อเสริมการอ่านประเภทหนึ่ง สามารถเสริมประเด็นที่ไม่สามารถกำหนดลงในแบบเรียนที่ใช้ในชั้นเรียนให้ผู้เรียนได้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงส่งเสริมความรู้ ความคิด และประสบการณ์ให้ผู้เรียน

3.1 ความหมายและความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

3.1.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Supplementary Reader) หรือเดิมเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบ มีความหมายดังนี้ “หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึงหนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร สำหรับให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของบุคคล”¹ และ “สำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล หนังสือประเภทนี้เดิมเคยเรียกกันว่า หนังสืออ่าน”²

หนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงเป็นวัสดุการอ่านประเภทหนึ่งที่ไม่ใช่แบบเรียน ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน เพื่อค้นหาหรือสร้างประสบการณ์เพิ่มเติม หรืออ่านเพิ่มเติม เกิดผลิตผลทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้กว้างขึ้น

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นวัสดุการอ่านประเภทหนึ่งที่ไม่ใช่แบบเรียน แต่เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เด็กสามารถเลือกอ่านได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน นักเรียนอาจใช้ได้หลายลักษณะ เช่น อ่านเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ อ่านเพื่อขยายประสบการณ์ให้ลึกซึ้งเฉพาะเรื่อง อ่านเพื่อความเพลิดเพลินเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์³

จากความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นหนังสือที่สร้างขึ้นเพื่อให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเรื่องต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา เป็นการจัดระเบียบสาระทางหลักสูตรและทำความเข้าใจ เพื่อเสริมความรู้ ความคิด และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

¹ ถวัลย์ มาศจรัส. (2538). *เทคนิคและตัวอย่างการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม*.

หน้า 20.

² จินตนา ไบกาชویی. (2534). *การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก*. หน้า 19.

³ บันลือ พุกกะวัน. (2521). *วรรณกรรมกับเด็ก*. หน้า 58.

3.1.2 ความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

จุดเด่นที่สำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติมคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำเรื่องราวที่มีคุณค่าและมีประโยชน์มาเขียนเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเรื่องต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา เพื่อเสริมความรู้ ความคิดและประสบการณ์ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเรียน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเรื่องต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา เป็นงานจัดระเบียบสาระทางหลักสูตรและทำความเข้าใจ เพื่อเสริมความรู้ ความคิดและประสบการณ์ หนังสืออ่านเพิ่มเติมได้รวบรวมความรู้ ความคิดที่ได้มีการศึกษาค้นหาวิจัย ไว้แล้วอย่างมากมาเรียบเรียงใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเรียนนอกจากนี้หนังสืออ่านเพิ่มเติมได้นำความรู้ที่มีอยู่แล้วมาผสมผสานหรือบูรณาการกับประสบการณ์¹

หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีประโยชน์หลากหลายด้าน เช่น ส่งเสริมความรู้ ผู้อ่านได้ประโยชน์หลากหลายด้าน ส่งเสริมสติปัญญา ผู้อ่านสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์แก้ปัญหาได้ ส่งเสริมเจตคติที่เหมาะสม ผู้อ่านเกิดเจตคติที่เหมาะสมและตามวัตถุประสงค์ ส่งเสริมความเข้าใจ ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเรื่องเราได้ ส่งเสริมการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจกว้างขึ้น ดังนี้

1. ส่งเสริมความรู้ หนังสือเสริมประสบการณ์โดยเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรู้หรือทักษะ ความคิดรวบยอด หลักการหรือทฤษฎีเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในการดำเนินชีวิต การศึกษาหาความรู้รวมทั้งก่อให้เกิดความเจริญงอกงามหรือพัฒนาการในด้านต่างๆ

2. ส่งเสริมสติปัญญา หนังสืออ่านเพิ่มเติมนอกจากจะมีเนื้อหาที่ให้ผู้่านเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ แล้ว ควรมีลักษณะที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา กล่าวคือ ส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้พัฒนาทักษะในการสังเกต ตีความ เปรียบเทียบ ใ้เหตุผลและผล จำแนกแจกแจง วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะเหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา

¹ ถวัลย์ มาศจรัส. (2548). การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม. หน้า 5.

3. ส่งเสริมเจตคติที่เหมาะสม นอกจากเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้และส่งเสริมสติปัญญาแล้ว ควรสอดแทรกแนวความคิดที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดเจตคติที่เหมาะสมในการนำความรู้ไปใช้ตามแนวทางที่พึงประสงค์ เป็นประโยชน์แก่ตนและส่วนรวม

4. ส่งเสริมความเข้าใจ หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรเสนอเนื้อหาสาระในลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเรื่องราวได้ กล่าวคือ ใช้ภาษาที่ถูกต้องและพอเหมาะแก่ความรู้และประสบการณ์ทางด้านการใช้ภาษาของผู้อ่าน ตลอดจนใช้เทคนิควิธีหรือส่งเสริมความเข้าใจอื่น ๆ เช่น ภาพประกอบ แผนภูมิ ตาราง คำถาม เป็นต้น

5. ส่งเสริมการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีลักษณะที่กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง กล่าวคือ ผู้เขียนควรพิจารณาเสนอเรื่องราวที่ผู้อ่านสนใจ เน้นให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของเรื่องราวที่เสนอ ซึ่งสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สอดแทรกคำถามย่อยต่าง ๆ ตลอดจนเสนอแนะหนังสืออื่นๆ ที่ผู้อ่านอาจจะไปศึกษาให้กว้างขวางลึกซึ้งตามความสนใจ¹

การอ่านหนังสือที่เป็นแบบเรียนอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ เนื่องจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะเสริมด้านความคิด มีความสร้างสรรค์ ความรู้กว้างขวางมากขึ้น จำเป็นต้องสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีภาพประกอบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น

3.2 ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ในการจัดทำหนังสือ ผู้เขียนหรือผู้จัดทำต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบของหนังสือก่อน องค์ประกอบของหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีหลากหลายด้าน เช่น เนื้อหา รูปแบบการเขียน เนื้อหา มีทั้งนิทาน รูปภาพเป็นสิ่งสำคัญ ภาษาและสำนวนที่ใช้ ขนาดตัวอักษร รูปเล่ม คำโครงเรื่องชวนติดตาม²

1. เนื้อหา วัตถุประสงค์ชัดเจนเพียงเรื่องเดียว เรื่องชัดเจนไม่สับสนยุ่งยาก ความยากง่ายให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน ตัวละครแสดงความเคลื่อนไหว ใช้ตัวละครไม่มาก ใช้ภาพดำเนินเรื่องแทน ไม่มีบทบรรยายมากเกินไป

2. รูปแบบการเขียนเนื้อหา มีทั้งนิทาน นิยาย นิทานพื้นเมือง เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทละคร บทกวี เรื่อง เรียงความ รวมทั้งฉันทลักษณ์ทุกรูปแบบ จะมีเรื่องราวอยู่ด้วยและใช้รูปแบบอย่างเหมาะสมกลมกลืน อ่านเข้าใจง่ายและรู้เรื่องเร็ว

¹ จินตนา ไบกาซุ่ย. (2542). เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. หน้า 143 - 144.

² แหล่งเดิม. หน้า 16.

3. รูปภาพเป็นสิ่งสำคัญ เด็กเล็กควรมีรูปภาพ อาจเป็นภาพการ์ตูน คือภาพลายเส้น ภาพถ่ายหรือภาพวาดเหมือนจริง ภาพจะต้องเน้นภาพสี โดยเฉพาะเด็กเล็กๆ ภาพจะต้องชัดเจน ถูกต้อง ไม่เลอะเลือน

4. ภาษาและสำนวนที่ใช้ง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ คำซ้ำช่วยในการเรียนภาษา ใช้ภาษาที่ถูกต้องตามอักขรวิธีภาษาไทย

5. ขนาดตัวอักษร ตัวโต ชัดเจน ไม่ใช่ตัวอักษรประดิษฐ์ ควรประมาณ 32.5 มม-24.3 มม

6. รูปเล่ม ควรกะทัดรัด ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป วัยเด็ก ป.1 – ป.4 ควรมีความหนา ระหว่าง 10 – 30 หน้า มีการจัดหน้าให้เหมาะสมกับรูปเล่ม

7. เทคนิคการเขียนเรื่องให้สนุกสนาน ให้ความสุขใจ เสริมสร้างจินตนาการในทางสร้างสรรค์ ให้ความรู้ หรือได้อารมณ์ที่พึงปรารถนา มีจุดคิดที่แน่นอน

8.เค้าโครงเรื่องชวนติดตาม สำนวนภาษาที่ตรงกับรสนิยมของเด็ก นอกจากนั้นควรตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจสั้น ๆ มีความหมายสมบูรณ์ในตัว การสร้างฉาก ระยะเวลา ตัวละครเหมาะสม

3.3 ขั้นตอนการผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การเริ่มต้นเขียนหนังสือใหม่จะต้องจัดทำขั้นตอนต่าง ๆ ให้ชัดเจน แล้วปฏิบัติไปที่ละขั้นตอนจะทำให้การเขียนประสบความสำเร็จได้ เพราะสามารถควบคุมแนวทางในการเขียนให้ครบทุกทิศทาง สู้เป้าหมายปลายทางได้ เริ่มปฏิบัติตามขั้นตอนด้วยคำถาม ขั้นตอนการผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติมมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ การวางจุดมุ่งหมายในการเขียน การวางโครงเรื่อง การวางเนื้อหา กลุ่มข้อมูล ค้นหาข้อมูล และลงมือเขียน

ผู้วิจัยได้วางจุดมุ่งหมายในการเขียน เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ดังนี้

การวางโครงเรื่องมีดังนี้

ไทยศึกษาจากธนบัตรไทย

1. ความเป็นมาของธนบัตรไทย
2. ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย
3. วิถีชีวิตกับน้ำ
4. ประเพณี
5. พระราชพิธี
6. เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

7. ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย

8. สถาปัตยกรรมไทย

9. เศรษฐกิจพอเพียง

การวางเนื้อหา ซึ่งมีเนื้อหาหลากหลายด้าน ได้แก่ ความเป็นมาของธนบัตรไทย ภาษาไทย วิถีชีวิตกับน้ำ ประเพณี พระราชพิธี เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย สถาปัตยกรรมไทย เศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มข้อมูล เป็นเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 ได้แก่ หนังสือ วารสาร ปรินต์นิพนธ์ที่เกี่ยวกับธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 ตั้งแต่ธนบัตรแบบ 9 ถึงแบบ 16 ทั้งหมดมี 9 ชนิดราคา ได้แก่ 50 สตางค์ 1 บาท 5 บาท 10 บาท 20 บาท 50 บาท 100 บาท 500 บาท 1,000 บาท มีจำนวน 30 รูปแบบ

ค้นหาข้อมูล ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 ใช้สถิติและการสังเคราะห์ ข้อมูลที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 เลือกสิ่งที่ปรากฏซ้ำ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 พบว่ามีข้อมูลทางด้านไทยศึกษา เช่น ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณี เป็นต้น ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 เก็บข้อมูลจากสถานที่ที่ปรากฏ เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องและถ่ายภาพประกอบ

ลงมือเขียน จะลงมือเขียนหลังจากเก็บข้อมูลเสร็จ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะต้องสร้างตามความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น ต้องเหมาะสมกับผู้อ่านแต่ละวัย จะให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้ผู้อ่าน และต้องทำตามขั้นตอนการทำหนังสือ จึงจะทำให้การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง

3.4 หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เน้นความรู้เกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน จะช่วยเสริมความรู้และความเข้าใจเรื่อง “ไทยศึกษา” หลายด้าน ข้อมูลที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนชาวจีน และเอื้อประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุด

ผู้วิจัยได้ค้นหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องไทยศึกษาจากธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 ดังนี้

บุษรา วงศ์พงศ์เกษมศึกษา **เงินตราไทย: สะท้อนเอกลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมไทย** โดยศึกษาและวิเคราะห์ “คำเรียกเงินตราไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย - รัตนโกสินทร์” ในด้านที่มาของคำ ประเภทความหมาย และลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย ตลอดจนโครงสร้างของพยางค์ และโครงสร้างคำ วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่าง “คำเรียกเงินตราไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย - รัตนโกสินทร์” ในแง่ของวัจนภาษาและอวัจนภาษากับบริบทแวดล้อมทางสังคมในช่วงเวลาที่มีการจัดทำเงินตราไทยเหล่านั้น ทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง ศาสนา การเกษตรกรรม เทคโนโลยี และความสัมพันธ์กับภายนอกเท่าที่หลักฐานจะเอื้ออำนวย ผลการศึกษาในด้านที่มาของคำเรียกเงินตราไทย มีทั้งคำเรียกเงินตราไทยที่เป็นคำไทยแท้ เช่นคำว่า “พดด้วง” และคำที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างประเทศ เช่นคำว่า “เบี้ย” “เหรียญกษาปณ์” “อัฐิกระดาศ” และ “ธนบัตร”¹

สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยาเขียนตำราเรื่อง **น้ำบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรมไทย** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องวิวัฒนาการของสังคมชาวน้ำ มีผลการศึกษาเกี่ยวกับ กำหนดมาแต่น้ำ สัญลักษณ์น้ำสามอารยธรรมชาวน้ำสถาปัตยกรรมบนน้ำ สถาปัตยกรรมบนบก ลักษณะชุมชนและผังเมือง สะท้อนให้เห็นถึงน้ำจึงไม่เพียงแต่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่คนไทยคุ้นเคยมาแต่อดีต ยังให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทยเกี่ยวกับน้ำ ก่อกำเนิดศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันเกี่ยวเนื่องด้วยกับน้ำ²

เดชชาติ ตริทรัพย์ การศึกษาวิเคราะห์ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา ความเชื่อ รูปแบบและพฤติกรรมการปฏิบัติในประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พระสงฆ์และนักวิชาการผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับพระธาตุเจดีย์ และประชาชนที่มาเข้าร่วมประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ จำนวน 15 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความสอดคล้องและไม่สอดคล้อง ที่มีความสัมพันธ์และมีความแตกต่างกัน แล้วจึงนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องและตรวจสอบความน่าเชื่อถือ เสนอข้อมูลโดยแยกประเด็นตามขอบเขตของเนื้อหา ด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ตามประวัติศาสตร์ความเป็นมาและความเชื่อเกี่ยวกับการแห่ผ้าขึ้นธาตุ พบว่า เมื่อปี พ.ศ. 1223 พระเจ้าศรีธรรมมาโคกราช ได้บูรณะพระธาตุเจดีย์แล้วเสร็จ จึงจัดพิธีสมโภช ชาวปากพนังมากกราบ ทูลว่า คลื่นได้พัดเอาแถบผ้าผืนหนึ่งซึ่งมีภาพเขียนเรื่องพุทธประวัติมาขึ้นที่ชายหาดปากพนัง

¹ บุษรา วงศ์พงศ์เกษม. (2542). *คำเรียกเงินตราไทย: สะท้อนเอกลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมไทย*. หน้า 5.

² สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา. (2529). *น้ำบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรมไทย*. หน้า 3.

จึงเก็บผ้านั้นมาถวาย พระองค์ทรงรับสั่งให้ซักผ้านั้นจนสะอาด จึงเห็นภาพวาดพุทธประวัติ เรียกกันว่า “ผ้าพระบฏ” ทรงรับสั่งให้ประกาศหาเจ้าของ จึงทราบความเป็นของชาวพุทธจากเมืองหงสาวดี ประเทศพม่า บางท่านกล่าวว่า เป็นของชาวพุทธจากเมืองอินทรีปฏ ประเทศกัมพูชา จะนำผ้าพระบฏไปบูชาพระพุทธบาทที่ลังกา พระองค์ทอดพระเนตรเห็นว่าควรนำผ้าพระบฏไปห่มพระบรมธาตุเจดีย์เนื่องในโอกาสจัดพิธีสมโภช ประเพณีจึงสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน รูปแบบและพฤติกรรมการปฏิบัติในประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุเริ่มจากการกำหนดวันประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ ปีละ 2 ครั้ง ปัจจุบันเหลือเพียง 1 ครั้ง คือในวันเพ็ญเดือน 3 (คือวันมาฆบูชา) ผ้าที่นำขึ้นห่มพระบรมธาตุใช้สีขาว เหลือง และแดง ขบวนประเพณีตั้งต้นมาจากสนามหน้าเมืองจัดแห่แห่นพร้อมด้วยอาหารคาวหวาน เครื่องอุปโภคและบริโภคที่จำเป็นไปถวายพระสงฆ์ในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร โดยการหาคนไปเป็นขบวนแห่อันสวยงาม ทุกคนชู (เทิน) ผ้าพระบฏไว้เหนือศีรษะ เมื่อขบวนแห่ถึงวัด ก็แห่ทักษิณาวัตรรอบองค์พระบรมธาตุเจดีย์ 3 รอบ จากนั้นจะประกอบพิธีไหว้พระ อาราธนาพระเจริญพระพุทธมนต์ และทำพิธีถวายเป็นพุทธบูชา แล้วนำผ้าเข้าสู่วิหารพระทองม้า มีการดักบาตรพระตอนเช้า แล้วจึงนำผ้ามาแห่ขึ้นธาตุตั้งแต่ 7 โมงเช้าเริ่มตั้งขบวน ในขบวนมีการจัดเตรียมดอกไม้ ธูปเทียน เพื่อบูชาพระบรมธาตุด้วย¹

ชาติชาย พณานานนท์ศึกษาเรื่อง **ทาสและการเลิกทาสในประเทศไทย** วิเคราะห์ลักษณะสถาบันชาติของไทย สถานการณ์หรือปัจจัยที่น่าจะเป็นแรงกระตุ้นให้มีการเลิกทาส ในบริบทของประวัติศาสตร์ ผลการศึกษาว่ามีสถานการณ์หรือปัจจัยใดที่น่ามีส่วนกระตุ้นให้เกิดการเลิกทาส งานวิจัยนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์การเลิกทาสอย่างละเอียด ให้ภาพรวมเกี่ยวกับการเลิกทาสในบริบทของประวัติศาสตร์ไทย และให้มุมมองใหม่ทางวิชาการด้านประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมไทย²

งานวิจัยเกี่ยวกับด้านการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือชุดการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมมีดังนี้

หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว “มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวไทย” สำหรับนักศึกษาชาวจีนของ Jiang Yu ปริญญาโทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว “มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวไทย” สำหรับนักศึกษาชาวจีน เพื่อให้ นักศึกษาจีนที่มีฐานะเป็นทั้งผู้เรียนและนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ได้ความรู้และความเข้าใจมารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวไทย และสามารถนำความรู้ด้าน

¹เดชชาติ ตีรทรัพย์. (2560). *วารสารมหาจุฬาราชการ* ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 หน้า 65-75.

²ชาติชาย พณานานนท์. (2541). *ทาสและการเลิกทาสในประเทศไทย* วารสารประวัติศาสตร์ (2541), หน้า13 -20.

นี้ไปประกอบอาชีพในอนาคต ประกอบด้วยเนื้อหา 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 มารยาททางวัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวไทย บทที่ 2 มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยววัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) และ พระบรมมหาราชวัง (จังหวัดกรุงเทพฯ) บทที่ 3 มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวโบราณสถาน (จังหวัด พระนครศรีอยุธยา) บทที่ 4 มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา (จังหวัดสมุทรสงคราม) บทที่ 5 มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวพัทยา (จังหวัดชลบุรี) บทที่ 6 มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแคว (จังหวัดกาญจนบุรี) บทที่ 7 มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวทะเลอันดามัน (จังหวัดภูเก็ต) และบทที่ 8 มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวถนนคนเดิน (จังหวัดเชียงใหม่) มีประสิทธิภาพ 89.4/95.3 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และมีค่าดัชนีประสิทธิภาพ 0.88 แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว “มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวไทย” สำหรับนักศึกษาชาวจีนช่วยให้นักศึกษาจีนเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากยิ่งขึ้น¹

สิริมาศ แก้วกันทาสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน** มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและการใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนจำนวน 9 ชุดการสอน ได้แก่ ครอบครัวไทย น้ำกับวิถีชีวิตไทย อาหารการกินของคนไทย สื่อกับการแต่งกายของคนไทย การกินจุกแบบไทย การอุปสมบท การรดน้ำสังข์ การทำบุญงานศพ และในหลวงกับประชาชนชาวไทย มีค่าประสิทธิภาพ 79.85/77.60 ผ่านเกณฑ์ 75/75 ตามที่กำหนดไว้และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.60 แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนานักศึกษาชาวจีนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทย รวมถึงพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความจากสื่อนวนิยาย ทำให้ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนดีขึ้นจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอนสำหรับนักศึกษาชาวจีน²

Shun Lae winสร้าง**หนังสืออ่านเพิ่มเติมทักษะการอ่านเรื่อง “ไก่” สำหรับนักศึกษาชาวเมียนมา** มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมทักษะการอ่านเรื่อง “ไก่” สำหรับนักศึกษาชาวเมียนมา สร้างเครื่องมือจำนวน 10 บท ได้แก่ บทที่ 1 ความรู้ เกี่ยวกับไก่ บทที่ 2 เพลงและบทอาขยานที่เกี่ยวกับไก่ บทที่ 3 การละเล่นไทยที่เกี่ยวกับไก่ บทที่ 4 ปีนักษัตรและวัด

¹ Jiang Yu. (2560). หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว “มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวไทย” สำหรับนักศึกษาชาวจีน. หน้า 4.

² สิริมาศ แก้วกันทา. (2560). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน. หน้า 4.

สำคัญเกี่ยวกับไ่ บทที่ 5 อาหารไทยเกี่ยวกับไ่ บทที่ 6 สำนวนไทยเกี่ยวกับไ่ บทที่ 7 นิทานไทยเกี่ยวกับไ่ บทที่ 8 นิทานชาดกเกี่ยวกับไ่ บทที่ 9 วรรณคดีไทยเกี่ยวกับไ่: ลิลิตพระลอ และบทที่ 10 วรรณคดีไทยเกี่ยวกับไ่: รูปแบบคำประพันธ์ลิลิต ทดลองกับนักศึกษาชาวเมียนมา ที่เรียนวิชาเอกภาษาไทย ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศย่างกุ้ง (Yangon University of Foreign Languages - YUFL) ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมทักษะการอ่านเรื่อง "ไ่" สำหรับนักศึกษาชาวเมียนมา มีค่าประสิทธิภาพ 83.47/80.8 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $E1/E2 = 75/75$ แสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมทักษะการอ่านเรื่อง "ไ่" สำหรับนักศึกษาชาวเมียนมามีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียนชาวเมียนมา ช่วยให้เข้าใจรายวิชาวรรณคดี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (THAI 3104 : Literature, History and Culture) มากขึ้นและได้ฝึกทักษะ การอ่าน ทำให้มีความรู้ความจำ เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้¹

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในข้างต้น ผู้วิจัยจะนำไปเป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้ที่เรียนชาวจีนต่อไป

¹ Shun Lae win. (2561). สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมทักษะการอ่านเรื่อง "ไ่" สำหรับนักศึกษาชาวเมียนมา. หน้า 4.

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ซึ่งช่วยเสริมความรู้และความคิดเรื่องไทยศึกษาให้นักศึกษาชาวจีนหลายด้าน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลอง

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences จำนวน 47 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยมีความสามารถในการเรียนภาษาไทยระดับกลางถึงระดับสูง และยินดีเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 18 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่ปรากฏบนธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 โดยเลือกเนื้อหาไทยศึกษาในธนบัตรหมุนเวียนที่ปรากฏซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ทำให้ได้ข้อมูลมาสร้างเป็นเครื่องมือประกอบด้วยเนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติม 9 บท ดังนี้

บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย

บทที่ 2 ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย

บทที่ 3 วิถีชีวิตกับน้ำ

บทที่ 4 ประเพณี

บทที่ 5 พระราชพิธี

บทที่ 6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย

บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย

บทที่ 9 เศรษฐกิจพอเพียง

เนื้อหาที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการสร้างบทเรียนทั้ง 9 บท คัดเลือกจากเนื้อหาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่ปรากฏบนธนบัตร จากนั้นเลือกข้อมูลจากสิ่งปรากฏซ้ำเกิน 2 ครั้งขึ้นไป ผู้วิจัยพบว่าข้อมูลทางด้านไทยศึกษาหลากหลายด้าน เช่น ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณี เป็นต้น

2. แบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

3. แบบทดสอบระหว่างเรียนของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนทั้ง 9 บท บทละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 90 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

4. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 50 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยเป็นข้อสอบที่ไม่ซ้ำกับแบบทดสอบระหว่างเรียนของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

3.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับธนบัตรไทยสมัยรัชกาลที่ 9

3.1.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 ตั้งแต่ธนบัตรแบบ 9 ถึงแบบ 16 ทั้งหมดมี 9 ชนิดราคา ได้แก่ 50 สตางค์ 1 บาท 5 บาท 10 บาท 20 บาท 50 บาท 100 บาท 500 บาท และ 1,000 บาท มีจำนวน 30 รูปแบบ ค้นหาข้อมูลทั้งหมดที่

ปรากฏในธนบัตร ซึ่งได้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ดังนี้ บุคคลสำคัญ สถานที่สำคัญ ดวงตรา เหตุการณ์และกฎหมายและพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์ไทย

3.1.1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 โดยการสังเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 เลือกสิ่งปรากฏซ้ำมากกว่า 2 ครั้ง ดังนี้

ตาราง 1 สถานที่สำคัญที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 (แบบ 9-16)

	สถานที่สำคัญ	ปรากฏในธนบัตร									ครั้งที่ปรากฏ
		50 สตางค์	1 บาท	5 บาท	10 บาท	20 บาท	50 บาท	100 บาท	500 บาท	1,000 บาท	
1	พระที่นั่งอนันตสมาคม		แบบ 9	แบบ 9	แบบ 9	แบบ 9	แบบ 13	แบบ 9		แบบ 16	7
2	วัดพระศรีรัตนศาสดาราม					แบบ 11		แบบ 11	แบบ 13/14		4
3	พระสมุทรเจดีย์	แบบ 9	แบบ 9								2
4	พระปฐมเจดีย์			แบบ 9			แบบ 15				2
5	พระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกษ์ปราสาท			แบบ 11							1
6	พระอุโบสถวัดเบญจมบพิตรฯ				แบบ 11						1
7	พระราชวังดุสิตาภิรมย์					แบบ 9					1
8	พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท					แบบ 9					1
9	พระปรางค์สามยอด						แบบ 11				1

ตาราง 2 บุคคลสำคัญที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 (แบบ 9-16)

	บุคคลสำคัญ	ปรากฏในธนบัตร									ครั้งที่ ปรากฏ
		50 สตางค์	1 บาท	5 บาท	10 บาท	20 บาท	50 บาท	100 บาท	500 บาท	1,000 บาท	
1	พ่อขุน รามคำแหง มหาราช					แบบ 16					1
2	สมเด็จพระ นเรศวร มหาราช						แบบ 16	แบบ 12			2
3	สมเด็จพระเจ้า ตากสิน มหาราช					แบบ 12		แบบ 16			2
4	พระบาทสมเด็จพระ พุทธยอด ฟ้าจุฬาโลก มหาราช ร.1								แบบ 13/14/16		3
5	พระบาทสมเด็จพระ พุทธเลิศ หล้านภาลัย ร.2 (คู่กับ ร.1)								แบบ 14		1
6	พระบาทสมเด็จพระ พระนั่งเกล้า เจ้าอยู่หัว ร.3								แบบ 15		1

ตาราง 3 เหตุการณ์สำคัญที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 (แบบ 9-16)

	เหตุการณ์สำคัญ	ปรากฏในธนบัตร									ครั้งที่ ปรากฏ
		50 สตางค์	1 บาท	5 บาท	10 บาท	20 บาท	50 บาท	100 บาท	500 บาท	1,000 บาท	
1	- การประดิษฐ์ อักษรไทย - ทรงรับเรื่องราว ร้องทุกข์ของราษฎร และภาพกระดิ่ง					แบบ 16					1
2	- สมเด็จพระ นเรศวรมหาราชนำ ทหารเข้าตีค่าย พม่า						แบบ 16				1
3	- สมเด็จพระเจ้า ตากสินทรงม้าพระ ที่นั่งออกศึกกู้ อิสรภาพ							แบบ 16			1
4	- เรือสำเภา								แบบ 15		1
5	- ลูกโลกดาวและ กล้องโทรทรรศน์						แบบ 15				1
6	- การเลิกทาส		-					แบบ 15			1
	- การศึกษา							แบบ 14/15			2
	-สร้างรูปปั้นการ แสดงความรักดีต่อ ร.5									แบบ 16	1

ตาราง 3 (ต่อ)

	เหตุการณ์สำคัญ	ปรากฏในธนบัตร									ครั้งที่ ปรากฏ
		50 สตางค์	1 บาท	5 บาท	10 บาท	20 บาท	50 บาท	100 บาท	500 บาท	1,000 บาท	
7	- พระราชกรณียกิจ ของรัชกาลที่ 8 และ 9 เมื่อครั้ง เสด็จพระราช ดำเนินที่ลำเพ็ง					แบบ 15					1
8	- พระบาทสมเด็จพระ บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย เดชมหาราชบรมนาถ บพิตรและพระฉายา สาทิสมลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง ขณะ ทรงประกอบพระราช กรณียกิจ ขณะ เสด็จพระราช ดำเนิน ทอดพระเนตรที่ สร้างฝายและอ่าง เก็บน้ำ ณ บ้าน บางอ. รือเสาะ จ.นราธิวาส									แบบ 14	1

ตาราง 4 กฎหมายและพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์ไทยสำคัญที่ปรากฏบนธนบัตรในสมัย
รัชกาลที่ 9 (แบบ 9-16)

	กฎหมายและ พระราชดำรัส ของ พระมหากษัตริย์	ปรากฏในธนบัตร									ครั้งที่ ปรากฏ
		50 สตางค์	1 บาท	5 บาท	10 บาท	20 บาท	50 บาท	100 บาท	500 บาท	1,000 บาท	
1	-ข้อความการแจ้ง โทษของการ ปลอมแปลง ธนบัตรมีการ เปลี่ยนแปลงไป จากเดิม โดยโทษ เดิมเขียนว่า “โทษ ฐานปลอมหรือ แปลงธนบัตรคือ จำคุกตั้งแต่สิบปี ถึงตลอดชีวิตและ ปรับตั้งแต่พันบาท ถึงหมื่นบาทหรือ สิบเท่าราคา ธนบัตรปลอม แล้วแต่จำนวน ไหนจะมากกว่า กัน	แบบ 9	แบบ 9	แบบ 9	แบบ 9		แบบ 9			6	
2	-ตั้งใจจะอุปถัมภก ย อ ย ก พระพุทธศาสนา จะป้องกันขอบ เขตสีมา รักษา ประชาชนแล ม น ต รี ร.1							แบบ 14		1	

	กฎหมายและพระราชดำริของพระมหากษัตริย์	ปรากฏในธนบัตร									ครั้งที่ปรากฏ
		50 สตางค์	1 บาท	5 บาท	10 บาท	20 บาท	50 บาท	100 บาท	500 บาท	1,000 บาท	
3	-“การงานสิ่งใดของ เขาที่ดี ควรจะเรียนรู้อะไร เอาไว้ก็เอาอย่างเขา แต่อย่าให้นับถือ เลื่อมใสไปทีเดียว” ร. 3								แบบ 15		1
4	-ประเพณีทาสที่มีอยู่ใน พระราชอาณาจักรสยาม ถึงเป็นวิธีทาส ทำสาธารณธรรม ขาดด้วยใจสมัคร มิใช่ทาสเชลย ที่เป็น การกดขี่อย่างร้ายแรง ก็จริง แต่เป็นเครื่อง กีดขวางทางเจริญ ประโยชน์และสุข สำราญ ของมหาชน อยู่อย่างหนึ่ง ซึ่ง จำเป็นจะต้องเลิก ถอน อย ่า ให้ มี ประเพณีทาสในพระ ราชอาณาจักรนี้ กรุง สยามจึงจะมีความ สมบูรณ์ เท ่า ทั น ประเทศอื่น ร.5							แบบ 15			1

5	-พระราชดำรัส : การเล่าเรียนใน บ้านเมืองเรานี้จะ เป็นข้อสำคัญที่หนึ่ง ซึ่งฉันจะอุตสาหะจัด ขึ้นให้เจริญจงได้ ร.5							แบบ 15			1
6	- พระราชดำรัส : ถ้า คนไทยทุกคน ถือว่า ตนเป็นเจ้าของชาติ บ้านเมือง และต่าง ปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้ ดี ด้วย ความ ซื่อสัตย์สุจริต และ ถูกต้องตามทำนอง คลองธรรม แล้ว ความทุกข์ยากของ บ้านเมืองก็จะผ่าน พ้นไปได้ ร.8						แบบ 15				1
7	พระราชดำรัส : เรา จะครองแผ่นดินโดย ธรรมเพื่อประโยชน์ สุขแห่งมหาชนชาว สยาม ร.9								แบบ 14		1
8	-“เศรษฐกิจแบบ พอมีพอกิน แบบ พอ มี พ อ ก ิน นั้น หมายความว่าอุ้มชู ตัวเองได้ ให้ มี พอเพียงกับตัวเอง” ร.9								แบบ 15		1

3.1.1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชนบทหมื่นเวียงสมัยรัชกาลที่ 9 พบว่ามี
ข้อมูลทางด้านไทยศึกษา เช่น ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณี เป็นต้น ดังนี้

ตาราง 5 แสดงข้อมูลทางด้านไทยศึกษาในธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9

เนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติม 9 บท		
บท	ชื่อบท	เนื้อเรื่อง
1	ความเป็นมาของธนบัตรไทย	- เบี้ย - พดด้วง - หมา - อัฐิกระดาด - บัตรธนาคาร - ธนบัตร
2	ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย	- พ่อขุนรามคำแหงมหาราช - ประดิษฐ์อักษรไทย - ศิลปจารึก - ลายสือไทย
3	วิถีชีวิตกับน้ำ	- สัมพันธ์กับน้ำ : การเกษตร - สะพานพระราม 8 - เรือสำเภา : การค้าขาย
4	ประเพณี	- ประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระสมุทระเจติย์ - ประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจติย์
5	พระราชพิธี	- พระราชพิธีเรือสุพรรณหงส์ - พิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต
6	เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย	- การเลิกทาส - การศึกษา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
7	ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย	- รัชกาลที่ 8 เสด็จสำเพ็ง (ชาวจีน) - รัชกาลที่ 9 เสด็จภาคใต้ (ชาวมุสลิม)
8	สถาปัตยกรรมไทย	- วัง: พระที่นั่งอนันตสมาคม - วัด: วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
9	เศรษฐกิจพอเพียง	- 3 ห่วง 2 เงื่อนไข - ประเภทและจำนวนของโครงการพระราชดำริ

3.1.1.4 เก็บข้อมูลจากสถานที่ที่ปรากฏในธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องและถ่ายภาพประกอบ

3.1.2 นำเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาข้างต้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบและคัดเลือกหัวข้อที่เหมาะสมเพื่อจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยนำเนื้อหาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 มาสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีเนื้อหาตามลำดับ ดังนี้

- บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย
- บทที่ 2 ภาษาไทย
- บทที่ 3 วิถีชีวิตกับน้ำ
- บทที่ 4 ประเพณี
- บทที่ 5 พระราชพิธี
- บทที่ 6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย
- บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย
- บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย
- บทที่ 9 เศรษฐกิจพอเพียง

3.1.3 สร้างแบบทดสอบระหว่างเรียนจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ทั้งหมด 9 บท บทละ 10 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือกตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

3.1.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ทั้งหมด 50 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือกโดยเป็นข้อสอบที่ไม่ซ้ำกับแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้งหมด 90 ข้อ

3.1.5 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อแก้ไขปรับปรุง

3.2 การหาคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

การหาคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีขั้นตอนต่อไปนี้

3.2.1 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบคุณภาพแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่แก้ไขแล้วไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมในด้านการจัดรูปเล่มและการพิมพ์ด้านเนื้อหา ด้านการจัดภาพประกอบ ด้านการใช้ภาษา และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ และแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อประเมินผลคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม รายชื่อผู้เชี่ยวชาญดังนี้

(1) รองศาสตราจารย์ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวินท์ เรืองรอง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

(3) ดร.ดลยา เทียนทอง ศูนย์พัฒนาธรรมชาติและนวัตกรรมการศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2.2.1 การสร้างแบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินด้านเนื้อหาสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิด Rating Scale¹ มีรายละเอียดของระดับคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง หนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

คะแนน 4 หมายถึง หนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

คะแนน 3 หมายถึง หนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

คะแนน 2 หมายถึง หนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับควรปรับปรุง

คะแนน 1 หมายถึง หนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับใช้ไม่ได้

3.2.2.2 นำแบบประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบ

3.2.2.3 นำแบบประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมิน

3.2.2.4 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยมีเกณฑ์ดังนี้

¹พิสนุ พงศ์ศรี. (2554). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย. หน้า 202.

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก
 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับดี
 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้
 คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับต้อง
 ปรับปรุง¹

เกณฑ์ในการยอมรับว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพหรือไม่ ผู้วิจัย
 กำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับดีถึงระดับดีมาก
 3.2.3 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาประมวลผล ดังนี้

ตาราง 5 แสดงการประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยผู้เชี่ยวชาญ

¹พิสนุ ฟองศรี. (2553). เทคนิควิธีการประเมินโครงการ. หน้า 184.

รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน				
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 2	ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 ความถูกต้องของเนื้อหา	4	3	4	3.67	ดี
1.2 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4	4	3	3.67	ดี
1.3 จัดลำดับเนื้อหาตามความยากง่าย	4	3	4	3.67	ดี
1.4 มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและระดับความรู้ของผู้เรียน	4	3	4	3.67	ดี
1.5 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4	4	3	3.67	ดี
2. ด้านภาษา					
2.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย	3	3	4	3.33	ปานกลาง
2.2 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน	4	3	4	3.67	ดี
2.3 ภาษาที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจน	3	2	4	3	ปานกลาง
2.4 ภาษาที่ใช้น่าสนใจ ชวนติดตาม	4	3	4	3.67	ดี
3. ด้านรูปเล่ม ภาพประกอบ และตัวอักษร					
3.1 การออกแบบหน้าปก	4	2	4	3.33	ปานกลาง
3.2 รูปเล่มสวยงามและน่าสนใจ	4	3	3	3.33	ปานกลาง
3.3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	3	3	3	3	ปานกลาง
3.4 การจัดวางหน้าหนังสือและขนาดตัวอักษรเหมาะสม	4	3	4	3.67	ดี
3.5 การจัดวางภาพประกอบเหมาะสม	4	3	3	3	ปานกลาง
4. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
4.1 ช่วยให้ผู้เรียนชาวจีนได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 9	4	5	3	4	ดี
4.2 ช่วยเสริมความรู้และความเข้าใจเรื่อง "ไทยศึกษา" ให้แก่ผู้เรียนชาวจีน	4	5	3	4	ดี
4.3 ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนชาวจีน	4	4	3	3.67	ดี
รวมเฉลี่ย	3.82	3.29	3.53	3.55	ดี

จากตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านในการประเมินคุณภาพคือ 3.55 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจาก วัฒนธรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ ผู้วิจัย นำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้วแก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

การแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญท่านแรก มีข้อเสนอแนะให้แก้ไขการตั้งคำถามในแบบทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน บทอ่าน และแก้ไขคำพิมพ์ผิด ดังตัวอย่างในตาราง

ตาราง 6 แสดงการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของรองศาสตราจารย์ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
3 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	5. ถ้ามีคนนำหมายไปซื้อของ คนนี้เป็นคนสมัยใด	“คน” เปลี่ยนเป็น“นาย ก.” “คนนี้” เปลี่ยนเป็น“แสดงว่า นาย ก.”	5. ถ้ามี <u>นาย ก.</u> นำหมายไปซื้อของ <u>แสดงว่า</u> <u>นาย ก.</u> เป็นคนสมัยใด
5 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	26. เรือสุพรรณหงส์ไม่เคยใช้ชื่อใด	เปลี่ยนเป็น “ชื่อใดไม่ใช่ชื่อเรือสุพรรณหงส์”	26.ชื่อใดไม่ใช่ชื่อเรือสุพรรณหงส์
6 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	28. ฤดูใดพระแก้วมรกตไม่ได้เปลี่ยนเครื่องทรง	เปลี่ยนเป็น “ฤดูใดที่พระแก้วมรกตไม่มีพระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรง”	28.ฤดูใดที่พระแก้วมรกตไม่มีพระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรง
7 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	44. ข้อ ข. มีพระสงฆ์อยู่ประจำ	ข้อ ข.เปลี่ยนเป็น“มีพระสงฆ์จำพรรษา”	ข.มีพระสงฆ์ <u>จำพรรษา</u>
26 (บทที่ 1)	ย่อหน้าที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อฉลองพระเกียรติพระมหากษัตริย์ไทย	คำ“ฉลอง”เปลี่ยนเป็น“เฉลิม”	มีจุดมุ่งหมายเพื่อ <u>เฉลิม</u> พระเกียรติพระมหากษัตริย์ไทย
35 (บทที่ 2)	บทนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เรียนรู้ที่มาของภาษาไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช 2. รู้จักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช	ข้อ 1 เพิ่ม“และศิลาจารึก” ข้อ 2 ลบ แล้วเขียนใหม่	1. เรียนรู้ที่มาของภาษาไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช <u>และศิลาจารึก</u> 2. ความสำคัญของการมีอักษรไทย เพื่อการสื่อสารและเอกราชของชาติไทย
63 (บทที่ 3)	ย่อหน้าที่ 1 ส่วนสินค้าที่ได้แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสยามกับสาธารณรัฐประชาชนจีน	“สาธารณรัฐประชาชนจีน” เปลี่ยนเป็น“ต้าชิง”	ส่วนสินค้าที่ได้แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสยามกับ <u>ต้าชิง</u>
66 (บทที่ 3)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 3.จากเนื้อหาในบทที่ 3 รัชกาลที่ 9 ทรงห่วงใยชนเผ่าใดเป็นพิเศษ	“ชนเผ่า”เปลี่ยนเป็น“ชนกลุ่ม”	3.จากเนื้อหาในบทที่ 3 รัชกาลที่ 9 ทรงห่วงใย <u>ชนกลุ่ม</u> ใดเป็นพิเศษ
66 (บทที่ 3)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 4.ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับรัชกาลที่ 9 ทรงช่วยเหลือราษฎร	เปลี่ยนเป็น“ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือราษฎรของรัชกาลที่ 9 ”	4.ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือราษฎรของรัชกาลที่ 9

ตาราง 6 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
66 (บทที่ 3)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 8. ใน พิ พิ ธ ภ ณ ฑ์ นิ ท ร ร ศ น์ รัตนโกสินทร์มีแบบจำลองของเงิน ถุงแดง ข้อใดเกี่ยวข้องกัน	เปลี่ยนเป็น“ข้อใดเกี่ยวข้องกับเงิน ถุงแดงตามที่ในพิ พิ ธ ภ ณ ฑ์ นิ ท ร ร ศ น์ ร ัต น โ ก สิ น ท ร มี แบบจำลองของเงินถุงแดง”	8. ข้อใดเกี่ยวข้องกับเงินถุงแดง ตามที่ในพิ พิ ธ ภ ณ ฑ์ นิ ท ร ร ศ น์ รัตนโกสินทร์มีแบบจำลองของเงิน ถุงแดง
69 (บทที่ 3)	ย่อหน้าที่ 1 เขื่อนกันน้ำใหญ่ซานเสี่ย (三峡大 坝)	“น้ำใหญ่”เปลี่ยนเป็น“แหล่งน้ำ ขนาดใหญ่”	เขื่อนกันน้ำแหล่งน้ำขนาดใหญ่
69 (บทที่ 3)	ย่อหน้าที่ 2 ปกติระดับน้ำที่เก็บไว้จะสูง 175 เมตร	“เก็บไว้”เปลี่ยนเป็น“เก็บกักได้”	ปกติระดับน้ำที่เก็บกักได้จะสูง 175 เมตร
73 (บทที่ 4)	ย่อหน้าที่ 1 และประเพณีแห่ผ้าห่มองค์ พระปฐมเจดีย์	เพิ่ม“เนื่องจากภาพที่ปรากฏใน ธนบัตร ทำให้สามารถเชื่อมโยงไป ถึงประเพณีห่มผ้า ซึ่งมีประเพณี แห่ผ้าห่มองค์พระสมุทรเจดีย์ และ ประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระปฐม เจดีย์”	และประเพณีแห่ผ้าห่มองค์ พระปฐมเจดีย์ <u>เนื่องจากภาพที่</u> <u>ปรากฏในธนบัตร ทำให้สามารถ</u> <u>เชื่อมโยงไปถึงประเพณีห่มผ้า ซึ่ง</u> <u>มีประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระ</u> <u>สมุทรเจดีย์ และประเพณีแห่ผ้า</u> <u>ห่มองค์พระปฐมเจดีย์</u>
87 (บทที่ 5)	บทนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ความเป็นมาของเรือพระที่นั่ง สุพรรณหงส์ และความสำคัญ ของพระราชพิธีเรือพระที่นั่ง สุพรรณหงส์ 2. นิทานเรื่องพระแก้วมรกตและ พระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรง พระแก้วมรกต	ข้อ 1 เพิ่ม“ในพระราชพิธี” ข้อ 2 “นิทาน”เปลี่ยนเป็น“ตำนาน”	1. ความเป็นมาของเรือพระที่นั่ง สุพรรณหงส์ และความสำคัญของ เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ <u>ในพระ</u> <u>ราชพิธี</u> 2. <u>ตำนานเรื่องพระแก้วมรกตและ</u> <u>พระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรง</u> <u>พระแก้วมรกต</u>
88 (บทที่ 5)	ย่อหน้าที่ 1 พระราชพิธีสำคัญที่ปรากฏใน ธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9	เพิ่ม“วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับ”	วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับพระราชพิธี สำคัญที่ปรากฏในธนบัตรในสมัย รัชกาลที่ 9
88 (บทที่ 5)	ย่อหน้าที่ 2 พระเจ้าอยู่หัวในสมัยโบราณเสด็จ พระราชดำเนินไปในการต่าง ๆ	เพิ่ม“ทางน้ำ(ชลมารค)”	พระเจ้าอยู่หัวในสมัยโบราณเสด็จ พระราชดำเนินทางน้ำ(ชลมารค) ไปในการต่าง ๆ
88 (บทที่ 5)	ย่อหน้าที่ 3 เรือพระราชพิธีเป็น ศิลปวัฒนธรรมของไทยที่มีมาแต่ โบราณ	“ศิลป” เปลี่ยนเป็น“มรดก”	เรือ พระ ราช พิ ธี เป็ น ม ร ด ก วัฒน ธรรมของ ไทยที่ มี มา แต่ โบราณ

ตาราง 6 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
88 (บทที่ 5)	ย่อหน้าที่ 3 ปัจจุบันใช้ในพระราชพิธีถวายผ้าพระกฐิน	เพิ่ม“เรือพระที่นั่ง”	ปัจจุบันเรือพระที่นั่งใช้ในพระราชพิธีถวายผ้าพระกฐิน
106 (บทที่ 6)	ย่อหน้าที่ 1 ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวังและจะรับราชการ	“ผู้ที่อยู่ในวัง” เปลี่ยนเป็น“เชื้อพระวงศ์หรือลูกหลานขุนนาง”	ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเชื้อพระวงศ์หรือลูกหลานขุนนางและจะรับราชการ
111 (บทที่ 6)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ข้อ 5 ก. เป็นเหตุการณ์ขึ้นชื่อ ง. เป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์	ก. “ขึ้นชื่อ” เปลี่ยนเป็น “ที่มีชื่อเสียง” ง. เพิ่มคำ “ไทย”	ก. เป็นเหตุการณ์ที่มีชื่อเสียง ง. เป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย
112 (บทที่ 6)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ข้อ 7. ก. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	“มหาวิทยาลัยขอนแก่น” เปลี่ยนเป็น “มหาวิทยาลัยมหิดล”	ก. มหาวิทยาลัยมหิดล
112 (บทที่ 6)	บทอ่านเสริม ย่อหน้าที่ 2 ประเทศจีนกับประเทศอังกฤษได้เจรจาหลายครั้ง	“ลับ” เปลี่ยนเป็น “กับ”	ประเทศจีนกับประเทศอังกฤษได้เจรจาหลายครั้ง
119 (บทที่ 7)	ย่อหน้าที่ 2 ครั้นถึงวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2489	“พฤษภาคม” เปลี่ยนเป็น “มิถุนายน”	ครั้นถึงวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2489
131 (บทที่ 8)	ย่อหน้าที่ 2 รัชกาลที่ 5 เสด็จสวรรคตก่อนที่พระที่นั่งองค์นี้จะก่อสร้างเสร็จ	“รัชกาลที่ 5” เปลี่ยนเป็น “แต่พระองค์”	แต่พระองค์เสด็จสวรรคตก่อนที่พระที่นั่งองค์นี้จะก่อสร้างเสร็จ
132 (บทที่ 8)	ย่อหน้าที่ 1 ซึ่งเป็นภาพเขียนเกี่ยวกับกันตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1	“ซึ่ง” เปลี่ยนเป็น “ภายในโดม” เพิ่ม “ฝาผนัง”	ภายในโดมเป็นภาพเขียนฝาผนังเกี่ยวกับกันตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1
149 (บทที่ 9)	ย่อหน้าที่ 2 เสวยชาติเป็นพระมหานก ซึ่งบำเพ็ญวิริยปรมัตถบารมี	เพิ่มคำ “พระ”	เสวยพระชาติเป็นพระมหานก ซึ่งบำเพ็ญวิริยปรมัตถบารมี

การแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญท่านสอง มีข้อเสนอแนะให้แก้ไขการใช้คำราชาศัพท์ การตั้งคำถามในแบบทดสอบก่อนเรียน และระหว่างเรียน และบทอ่าน ดังตัวอย่างในตาราง

ตาราง 7 แสดงการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดร.ดลยา เทียนทอง

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
คำนำ	คำราชาศัพท์	เพิ่ม หมายเหตุ เกี่ยวกับ คำราชาศัพท์ในย่อหน้าสุดท้าย	หมายเหตุ เพื่อให้ให้นักศึกษาชาวจีนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจกับคำราชาศัพท์ จึงขออนุญาตใช้คำราชาศัพท์แบบไม่เต็มรูปแบบ
3 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	5. ถ้ามีคนนำหมายไปซื้อของ คนนี้เป็นคนสมัยใด	“คน”เปลี่ยนเป็น“ผู้” “เป็นคน”เปลี่ยนเป็น“อยู่ใน”	5. ถ้ามีผู้นำหมายไปซื้อของ ผู้ นี้ อยู่ในสมัยใด
4 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	17. ใครสร้างสะพานพระราม 8	“ ไ ค ร ” เ ป ลี่ ย น เ ป็น “พระมหากษัตริย์พระองค์ใดทรง”	21. <u>พระมหากษัตริย์พระองค์ใด</u> ทรงสร้างสะพานพระราม 8
5 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	19. คำว่า "เจ้าสัว" เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์พระองค์ใด	เปลี่ยนใจทย์	19. <u>พระมหากษัตริย์พระนามว่า</u> เจ้าสัว หมายถึงพระองค์ใด
5 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	20. สะพานพระราม 8 เกี่ยวข้องกับข้อใด	“ ข้อ ไ ค ” เ ป ลี่ ย น เ ป็น “พระมหากษัตริย์พระองค์ใด”	20. สะพานพระราม 8 เกี่ยวข้องกับ <u>พระมหากษัตริย์พระองค์ใด</u>
5 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	21. พระปฐมเจดีย์เกี่ยวข้องกับข้อใด	“ ข้อ ไ ค ” เ ป ลี่ ย น เ ป็น “พระมหากษัตริย์พระองค์ใด”	21. พระปฐมเจดีย์เกี่ยวข้องกับ <u>พระมหากษัตริย์พระองค์ใด</u>
5 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	27. ใน พ.ศ. 2539 เรือสุพรรณหงส์ปรากฏในแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อฉลองรัชกาลที่ 9 ครองสิริราชสมบัติปีที่เท่าไร	เพิ่มคำ“เฉลิม”และ “ในโอกาสมหามงคล”	27. ใน พ.ศ. 2539 เรือสุพรรณหงส์ปรากฏในแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อ <u>เฉลิมฉลองในโอกาส</u> มหามงคลรัชกาลที่ 9 ครองสิริราชสมบัติปีที่เท่าไร
8 (แบบทดสอบก่อนเรียน)	50. ข้อใดไม่ใช่เนื้อหาด้านคุณธรรม ของ 2 เงื่อนไขเศรษฐกิจพอเพียง	เพิ่ม“ของแนวพระราชดำริ”	50. ข้อใดไม่ใช่เนื้อหาด้าน <u>คุณธรรม ของ 2 เงื่อนไขของแนว</u> พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
26 (บทที่ 1)	ย่อหน้าที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อฉลองพระเกียรติพระมหากษัตริย์ไทย	“ฉลอง”เปลี่ยนเป็น“เฉลิม”	มีจุดมุ่งหมายเพื่อ <u>เฉลิมพระเกียรติ</u> พระมหากษัตริย์ไทย

ตาราง 7 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
63 (บทที่ 3)	มีพระราชกรณียกิจด้านเศรษฐกิจการค้าจนได้รับการยกย่องว่าเป็น "เจ้าสัว"	เพิ่ม "โดยทรง" "และเรียกพระนาม"	มีพระราชกรณียกิจด้านเศรษฐกิจการค้าโดยทรงได้รับการยกย่องและเรียกพระนามว่าเป็น "เจ้าสัว"
81 (บทที่ 4)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 2. ใครเป็นผู้สร้างพระสมุทรเจดีย์	"ใคร" เปลี่ยนเป็น "พระมหากษัตริย์พระองค์ใด"	2.พระมหากษัตริย์พระองค์ใดเป็นผู้สร้างพระสมุทรเจดีย์
82 (บทที่ 4)	ข้อ 9. ก. เอกชน ค. ประชาชน ง. หน่วยราชการ	เพิ่มคำ "ไทย"	ข้อ 9. ก. เอกชนไทย ค. ประชาชนไทย ง. หน่วยราชการไทย
97 (บทที่ 5)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ข้อ 6. ข. เพื่อแข่งขันเรือระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎร	"แข่งขันเรือ"เปลี่ยนเป็น"เป็นกีฬาทางน้ำ"	ข้อ 6. ข. เพื่อเป็นกีฬาทางน้ำระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎร
111 (บทที่ 6)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 2. พระมหากษัตริย์พระองค์ใดเสด็จต่างประเทศเป็นพระองค์แรก	เพิ่มคำ "ฯ เยือน"	2. พระมหากษัตริย์พระองค์ใดเสด็จ ฯ เยือนต่างประเทศเป็นพระองค์แรก
111 (บทที่ 6)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 3. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของรัชกาลที่ 5 เรื่องการเสด็จต่างประเทศ	เพิ่มคำ "ฯ เยือน"	3. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของรัชกาลที่ 5 เรื่องการเสด็จ ฯ เยือนต่างประเทศ
111 (บทที่ 6)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 4. รัชกาลที่ 5 ไม่เคยเสด็จประเทศใด	เพิ่มคำ "ฯ เยือน"	4. รัชกาลที่ 5 ไม่เคยเสด็จ ฯ เยือนประเทศใด
124 (บทที่ 7)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 1. ถ้าหากอยากเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของคนจีนอยู่ในกรุงเทพฯ ต้องไปค้นหาข้อมูลและทัศนศึกษาที่ใด	"คนจีน"เปลี่ยนเป็น"ชาวไทยเชื้อสายจีน"	1. ถ้าหากอยากเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาวไทยเชื้อสายจีนอยู่ในกรุงเทพฯ ต้องไปค้นหาข้อมูลและทัศนศึกษาที่ใด
124 (บทที่ 7)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 9. บทความนี้มีความสำคัญเกี่ยวกับกลุ่มชนชาติใดบ้าง	"ชาติใดบ้าง"เปลี่ยนเป็น"ใดสังคมไทย"	9. บทความนี้มีความสำคัญเกี่ยวกับกลุ่มชนใดสังคมไทย
124 (บทที่ 7)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 10. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของมุสลิมเข้าสู่ประเทศไทย	"มุสลิมเข้าสู่ประเทศไทย"เปลี่ยนเป็น"กลุ่มคนในการเข้ามครั้งแรกในประเทศไทย"	10. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของกลุ่มคนในการเข้ามครั้งแรกในประเทศไทย

ตาราง 7 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
145 (บทที่ 9)	ย่อหน้าที่ 1 เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาการ ดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระ บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ให้แก่ประชาชนไทย	เพิ่ม“เป็นแนวทางพระราชดำริ ของ” และ“ที่พระราชทาน”	เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาการ ดำเนินชีวิตที่เป็นแนวทาง พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระ บรมชนกาธิเบศร มหา ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ที่ พระราชทาน ให้แก่ประชาชนไทย
157 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	7. คำว่า "เจ้าสัว" เกี่ยวข้องกับ พระมหากษัตริย์พระองค์ใด	“เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ พระองค์ใด”เปลี่ยนเป็น“เป็น พระนามที่ทรงเรียก”	7. คำว่า "เจ้าสัว" เป็นพระนามที่ทรง เรียก
157 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	8. พระปฐมเจดีย์เกี่ยวข้องกับข้อ ใด	“ข้อใด” เปลี่ยนเป็น “พระมหากษัตริย์พระองค์ใด”	8. พระปฐมเจดีย์เกี่ยวข้องกับ <u>พระมหากษัตริย์พระองค์ใด</u>
158 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	13. รัชกาลที่ 8 เสด็จลี้ภัยเพื่อ แก้ไขปัญหาระหว่างกลุ่มราษฎร ไทยกับกลุ่มใด	“แก้ไขปัญหาระหว่างกลุ่มราษฎร ไทยกับกลุ่มใด”เปลี่ยนเป็น“เยี่ยม เยียนชาวไทยเชื้อสายใด”	13. รัชกาลที่ 8 เสด็จลี้ภัยเพื่อ <u>เยี่ยมเยียนชาวไทยเชื้อสายใด</u>
159 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	ข้อ 20 ก. 4417 ข. 4415 ค. 4717 ง. 4715	ข้อ ก. ข. ค. ง. เพิ่ม“โครงการ”	ก. 4417 โครงการ ข. 4415 โครงการ ค. 4717 โครงการ ง. 4715 โครงการ
159 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	ข้อ 23 ก. พ่อขุนรามคำแหงประดิษฐ์ อักษรไทยขึ้น	ข้อ ก. เพิ่ม“ทรง”	ก. พ่อขุนรามคำแหงทรงประดิษฐ์ อักษรไทยขึ้น
163 (แบบทดสอบ หลังเรียน)	47. เศรษฐกิจพอเพียง มี องค์ประกอบตามข้อใด	เพิ่ม“แนวพระราชดำริ”	47. แนวพระราชดำริเศรษฐกิจ พอเพียง มีองค์ประกอบตามข้อใด

การแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญท่านสาม มีข้อเสนอแนะให้แก้ไขวัตถุประสงค์ คำศัพท์ และ บทอ่าน ดังตัวอย่างในตาราง

ตาราง 8 แสดงการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครวิทย์ เรืองทอง

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
10 (บทที่ 1)	บทนี้มีวัตถุประสงค์ 1. รู้จักวิวัฒนาการของธนบัตรไทย	“จัก”เปลี่ยนเป็น“เกี่ยวกับ”	1. รู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการของธนบัตรไทย
11 (บทที่ 1)	บทอ่าน ย่อหน้าที่ 1	ควรจะบอกว่าในแต่ละบทประกอบด้วยเนื้อหาอะไรบ้าง (ทุกบท)	อยู่ที่วัตถุประสงค์ของแต่ละบท
11 (บทที่ 1)		ภาพทุกภาพต้องบอกที่มาด้วย	อยู่ที่สารบัญภาพประกอบ
12 (บทที่ 1-บทที่ 9)	ในส่วนคำศัพท์	เพิ่ม“หมายถึง”	เช่น โลหะ(น.) หมายถึง ธาตุที่ถลุงจากแร่แล้ว เช่น เหล็ก ทองแดง ทองคำ
12 (บทที่ 1)	คำ ศ พ ท் ม า จ า ก : ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พ จ น า นุ ก ร ม อ บั บ ราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.	“(2554)”เปลี่ยนเป็น“(2556)”	คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
15 (บทที่ 1)	ธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 มีตั้งแต่ แบบที่ 9 ถึงแบบที่ 16	ลบคำ“ที่” (ทุกบท)	ธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 มีตั้งแต่ แบบ 9 ถึงแบบ 16
18 (บทที่ 1)	ย่อหน้าที่ 1 ธนบัตรแบบ 11	ควรระบุว่าด้านหน้าและด้านหลัง ว่าแบบไหน เหมือนแบบ 10 และ แบบ 9	ด้านหน้าเชิญ พระบรมฉายา สาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระ บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ด้านหลังได้ใช้รูปสถานที่ต่าง ๆ เช่น พระที่นั่งอภรณ์พิโมกข์ ปราสาท พระอุโบสถ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นต้น

ตาราง 8 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	สิ่งที่แก้ไข
วัตถุประสงค์ (บทที่ 1-บทที่ 9)	บทที่ 1 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ เพื่อรู้จักวิถีชีวิตสำคัญของคนไทย เกี่ยวกับน้ำที่ปรากฏในธนบัตร หมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 1. ด้านการเกษตร 2. ด้านสถาปัตยกรรม 3. ด้านการค้าขาย บทที่ 2 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. รู้จักวิวัฒนาการของธนบัตรไทย 2. เข้าใจจุดมุ่งหมายและการ ออกแบบของธนบัตรไทย	รูปแบบการเขียนให้เหมือนกัน ทุกบท	บทที่ 1 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อรู้จักวิถีชีวิตสำคัญของ คนไทยเกี่ยวกับน้ำที่ปรากฏใน ธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 เช่น ด้านการเกษตร ด้าน สถาปัตยกรรม ด้านการค้าขาย บทที่ 2 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. รู้จักวิวัฒนาการของธนบัตรไทย 2. เข้าใจจุดมุ่งหมายและการ ออกแบบธนบัตรไทย

ผู้วิจัยแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเสร็จเรียบร้อยแล้วนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนไปทดลองกับนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 18 คน โดยทดลอง 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 จำนวน 3 คน ครั้งที่ 2 จำนวน 6 คน และครั้งที่ 3 จำนวน 9 คน เพื่อให้ได้ค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดผลระดับคุณภาพของแบบทดสอบ ก่อนจะทดลองกับนักศึกษาชาวจีน โดยกำหนดดังนี้

ผลคะแนน 0 – 49	หมายถึง	ระดับผลการเรียนต่ำ
ผลคะแนน 50 – 59	หมายถึง	ระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
ผลคะแนน 60 – 69	หมายถึง	ระดับผลการเรียนปานกลาง
ผลคะแนน 70 – 79	หมายถึง	ระดับผลการเรียนดี
ผลคะแนน 80 – 100	หมายถึง	ระดับผลการเรียนดีมาก ¹

4.1 การทดลองครั้งที่ 1

ผู้วิจัยแก้ไขหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านทำให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีคุณภาพ ต่อจากนั้นจึงนำไปทดลองกับนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 3 คน เพื่อประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมจากนักศึกษาชาวจีน

4.1.1 กลุ่มทดลองครั้งที่ 1

การทดลองครั้งที่หนึ่งผู้ทดลองคือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 3 คน

ภาพประกอบ 17 บรรยากาศทดลองครั้งที่ 1 ณ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต²

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2537). การบริหารและการจัดการการวัดและประเมินผล การศึกษา. หน้า 66.

² รูปถ่ายโดยผู้วิจัย

4.1.2 สถานที่และระยะเวลาในการทดลองครั้งที่ 1

สถานที่ในการทดลองคือ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2562 - วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2562 มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 9 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1

ครั้งที่	วันที่	ระยะเวลา	เนื้อหา
1	วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2562	13:00 – 14:10 น	แบบทดสอบก่อนเรียน
		14:30 – 15:40 น	บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย
2	วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2562	09:30 – 10:35 น	บทที่ 2 ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย
3	วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2562	14:00 – 15:15 น	บทที่ 3 วิถีชีวิตกับน้ำ
4	วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2562	14:00 – 15:10 น	บทที่ 4 ประเพณี
5	วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2562	09:30 – 10:45 น	บทที่ 5 พระราชพิธี
6	วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2562	09:30 – 10:45 น	บทที่ 6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย
7	วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2562	14:00 – 15:15 น	บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย
8	วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2562	09:30 – 10:55 น	บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย
9	วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2562	09:00 – 10:15 น	บทที่ 9 เศรษฐกิจพอเพียง
		10:40 – 11:45 น	แบบทดสอบหลังเรียน

จากตารางแสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1 แสดงให้เห็นว่า เนื่องจากความยากง่ายไม่เหมือนกัน ซึ่งในการทดลองใช้เวลาต่างกัน

4.1.3 ผลการทดลองครั้งที่ 1

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียนและแบบทดสอบระหว่างเรียน ทั้ง 9 บทโดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.3.1 คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ผู้ทดลองทำแบบทดสอบจำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตาราง 10 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจากการทดลองครั้งที่ 1

คนที่	แบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ผลต่าง
1	42	84	42
2	40	72	32
3	32	60	28
ค่าเฉลี่ย	38	72	34

จากตารางแสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการทดลองครั้งที่ 1 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนน้อย เพราะกลุ่มทดลองยังไม่ได้อ่านหนังสือเพิ่มเติม มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาไทยศึกษาน้อย แต่หลังจากได้อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนแล้ว กลุ่มทดลองได้คะแนนสูงขึ้น คะแนนค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนได้ร้อยละ 38 และแบบทดสอบหลังเรียนได้ร้อยละ 72 ค่าเฉลี่ยผลต่างของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนร้อยละ 34 จึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองครั้งที่ 1 มีความรู้มากขึ้น

4.1.3.2 คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน มีทั้งหมด 9 บท แต่ละบทมีข้อสอบ 10 ข้อ รวม 90 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 100 คะแนน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 11 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนในการทดลองครั้งที่ 1

		แบบทดสอบระหว่างเรียน			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
บทที่	เนื้อหา	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	ความเป็นมาของธนบัตรไทย	90	80	70	80	ดีมาก
2	ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย	100	80	70	83.33	ดีมาก
3	วิถีชีวิตกับน้ำ	90	70	70	76.67	ดี
4	ประเพณี	80	70	60	70	ดี
5	พระราชพิธี	80	70	60	70	ดี
6	เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย	80	70	60	70	ดี
7	ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย	90	70	60	73.33	ดี
8	สถาปัตยกรรมไทย	90	70	60	73.33	ดี
9	เศรษฐกิจพอเพียง	90	80	70	80	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย		87.78	73.33	64.44	75.19	ดี

จากตารางแสดงคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และแบบทดสอบระหว่างเรียนในการทดลองครั้งที่ 1 พบว่า ผู้ทดลองได้คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 ภาษาไทย ได้คะแนนสูงสุด มี 1 คนได้คะแนน 100 คะแนนเต็ม และใช้เวลาน้อยที่สุด เนื่องจากผู้ทดลองได้เรียนความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมาก่อน ผู้ทดลองเข้าใจบทที่ 2 มากกว่าบทอื่น ๆ

ส่วนบทที่ ประเพณี 4 บทที่ พระราชพิธี 5 บทที่ เหตุการณ์สำคัญใน 6 ประวัติศาสตร์ไทยบทที่ ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย 7 และบทที่ สถาปัตยกรรมไทยได้ 8 คะแนนน้อยที่สุด เนื่องจากเนื้อเรื่องเกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ มีคำราชาศัพท์เป็นจำนวนมาก ผู้ทดลองเข้าใจยาก โดยเฉพาะบทที่ สถาปัตยกรรมไทยใช้เวลานานที่สุด 8 และได้คะแนนน้อยที่สุด คือ 60 คะแนน เนื่องจากผู้ทดลองไม่ได้เรียนความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมมาก่อน และมีสถาปัตยกรรมในบทนี้เป็นจำนวนมากทำให้ผู้ทดลองรู้สึกสับสนและจำชื่อยาก

เมื่อทดลองเสร็จแล้วผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กับกลุ่มทดลองคนในการทดลองครั้งที่ 3 ข้อมูลสัมภาษณ์ 1 กลุ่มทดลอง 3 คนในการทดลองครั้งที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยพบว่ากลุ่มทดลองครั้งที่ 1 ได้รับความรู้ด้านไทยศึกษา ซึ่งเป็นด้านเนื้อหา ได้แก่ เรื่องภาษาไทย เรื่องภูมิศาสตร์น้ำ พระราชพิธี นอกจากนี้ยังเข้าใจเนื้อหามากขึ้น เพราะมีรูปภาพประกอบที่ชัดเจน สรุปเป็นตารางดังนี้

ตาราง 12 แสดงข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ในการทดลองครั้งที่ 1

		คนที่ 1 ¹	คนที่ 2 ²	คนที่ 3 ³
บทที่ 1	ก่อนเรียน	รู้ว่าคนไทยใช้ธนบัตรและชนิดราคาค่อนข้างสูง	รู้จักสี ชนิดราคา และรูปภาพของรัชกาลที่ 9 ที่ใช้ในธนบัตร	รู้ว่าประเทศไทยใช้ธนบัตรและด้านหน้าได้ใช้รูปภาพของรัชกาลที่ 9
	หลังเรียน	ได้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา การเปลี่ยนแปลง และวิวัฒนาการของธนบัตรไทย	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้วิวัฒนาการของธนบัตร และได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์จากธนบัตรไทย	ได้ ค ว ม รู้ ก ี ย วก บ วิวัฒนาการของธนบัตร รู้สึกว่าบทนี้ไม่ค่อยยาก เพราะว่ามีรูปภาพของธนบัตรให้ดู

¹ Pu Liting. (2562, 11 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

² Li Guoqing. (2562, 23 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

³ Ma Jupeng. (2562, 11 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ตาราง 12 (ต่อ)

		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
บทที่ 2	ก่อนเรียน	รู้ว่าอักษรไทยเกิดขึ้นในสมัยสุโขทัย พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทย มีทั้งพยัญชนะ สระและเสียงวรรณยุกต์	รู้ว่าภาษาไทยใช้ตั้งแต่สมัยโบราณ	รู้ว่าภาษาไทยเกิดขึ้นในสมัยสุโขทัย
	หลังเรียน	ได้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย อักษรไทยในสมัยสุโขทัยมีพยัญชนะ 39 ตัว มีสระ 21ตัว และมีเสียงวรรณยุกต์แค่ 2 เสียง มีความแตกต่างกันกับภาษาไทยปัจจุบัน	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงมากจนถึงปัจจุบัน และได้เรียนรู้พระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชด้วย	ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาไทย การเขียนและจำนวนของพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์มีความแตกต่างกันกับปัจจุบัน
บทที่ 3	ก่อนเรียน	รู้ว่าภูมิศาสตร์ของประเทศไทยเป็นอย่างไรบ้าง	รู้ว่าประเทศไทยเป็นที่ราบลุ่มและมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตเกี่ยวกับน้ำ
	หลังเรียน	ได้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของรูปภาพที่ปรากฏในธนบัตรที่เกี่ยวข้องกับน้ำ และได้ความรู้เกี่ยวกับรัชกาลที่ 9 มีพระราชกรณียกิจด้านคมนาคมเกษตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับน้ำ	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ วิถีชีวิตที่เกี่ยวกับน้ำปรากฏในธนบัตรมีความหลากหลาย	ได้รู้จักวิถีชีวิตเกี่ยวกับน้ำจากธนบัตร เช่น เชื้อนปาสัก ชลสิทธิ์ สะพานพระราม 8 และ การค้าขายกับต่างประเทศเดินทางทางน้ำโดยเรือสำเภา
บทที่ 4	ก่อนเรียน	รู้จักประเทศไทยว่าเป็นประเทศที่มีศาสนาสำคัญคือ ศาสนาพุทธ และประเทศไทยมีวัดเป็นจำนวนมาก	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีแห่ผ้าห่มเจดีย์	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณี

ตาราง 12 (ต่อ)

		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
	หลังเรียน	ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ ประเพณี ความเชื่อของ ประเทศไทย ได้รู้จักเจดีย์ หลายเจดีย์ที่มีชื่อเสียงที่ ปรากฏในธนบัตร	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการแห่ผ้าห่ม เจดีย์ และความเชื่อของคน ไทยจากธนบัตร	ได้รู้จักความเชื่อของคนไทย จากประเพณีแห่ผ้าห่มเจดีย์
	ก่อนเรียน	มีความรู้เกี่ยวกับการ เดินทางทางน้ำ	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับพระราช พิธี	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับพระราช พิธี
บทที่ 5	หลังเรียน	ได้ความรู้เกี่ยวกับความ เป็นมาและรูปร่างของเรือ พระที่นั่งสุพรรณหงส์ และ มีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ ความเป็นมาของพระแก้ว มรกต ชุดของพระแก้ว มรกต ทั้งหมดมี 3 ชุด และ พระราชพิธีเปลี่ยนเครื่อง ทรงพระแก้วมรกต	มีความรู้เพิ่มเติมคือ พระราช พิธี ที่ เกี่ยว ข้อง กับ พระมหากษัตริย์ และเกี่ยวกับ ศาสนา	ได้ความรู้เพิ่มเติม ได้แก่ รูปร่างของเรือพระที่นั่ง สุพรรณหงส์ และพระแก้ว มรกตมีเครื่องทรง 3 ชุด เครื่องทรงสำหรับฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว
	ก่อนเรียน	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับ เหตุการณ์การเลิกทาสและ การศึกษา	รู้จักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าเป็น มหาวิทยาลัยที่มี ชื่อเสียงที่สุด	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลิก ทาสและการศึกษา แครู้จัก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็น มหาวิทยาลัย ที่มี ชื่อเสียง
บทที่ 6	หลังเรียน	มีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ พระราชกรณียกิจของ รัชกาลที่ 5 ได้แก่การศึกษ กับการเลิกทาส และความ เป็นมาของจุฬาลงกรณ์ มหาวิตายาลัย เป็น พระมหากษัตริย์พระองค์ แรกเสด็จต่างประเทศ	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ การเลิก ทาสและปฏิรูปการศึกษา และ การสร้างจุฬาลงกรณ์ มหาวิตายาลัย	มีความรู้เพิ่มเติมได้แก่ พระ ราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 5 ได้แก่ การเลิกทาสกับการ ปฏิรูปการศึกษา

ตาราง 12 (ต่อ)

		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
บทที่ 7	ก่อนเรียน	มีความรู้เกี่ยวกับต่างชาติ ต่างภาษาในสังคมไทย น้อย	ไม่รู้ว่าภาคใต้ของประเทศไทย มีมุสลิมเป็นจำนวนมาก	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับต่างชาติ ต่างภาษาในสังคมไทย
	หลังเรียน	ได้ความรู้เกี่ยวกับคนจีน กับคนมุสลิมในฐานะเป็น คนต่างชาติในสังคมไทย	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ชาวจีน ในสังคมไทยในสมัยรัชกาลที่ 8 และมุสลิมในภาคใต้ของ ประเทศไทยมีจำนวนมาก	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ในสังคมไทย นอกจากมี ชาวไทย ยังมีชาวไทยเชื้อ สายจีน และมุสลิมใน สังคมไทยด้วย
บทที่ 8	ก่อนเรียน	รู้ว่าประเทศไทยเป็น ประเทศที่นับถือศาสนา พุทธ มีวัดเป็นจำนวนมาก	รู้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ นับถือศาสนาพุทธ มีวัดเป็น จำนวนมาก	รู้จักสถาปัตยกรรม 1 สถาปัตยกรรม คือวัดพระ แก้ว
	หลังเรียน	ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ สถาปัตยกรรมที่มีชื่อเสียง ได้แก่ พระที่นั่งอนันต สมาคม กับวัดพระแก้ว จากธนบุรีไทย	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ ประวัติศาสตร์ของพระที่นั่ง อนันตสมาคมและวัดพระแก้ว	ได้รู้จักอีก 1 สถาปัตยกรรม คือพระที่นั่ง อนันตสมาคม
บทที่ 9	ก่อนเรียน	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับ เศรษฐกิจของประเทศไทย	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ พอเพียง	เคยได้ยินคนอื่นพูดถึง เศรษฐกิจพอเพียง แต่ไม่มี ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ พอเพียง
	หลังเรียน	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ พระ ราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 9 ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ พอเพียง ทำให้ประชาชน ไทยผ่านวิกฤต และกินดี อยู่ดี อยู่เย็นเป็นสุข	ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ มีความรู้ เกี่ยวกับเศรษฐกิจไทยมากขึ้น เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราช กรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 9	ได้รู้จักเศรษฐกิจพอเพียง มากขึ้น เช่น 3 ห่วง และ 2 เงื่อนไข

ตาราง 13 แสดงข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ในการทดลองครั้งที่ 1

	การสัมภาษณ์กลุ่มทดลอง		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
บทที่ อ่านง่าย	-บทที่ 2 ภาษาไทย เพราะว่าเคยเรียนความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยมาก่อน ตอนที่อ่านสามารถเข้าใจได้ง่าย	-บทที่ 6 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย สามารถเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของมุสลิมในสังคมไทยว่ามีบทบาทสำคัญต่อภาคใต้ของประเทศไทย	-บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย เพราะว่ามียุโรปภาพของธนบัตรให้ดู
บทที่ อ่านยาก	-บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย เพราะว่าก่อนหน้านี้มีความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทยมาก่อน ในบทนี้มีคำศัพท์ยาก ๆ มีสถาปัตยกรรมเป็นจำนวนมากทำให้ผู้ทดลองรู้สึกสับสนและจำชื่อยาก	-บทที่ 9 เศรษฐกิจพอเพียง เพราะว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และมีคำศัพท์ยาก	-บทที่ 6 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย เพราะว่าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เข้าใจยาก
บทที่ ชอบอ่าน	-บทที่ 2 ภาษาไทย ได้ทบทวนความรู้เก่าและได้เรียนรู้ความรู้ใหม่เกี่ยวกับภาษาไทย	-บทที่ 5 พระราชพิธี ได้เรียนรู้ว่า พระแก้วมรกตมีเครื่องทรง 3 ชุด และพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงตามฤดูกาล ในหนังสือเรียน แคบอกว่ายประเทศไทยเป็นประเทศที่นับถือศาสนาพุทธ หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้มีทั้งรูปภาพและย่อหน้าอธิบายอย่างชัดเจนและละเอียด สามารถเข้าใจง่ายและรู้สึกสนุกมาก	-บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย เพราะว่ามียุโรปภาพของธนบัตรให้ดู ได้เรียนรู้วิวัฒนาการของธนบัตรไทย

ตาราง 13 (ต่อ)

ส่วนประกอบ ที่ ชอบ ที่สุด ในแต่ละบท	-บทอ่านหลัก แม้ว่าส่วนน้อย อ่านไม่ค่อยรู้เรื่องแต่สามารถ เรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทยจาก บทอ่านหลักของแต่ละบทได้	-ชอบทั้งเล่มเพราะว่า มีทั้ง รูปภาพและมีย่อหน้าอธิบาย ได้คิดถึงความรู้สึกของ นักศึกษาที่มีพื้นฐานอ่อน ส่วนแบบฝึกหัดมีทั้งง่ายและ ยาก เหมาะกับนักศึกษา อย่างพวกเรา บทอ่านเสริมที่ เกี่ยวข้องกับประเทศจีน รู้สึก ว่าทำได้ดีมากและค่อนข้าง ละเอียด ประเทศจีนขาด หนังสือเกี่ยวข้องกับเงินตรา ชอบหนังสือเล่มนี้ เพราะว่า สามารถเรียนรู้ความรู้และนำ ความรู้ไปใช้ได้	-บทอ่านเสริมของบทที่ 1 เหรียญเงินจีนโบราณ
--	---	--	--

หลังจากที่ทดลองครั้งที่ 1 กลุ่มทดลองให้ข้อเสนอแนะ แต่ละบทมีคำศัพท์บางคำเข้าใจยาก และมีโจทย์ของแบบฝึกหัดไม่ชัดเจนในบทที่ 1 ทำให้มีคำตอบ 2 คำตอบ กลุ่มทดลองเสนอให้ผู้วิจัยเพิ่มความหมายของคำศัพท์มีดังนี้

ตาราง 14 แสดงการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาหลังจากการทดลองครั้งที่ 1

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ ของกลุ่มทดลอง	สิ่งที่แก้ไข
13 บทที่ 1	โปรดเกล้า ฯ (ก.)	เพิ่มความหมาย	ย่อมาจากโปรดเกล้าโปรด กระหม่อม หมายถึง กรุณา
13 บทที่ 29	1. เงินที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน สินค้าสมัยสุโขทัยทำมาจากอะไร ก. กระดาษ ข. ก้อนหิน ค. โลหะ ง. เปลือกหอย	มีคำตอบ 2 คำตอบ ต้องเปลี่ยนโจทย์	1. เงินชนิดแรกของประเทศ ไทยที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน สินค้าทำมาจากอะไร ก. กระดาษ ข. ก้อนหิน ค. โลหะ ง. เปลือกหอย
40 บทที่ 2	หลักฐาน(น.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง สิ่งที่ใช้พิสูจน์ความ ถูกต้องหรือความจริง
57 บทที่ 3	พึงพา (ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง อาศัยกัน
76 บทที่ 4	ศาลา (น.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง อาคารทรงไทยที่ใช้ เป็นที่พัก
90 บทที่ 5	ถวาย (ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ให้ มอบให้
107 บทที่ 6	ปฏิรูป (ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ปรับปรุงให้ เหมาะสม ปรับปรุงให้ดีขึ้น
123 บทที่ 3	ส่งเสริม (ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ช่วยเหลือ สนับสนุน
148 บทที่ 9	พิจารณา (ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ตรวจสอบ ตรวจสอบ สอบสวน

จากการทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้ทดลองไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หนังสือ
อ่านเพิ่มเติมมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเนื้อหาเหมาะกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากปรับปรุงแก้ไขเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว จึงนำเครื่องมือไปทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มทดลองจำนวน 6 คน

4.2 การทดลองครั้งที่ 2

หลังจากการทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มทดลองอีกครั้ง เพื่อหาคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

4.2.1 กลุ่มทดลองครั้งที่ 2

ในการทดลองครั้งที่ 2 ผู้ทดลองคือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำนวน 6 คน

ภาพประกอบ 18 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 2 ณ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์¹

4.2.2 สถานที่และระยะเวลาในการทดลองครั้งที่ 2

สถานที่ในการทดลองคือ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2562 - วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2562 มีรายละเอียดดังนี้

¹ รูปถ่ายโดยหัวหน้าชั้น Tao Kunyu ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences.

ตาราง 15 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2

ครั้งที่	วันที่	ระยะเวลา	เนื้อหา
1	วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2562	13:30 – 14:30 น 14:50 – 16:05 น	แบบทดสอบก่อนเรียน บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย
2	วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2562	10:30 – 11:45 น 13:30 – 14:50 น	บทที่ 2 ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย บทที่ 3 วิถีชีวิตกับน้ำ
3	วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2562	09:30 – 10:45 น	บทที่ 4 ประเพณี
4	วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ.2562	14:00 – 15:20 น	บทที่ 5 พระราชพิธี
5	วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ.2562	13:30 – 14:45 น	บทที่ 6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย
6	วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ.2562	09:30 – 10:45 น	บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย
7	วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2562	14:00 – 15:15 น	บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย
8	วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2562	13:10 – 14:20 น 14:50 – 15:55 น	บทที่ 9 เศรษฐกิจพอเพียง แบบทดสอบหลังเรียน

4.2.3 ผลการทดลองครั้งที่ 2

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียนและแบบทดสอบระหว่างเรียน ทั้ง 9 บทโดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.3.1 คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ผู้ทดลองทำแบบทดสอบจำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตาราง 16 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนในการทดลองครั้งที่ 2

คนที่	แบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ผลต่าง
1	44	84	40
2	42	86	44
3	32	72	40
4	40	74	34
5	32	56	24
6	42	70	28
ค่าเฉลี่ย	38.67	73.67	35

จากแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนในการทดลองครั้งที่ 2 แสดงให้เห็นว่า คะแนนดีกว่าครั้งที่ 1 แสดงว่าหลังจากปรับปรุงเครื่องมือ แล้วทำให้มีค่าประสิทธิภาพของ เครื่องมือดีขึ้น จากตารางแสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการทดลอง ครั้งที่ 2 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนน้อย เพราะกลุ่มทดลองยังไม่ได้อ่าน หนังสือเพิ่มเติม มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติมน้อย แต่หลังจากได้อ่านหนังสือ อ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมาแล้ว กลุ่มทดลองได้คะแนนสูงขึ้น คะแนนค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนได้ร้อยละ 38.67 และ แบบทดสอบหลังเรียนได้ร้อยละ 73.67 ค่าเฉลี่ยผลต่างของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ร้อยละ 35 จึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองครั้งที่ 2 มีความรู้มากขึ้น

ตาราง 17 แสดงผลคะแนนในแบบทดสอบระหว่างเรียนจากการทดลองครั้งที่ 2

บทที่	เนื้อหา	แบบทดสอบระหว่างเรียน						ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6		
1	ความเป็นมาของธนบัตรไทย	100	100	90	80	70	80	86.67	ดีมาก
2	ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย	100	100	90	80	60	70	83.33	ดีมาก
3	วิถีชีวิตกับน้ำ	90	90	80	90	80	80	85	ดีมาก
4	ประเพณี	80	80	80	80	60	60	73.33	ดี
5	พระราชพิธี	80	90	90	90	70	70	81.67	ดีมาก
6	เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย	80	90	80	70	80	60	76.67	ดี
7	ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย	80	90	90	90	70	90	85	ดีมาก
8	สถาปัตยกรรมไทย	80	100	100	90	80	90	90	ดีมาก
9	เศรษฐกิจพอเพียง	90	80	90	90	80	80	85	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย		86.6	91.1	87.7	84.4	72.2	75.56	82.9	ดีมาก
		7	1	8	4	2		6	

จากตารางแสดงว่าคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจาก ธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนคะแนนสูงขึ้น แม้คนจำนวนมากขึ้นมี ค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.96 ซึ่งอยู่ในขั้นตอนระหว่าง 80-100 คือระดับดีมาก ผลการทดลองพบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บทที่ 4 ประเพณี ได้คะแนนร้อยละ 73.33 เพราะว่าเนื้อหาในบทนี้ เป็น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและความเชื่อของคนไทย ผู้ทดลองไม่มีความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ และ นักศึกษาชาวจีนไม่นับถือศาสนาพุทธจึงเข้าใจบางสิ่งบางอย่างยาก

จากคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มทดลอง พบว่าคะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย ได้คะแนนร้อยละ 90 เพราะวัดพระแก้วเป็นวัดที่ต่างชาติรู้จักกันเป็นอย่างดี มีความรู้เกี่ยวกับวัดพระแก้วมาก และสถาปัตยกรรมในบทนี้ มีลักษณะต่างกัน ทำให้ผู้ทดลองสนใจ เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคมมีลักษณะทางตะวันตก และวัดพระแก้วมีลักษณะแบบไทย นอกจากสถาปัตยกรรม 2 แห่งนี้แล้ว ได้รู้จักสถาปัตยกรรมที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยอีกหลายแห่ง เช่น พระมณฑป ปราสาทพระเทพบิดร พระศรีรัตนเจดีย์ เป็นต้น ในขณะเดียวกัน สถาปัตยกรรมพวกนี้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและน่าสนใจ ผู้ทดลองสามารถเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมพวกนี้ได้จากบทนี้ เมื่อไปเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ จึงทำให้ผู้ทดลองรู้สึกสนใจและสนุกสนาน

เมื่อทดลองเสร็จแล้วผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กับกลุ่มทดลอง 6 คนในการทดลองครั้งที่ 2 ดังนี้ ข้อมูลสัมภาษณ์กลุ่มทดลอง 6 คนในการทดลองครั้งที่ 2 ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มทดลองครั้งที่ 2 ได้ความรู้เพิ่มเติมด้านไทยศึกษา ด้านภาษาและศิลปะ สถาปัตยกรรมไทย พระราชพิธี จากการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ ดังสรุปเป็นตาราง

ตาราง 18 แสดงข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ในการทดลองครั้งที่ 2

คนที่ 1 ¹		
บทที่ 1	ก่อนเรียน	-รู้ว่าคุณค่าของธนบัตร มีชนิดราคาอะไรบ้าง ส่วนความรู้ต่าง ๆ ที่ปรากฏในธนบัตรไม่ค่อยรู้เรื่อง
	หลังเรียน	-ได้เรียนรู้วิวัฒนาการของธนบัตรไทย การออกแบบของธนบัตรไทยและรูปภาพที่ใช้ในธนบัตร แต่ละรูปมีความหมาย และสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในธนบัตร ซึ่งมีความเหมือนกันกับเงินตราของประเทศจีน
บทที่ 2	ก่อนเรียน	-รู้ภาษาไทยมีความคล้ายกันกับภาษาไทที่สิบสองปันนาของประเทศจีน แต่ไม่ได้ทำความรู้จักอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับภาษาไทย
	หลังเรียน	-ได้เรียนรู้ว่าพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นผู้ประดิษฐ์อักษรขึ้น และได้ยืมคำศัพท์จากประเทศอื่นด้วย ภาษาไทยในสมัยสุโขทัยมีความแตกต่างกันกับปัจจุบัน และมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อปัจจุบัน

¹ Kang Ning. (2562, 23 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ตาราง 18 (ต่อ)

บทที่ 3	ก่อนเรียน	-รู้ว่าแม่น้ำโขงไหลผ่านประเทศไทย ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตเกี่ยวกับน้ำที่ปรากฏในธนบัตร
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ วิถีชีวิตของไทยมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับน้ำ เป็นอย่างยิ่ง โครงการพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 โดยเฉพาะเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ได้ใช้ในเกษตรกรรม ทำให้ชีวิตของคนไทยดีขึ้น ซึ่งเป็นเหตุผลที่รูปภาพของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์และสะพานพระราม 8 ปรากฏในธนบัตรไทย
บทที่ 4	ก่อนเรียน	-มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีน้อย แต่รู้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดเป็นจำนวนมาก ในวันเทศกาลมีกิจกรรมตักบาตร
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ มีประเพณีแห่ผ้าห่มเจดีย์ ตอนที่แห่ผ้าห่มพระสุเมรุเจดีย์จะใช้ผ้าสีแดง ส่วนพระปฐมเจดีย์จะใช้ผ้าสีเหลือง กิจกรรมแห่ผ้าห่มเจดีย์จะทำให้ประชาชนมีความสามัคคีกันมากขึ้น
บทที่ 5	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับพระราชพิธี แต่รู้ว่ามีสถานที่ที่มีชื่อเสียง เช่น พระราชวังวัดพระแก้ว
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 และปัจจุบันนี้ยังใช้อยู่ พระแก้วมรกตมีเครื่องทรง 3 ชุด และมีพระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงตามฤดูกาล แสดงให้เห็นว่าประชาชนไทยนับถือศาสนาพุทธและเคารพพระแก้วมรกตเป็นอย่างยิ่ง
บทที่ 6	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลิกทาสกับการศึกษา
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติม คือ รัชกาลที่ 5 มีพระราชกรณียกิจสำคัญเกี่ยวกับการเลิกทาสกับการศึกษา หลังจากปฏิรูปการศึกษาแล้ว ประเทศชาติเจริญมากขึ้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย
บทที่ 7	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับต่างชาติในสังคมไทยเป็นอย่างไรบ้าง
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ประเทศไทยมีกลุ่มชนหลายกลุ่ม สังคมไทยจึงมีความหลากหลาย บทนี้ได้เรียนรู้คนไทยเชื้อสายจีนกับมุสลิมในสังคมไทย

ตาราง 18 (ต่อ)

บทที่ 8	ก่อนเรียน	-รู้ว่าสถาปัตยกรรมไทยส่วนใหญ่มีลักษณะทางตะวันตก
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ สถาปัตยกรรมในแต่ละสมัยมีลักษณะต่างกัน และรู้จักสถาปัตยกรรมที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคม วัดพระแก้ว พระศรีรัตนเจดีย์ เป็นต้น
บทที่ 9	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง แค่เคยได้ยินเศรษฐกิจพอเพียง
	หลังเรียน	-มีความรู้เพิ่มเติมคือ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมั่นคง ประชาชนไทยได้อยู่เย็นเป็นสุข
คนที่ 2 ¹		
บทที่ 1	ก่อนเรียน	-ไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับธนบัตรไทย แต่รู้ว่าชนิดราคาจะมีอะไรบ้าง ไม่ได้ไปศึกษารูปภาพที่ปรากฏในธนบัตร
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้วิวัฒนาการการออกแบบของธนบัตรไทย และการใช้ธนบัตรครั้งแรกในประวัติศาสตร์ไทย สามารถเรียนรู้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์จากธนบัตรได้
บทที่ 2	ก่อนเรียน	-รู้ว่าประเทศไทยใช้ภาษาไทย ฟอซุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรขึ้น
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ภาษาไทยในสมัยสุโขทัย มีพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์ ไม่เหมือนภาษาไทยปัจจุบันที่เราใช้ มีการเปลี่ยนแปลงมาก จนถึงเป็นภาษาไทยของปัจจุบัน
บทที่ 3	ก่อนเรียน	-รู้ว่าประเทศไทยมีแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำโขง
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้วิถีชีวิตเกี่ยวกับน้ำมีความหลากหลาย และได้เข้าใจรูปภาพที่ปรากฏในธนบัตรมากขึ้น
บทที่ 4	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีของประเทศไทย ประเพณีที่ปรากฏในธนบัตรก็ไม่ได้ไปศึกษา
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ประเพณีด้านแห่ผ้าห่มเจดีย์ ความเชื่อของคนไทย
บทที่ 5	ก่อนเรียน	-มีความรู้เกี่ยวกับ พระแก้วมรกตน้อย อาจารย์สอนความรู้เกี่ยวกับพระแก้วมรกต แต่ไม่ได้ลึกซึ้งอย่างบทนี้
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ความเป็นมาของชุดเครื่องทรงของพระแก้วมรกต และการเปลี่ยนชุดเครื่องทรงตามฤดูกาล

¹ Yi Taoxiang. (2562, 23 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ตาราง 18 (ต่อ)

บทที่ 6	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับบทนี้ แต่รู้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงที่สุดของประเทศไทย
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้การเลิกทาสกับการศึกษา รัชกาลที่ 5 ได้ปฏิรูปการศึกษา ทำให้สภาพการเรียนของประเทศชาติเจริญมากขึ้น และรัชกาลที่ 6 ทรงสร้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้น
บทที่ 7	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับต่างชาติในสังคมไทย
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้เหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวกับคนต่างชาติในสังคมไทย ซึ่งเป็นชาวจีนกับมุสลิม
บทที่ 8	ก่อนเรียน	-แต่รู้ว่าประเทศไทยมีวัดสำคัญคือวัดพระแก้ว
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของวัดพระแก้วและสถาปัตยกรรมอื่นด้วย
บทที่ 9	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้เนื้อหาของเศรษฐกิจพอเพียง และสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 9
คนที่ 3 ¹		
บทที่ 1	ก่อนเรียน	-รู้ว่าธนบัตรไทยมีชนิดราคาอะไรบ้าง ไม่ได้ศึกษาภาพที่ปรากฏในธนบัตร
	หลังเรียน	-หลังจากเรียนบทนี้แล้วมีความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้วิวัฒนาการของธนบัตรเงินตราชนิดแรกของประเทศไทยเป็นหอยเบี้ยเหมือนกับประเทศจีน หลังจากเรียนบทนี้ได้เข้าใจรูปภาพที่ปรากฏในธนบัตรมากขึ้น
บทที่ 2	ก่อนเรียน	-รู้ว่าพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์ของปัจจุบัน แต่ไม่รู้ภาษาไทยในสมัยสุโขทัยเป็นอย่างไรบ้าง
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ วิวัฒนาการของภาษาไทย นอกจากนี้ได้เรียนรู้สมัยสุโขทัยเป็นสมัยที่เจริญ ในน้ำมีปลาในนามีข้าว
บทที่ 3	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตที่เกี่ยวกับน้ำ
	หลังเรียน	-หลังจากเรียนบทนี้แล้วได้ความรู้เพิ่มเติมคือ วิถีชีวิตที่เกี่ยวกับน้ำปรากฏในธนบัตร มีด้านเกษตรสถาปัตยกรรมและการค้าขาย รัชกาลที่ 3 ค้าขายให้กับต่างประเทศเดินทางโดยเรือสำเภา

¹ Niu Meifang. (2562, 23 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ตาราง 18 (ต่อ)

บทที่ 4	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีที่ปรากฏในธนบัตร ไม่ได้คิดว่าประเพณีเกี่ยวข้องกับเจดีย์ด้วย
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของพระสมุทรเจดีย์และพระปฐมเจดีย์ และประเพณีเกี่ยวกับแห้วห่มพระสมุทรเจดีย์และพระปฐมเจดีย์
บทที่ 5	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับพระราชพิธี แคว้นว่าประเทศไทยมีเข้าพรรษาและออกพรรษา พระแก้วเป็นวัดที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ความเป็นมาของพระแก้วมรกต เครื่องทรงของพระแก้วมรกต และเวลาที่เปลี่ยนเครื่องทรงของพระแก้วมรกต
บทที่ 6	ก่อนเรียน	-รู้จักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่ได้คิดว่าประเทศไทยเคยมีทาส
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 5 คือ การเลิกทาส และปฏิรูปการศึกษา และความเป็นมาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บทที่ 7	ก่อนเรียน	-ไม่รู้ว่าชาวจีนอยู่ที่เยาวราชดั้งเดิมอยู่ที่พระราชวัง และไม่มีความรู้เกี่ยวกับมุสลิมในสังคมไทย
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับชาวจีนและมุสลิมในสังคมไทยที่ปรากฏในธนบัตร
บทที่ 8	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทย แคว้นจักวัดพระแก้ว วัดพระแก้วเป็นวัดที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ มีความรู้เกี่ยวกับพระที่นั่งอนันตสมาคม และวัดพระแก้วมากขึ้น
บทที่ 9	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้เนื้อหาของเศรษฐกิจพอเพียง และจำนวนโครงการพระราชดำริของรัชกาลที่ 9
คนที่ 4 ¹		
บทที่ 1	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับธนบัตรไทย แคว้นว่าธนบัตรด้านหน้าใช้รูปภาพของรัชกาลที่ 9
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ความเป็นมาและวิวัฒนาการของธนบัตร มีความรู้เกี่ยวกับธนบัตรมากขึ้น

¹ Tao Kunyu. (2562, 23 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ตาราง 18 (ต่อ)

บทที่ 2	ก่อนเรียน	-รู้ว่าพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ความเป็นมาและวิวัฒนาการของภาษาไทย และได้เรียนรู้พระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชด้วย
บทที่ 3	ก่อนเรียน	-รู้ว่าวิถีชีวิตของคนไทยมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับน้ำ
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ วิถีชีวิตของคนไทยที่เกี่ยวกับน้ำมีความหลากหลาย
บทที่ 4	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีแห่ผ้าห่มเจดีย์
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของพระสมุทรเจดีย์และพระปฐมเจดีย์ และประเพณีแห่ผ้าห่มที่เกี่ยวกับพระปฐมเจดีย์และพระสมุทรเจดีย์
บทที่ 5	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับพระราชพิธี แคร้วว่าพระแก้วมรกตทำมาจากหยก
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับพระที่นั่งเรือสุพรรณหงส์ และความเป็นมาของพระแก้วมรกตและเครื่องทรงของพระแก้วมรกต
บทที่ 6	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่ปรากฏในธนบัตร
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้เหตุการณ์การเลิกทาส ปฏิรูปการศึกษา และการสร้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บทที่ 7	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับคนต่างชาติในสังคมไทย
	หลังเรียน	- มีความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ชาวจีนในสังคมไทยสมัยรัชกาลที่ 8 และมุสลิมในสังคมไทยสมัยรัชกาลที่ 9
บทที่ 8	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทย แคร้วจักวัดพระแก้ว
	หลังเรียน	-หลังจากเรียนบทนี้แล้วได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ประวัติศาสตร์ของพระที่นั่งอนันตสมาคม มีลักษณะทางตะวันตก และที่วัดพระแก้วไม่มีพระอยู่ประจำ
บทที่ 9	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้รู้จักเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น และจำนวนโครงการพระราชดำริของรัชกาลที่ 9
คนที่ 5 ¹		
บทที่ 1	ก่อนเรียน	-แคร้วว่าประเทศไทยใช้ธนบัตร และด้านหน้าใช้รูปภาพของรัชกาลที่ 9
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของธนบัตร รู้ดีกว่าบทนี้ไม่ค่อยยาก เพราะว่าเรามีรูปภาพของธนบัตรให้ดู

¹ Lin Pinxian. (2562,11 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ตาราง 18 (ต่อ)

บทที่ 2	ก่อนเรียน	-รู้ว่าภาษาไทยเกิดขึ้นในสมัยสุโขทัย
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาไทยละเอียดยุคในสมัยสุโขทัย จำนวนของพยัญชนะ สระและเสียงวรรณยุกต์มีความแตกต่างกันกับปัจจุบัน
บทที่ 3	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตเกี่ยวกับน้ำ
	หลังเรียน	-มีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 9 ทรงสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ สะพานพระราม 8 เป็นต้น
บทที่ 4	ก่อนเรียน	-รู้ว่าประเทศไทยมีวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์ และวันลอยกระทง
	หลังเรียน	- ได้รู้จักความเป็นมาและความเชื่อของคนไทยจากประเพณีแห่ผ้าห่มเจดีย์
บทที่ 5	ก่อนเรียน	-รู้จักวัดพระแก้ว
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติม ได้แก่ ความเป็นมาและรูปร่างของเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ และเครื่องทรงของพระแก้วมรกต
บทที่ 6	ก่อนเรียน	-รู้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย
	หลังเรียน	-มีความรู้เพิ่มเติมได้แก่ พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 5 การเลิกทาสกับการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิง
บทที่ 7	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยกับชาวไทยเชื้อสายจีน และมุสลิมในสังคมไทย
บทที่ 8	ก่อนเรียน	-มีความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทยน้อย แต่รู้จักสถาปัตยกรรมที่สำคัญคือ วัดพระแก้ว
	หลังเรียน	- ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพระที่นั่งอนันตสมาคม เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกเป็นสถานที่สำคัญของประเทศไทยอีก
บทที่ 9	ก่อนเรียน	-ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง และมีโครงการจำนวน 4,000 กว่าโครงการ
คนที่ 6 ¹		
บทที่ 1	ก่อนเรียน	-เชื่อว่าด้านหน้าธนบัตรใช้รูปภาพของรัชกาลที่ 9
	หลังเรียน	-ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ความเป็นมาของธนบัตรไทย และการเปลี่ยนแปลงของธนบัตรไทย

¹ Li Xuebin. (2562, 23 กันยายน). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ตาราง 18 (ต่อ)

บทที่ 2	ก่อนเรียน	- แคว้นว่าภาษาไทยใช้ตั้งแต่สมัยสุโขทัย
	หลังเรียน	- ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้นภาษาไทย และได้เรียนรู้ศัลยาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
บทที่ 3	ก่อนเรียน	- ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตที่ปรากฏในธนบัตรไทย
	หลังเรียน	- ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ วิถีชีวิตของคนไทยมีความสัมพันธ์กับน้ำเป็นอย่างยิ่ง และมีความหลากหลายด้าน เช่น เกษตร คมนาคม และการค้าขาย
บทที่ 4	ก่อนเรียน	- ไม่รู้จักประเพณีแห่ผ้าห่มเจดีย์
	หลังเรียน	- ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ประเพณีแห่ผ้าห่มเจดีย์ และกระบวนการการแห่ผ้าห่มพระสุเมรุเจดีย์และพระปฐมเจดีย์
บทที่ 5	ก่อนเรียน	- รู้จักวัดพระแก้วและพระแก้วมรกต
	หลังเรียน	- หลังจากเรียนบทนี้แล้วมีความรู้เพิ่มเติมคือ ความเป็นมาของเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ และพระแก้วมรกต พระแก้วมรกตมีเครื่องทรง 3 ชุด และเปลี่ยนเครื่องทรงตามฤดูกาล
บทที่ 6	ก่อนเรียน	- มีความรู้เกี่ยวกับการเลิกลาสน้อย และรู้จักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	หลังเรียน	- มีความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 5 คือการเลิกลาสน และปฏิรูปการศึกษา และรัชกาลที่ 6 ทรงสร้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บทที่ 7	ก่อนเรียน	- ไม่มีความรู้เกี่ยวกับคนต่างชาติในสังคมไทย
	หลังเรียน	- ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาวไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย และ รัชกาลที่ 9 ทรงห่วงใยมุสลิมที่ภาคใต้ของประเทศไทย
บทที่ 8	ก่อนเรียน	- รู้จักวัดพระแก้ว
	หลังเรียน	- ได้ความรู้เพิ่มเติมคือ ได้รู้จักสถาปัตยกรรมที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง และได้เรียนรู้ความเป็นมาของสถาปัตยกรรมเหล่านั้นด้วย
บทที่ 9	ก่อนเรียน	- ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
	หลังเรียน	- มีความรู้เพิ่มเติมคือ ได้เรียนรู้เนื้อหาของเศรษฐกิจพอเพียงและจำนวนของโครงการพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 ซึ่งทั้งหมดมี 4,741 โครงการ

ตาราง 19 แสดงข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ในการทดลองครั้งที่ 2

คนที่	บทที่อ่านง่าย	บทที่อ่านยาก	บทที่ชอบอ่าน	ส่วนประกอบที่ชอบที่สุดในแต่ละบท
1	-บทที่ 1 มีทั้งรูปและย่อหน้าอธิบาย อ่านไม่ยาก สามารถเรียนรู้วิวัฒนาการของธนบัตรได้	-บทที่ 9 ไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจไทย และมีคำศัพท์ยาก ซึ่งเข้าใจยาก	-บทที่ 1 มีคำศัพท์ไม่ยาก มีทั้งบทอ่านและรูปภาพให้ดู สามารถเข้าใจง่ายและจับใจความได้ง่าย	-แบบฝึกหัด 10 ข้อของแต่ละบท ซึ่งเป็นกระบวนการการนำโจทย์ไปหาคำตอบ
2	-บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและวิวัฒนาการของธนบัตรไทยตามสมัยอย่างชัดเจน และมีคำศัพท์ง่าย จึงอ่านเข้าใจง่าย ดีความได้ถูกต้อง	-บทที่ 6 กับบทที่ 9 บทที่ 6 กล่าวถึงเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย บทที่ 9 กล่าวถึงเศรษฐกิจของไทย ทั้ง 2 บทนี้มีเนื้อหาที่ยาก	-บทที่ 1 ได้รวบรวมวิวัฒนาการของธนบัตรไทยตามสมัย มีเส้นเวลาชัดเจน ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์จากธนบัตร ส่วนบทที่ 8 เป็นสถาปัตยกรรมของประเทศไทย ชอบสถาปัตยกรรมไทยโดยเฉพาะวัดพระแก้ว	-บทอ่านเสริม เพราะสามารถเรียนรู้ความแตกต่างของวัฒนธรรมจีนและไทย
3	-บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทยสามารถเรียนรู้ความเป็นมาของธนบัตรไทยตามสมัยอย่างชัดเจน คำตอบของแบบฝึกหัดสามารถไปหาที่บทอ่านได้	-บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย คำตอบของแบบฝึกหัดไม่สามารถไปหาที่บทอ่านได้ และมีสถาปัตยกรรมเป็นจำนวนมาก จำชื่อยาก	-บทที่ 2 มากที่สุด สำหรับผู้เรียนวิชาเอกภาษาไทย ได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาไทยในสมัยสุโขทัย และวิวัฒนาการของภาษาไทย	-บทอ่านเสริม ได้เปรียบเทียบสิ่งของประเทศไทยกับประเทศจีน มีความคล้ายกัน ทำให้สามารถเข้าใจประวัติศาสตร์ไทยง่ายขึ้น
4	-บทที่ 7 ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาวไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย	-บทที่ 6 เพราะว่าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เข้าใจยาก	-บทที่ 6 เพราะว่าสามารถเรียนรู้เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย	-เกร็ดความรู้ เป็นย่อหน้าสั้น ใช้เวลาอ่านไม่นาน และได้ความรู้ด้วย

ตาราง 19 (ต่อ)

5	-บทที่ 1 กล่าวถึงวิวัฒนาการของเงินตราไทย เงินตราทุกชนิดมีรูปภาพให้ดูและเป็นย่อหน้าอธิบาย สามารถเข้าใจได้ง่าย น่าสนใจและสนุกมาก	-บทที่ 8 กับบทที่ 9 ทั้ง 2 บทนี้มีคำศัพท์ยากกว่าบทอื่น สถาปัตยกรรมมีเป็นจำนวนมาก จำชื่อยาก และทำให้สับสน	-บทที่ 1 มีคำศัพท์ง่าย มีรูปภาพให้ดูด้วย สามารถเข้าใจได้ง่าย	-บทอ่านเสริม ได้เปรียบเทียบสิ่งของประเทศไทยกับประเทศจีน นอกจากนี้สามารถเรียนรู้คำศัพท์วัฒนธรรมจีนดั้งเดิมที่แปลเป็นภาษาไทย
6	-บทที่ 1 ได้เรียนรู้ความเป็นมาของธนบัตรไทย และการเปลี่ยนแปลงของธนบัตรไทย	-บทที่ 5 และบทที่ 9 ทั้ง 2 บทนี้เนื้อหาหายาก	-บทที่ 6 สามารถเรียนรู้เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย	-บทอ่านหลัก สามารถเรียนรู้ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณี พระราชพิธี ประวัติศาสตร์ไทย สถาปัตยกรรมไทย สังคมไทย และเศรษฐกิจจากธนบัตรได้

จากตารางนี้ผู้วิจัยพบว่า บทที่อ่านง่ายที่สุดคือบทที่ 1 กล่าวถึงวิวัฒนาการของธนบัตรไทยตามสมัยอย่างชัดเจน และมีคำศัพท์ง่ายและมีรูปภาพให้ดู สามารถเข้าใจง่าย บทที่อ่านยากคือบทที่ 9 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง คือ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข และประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำหรับผู้ทดลองเข้าใจยาก บทที่ชอบอ่านคือ บทที่ 1 ได้รวบรวมวิวัฒนาการของธนบัตรไทยตามสมัยชัดเจน บทนี้มีคำศัพท์ไม่ยากสามารถเข้าใจง่าย และเรียนรู้ประวัติศาสตร์จากธนบัตรได้ ส่วนประกอบที่ชอบที่สุดในแต่ละบทคือ ได้เปรียบเทียบสิ่งของประเทศไทยกับประเทศจีน นอกจากนี้ สามารถเรียนรู้คำศัพท์วัฒนธรรมจีนดั้งเดิมที่แปลเป็นภาษาไทย

หลังจากที่ทดลองครั้งที่ 2 กลุ่มทดลองให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า แต่ละบทมีคำศัพท์บางคำเข้าใจยาก และมีรูปภาพของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ชัดเจนในบทที่ 9 กลุ่มทดลองเสนอให้ผู้วิจัยเพิ่มความหมายของคำศัพท์และเปลี่ยนรูปภาพมีดังนี้

ตาราง 20 แสดงการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาหลังจากการทดลองครั้งที่ 1

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ ของกลุ่มทดลอง	สิ่งที่แก้ไข
22 บทที่ 1	มหाराช (น.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง คำซึ่งมหาชน ถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระมหากษัตริย์
59 บทที่ 3	บรรดา (ว.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ทั้งหมด
76 บทที่ 4	บุรณะ (ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ซ่อมแซมให้กลับ ดีเหมือนเดิม
94 บทที่ 5	พระอุโบสถ (น.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง โบสถ์ของวัด หลวง ถือเป็นอาคารที่ สำคัญภายในวัด
107 บทที่ 6	ปฏิรูป (ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ปรับปรุงให้ เหมาะสม ปรับปรุงให้ดีขึ้น
122 บทที่ 7	เฝ้า(ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ไปเข้าพบ
132 บทที่ 8	สมบุรณ์(น.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง ครอบถ้วน พร้อม
148 บทที่ 9	เน้นย้ำ(ก.)	เพิ่มความหมาย	หมายถึง บอกซ้ำให้แน่ใจ
145 บทที่ 9		เปลี่ยนรูปภาพให้ ชัดเจน	

เมื่อผู้ทดลองได้ทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมทำให้เห็นว่าการพัฒนาความรู้เรื่องธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 เป็นอย่างมาก เห็นได้จากผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนที่มีความก้าวหน้า 35 คะแนน จากการทดลองผู้วิจัยพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้เพราะกลุ่มทดลองเข้าใจเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติม และทำแบบทดสอบได้

ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยทดลองกับนักศึกษาชาวจีนมา 2 ครั้ง กลุ่มทดลองครั้งที่ 1 ได้คะแนนร้อยละ 75.19 ซึ่งเป็นผลคะแนนระดับดี กลุ่มทดลองครั้งที่ 2 ได้คะแนนร้อยละ 82.96 ซึ่งเป็นผลคะแนนระดับดีมาก ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะของกลุ่มทดลองไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท หลังจากนั้นก็ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือวันที่ 25 กันยายน ถึงวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2562

ภาพประกอบ 19 บรรยากาศทดลองครั้งที่ 3 ณ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต¹

ก่อนจะวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาเรื่องสัญลักษณ์ที่ปรากฏในงานวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีดังนี้

¹ รูปถ่ายโดยหัวหน้าชั้น Tao Kunyu ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences.

N	แทน	จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของนักศึกษาจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของนักศึกษาจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นแบบทดสอบในบทเรียนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบท้ายบท
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
E.I	แทน	ดัชนีประสิทธิผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยต้องกำหนดเกณฑ์เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตั้งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงประสิทธิภาพของหนังสือว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบด้วยประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เกณฑ์ประสิทธิภาพเป็นการกำหนดอัตราส่วนร้อยละระหว่าง E_1/E_2 โดยอาจกำหนดเป็น 75/75 หรือ 80/80 หรือ 90/90 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพจะขึ้นอยู่กับลักษณะหรือธรรมชาติของเนื้อหาวิชา ถ้าเนื้อหาประเภทความรู้ ความจำ ควรกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 หรือ 90/90 ถ้าเนื้อหาประเภททักษะควรกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75¹

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ $E_1/E_2 = 75/75$ เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อฝึกทักษะการอ่านและเสริมความรู้และความคิดเกี่ยวกับสังคมไทยให้ผู้เรียนชาวจีน อีกทั้งยังเป็นนักศึกษาชาวต่างประเทศ จึงควรใช้เกณฑ์ $E_1/E_2 = 75/75$ สูตรที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพมีดังนี้

¹ พิชิต ฤทธิ์บุญ. (2559). เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. หน้า 98-99.

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมจากแบบทดสอบระหว่างเรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน
	N	แทน	จำนวนนักศึกษา

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักศึกษา

เมื่อได้ข้อมูลจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คนแล้ว ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีทั้ง 3 ขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่นักศึกษาทำแบบทดสอบระหว่างเรียน จำนวน 9 บท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E_1)
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพตัวหลัง (E_2)
3. ศึกษาผลความก้าวหน้าของนักศึกษาที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยใช้ค่าดัชนีประสิทธิผล ($E.I$)

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้งหมด 9 บทเพื่อหา ประสิทธิภาพ E1

แบบทดสอบระหว่างเรียนมีทั้งหมด 9 บท แต่ละบทมีข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน รวม 10 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 20 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน บทที่ 1- 9 ของกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียน									$\bar{X}$ ค่าเฉลี่ย ของบท ที่ 1- 9
	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6	บทที่ 7	บทที่ 8	บทที่ 9	
1	100	100	90	90	100	90	100	100	80	94.44
2	100	100	90	90	90	90	100	100	80	93.33
3	100	90	90	80	90	80	90	100	90	90.00
4	100	90	90	80	80	80	90	100	90	88.89
5	100	80	80	80	90	80	90	90	70	84.44
6	90	80	80	70	80	70	80	90	80	80.00
7	90	90	80	70	70	60	80	80	60	75.56
8	80	90	80	60	70	80	80	70	60	74.44
9	90	80	70	80	80	60	80	90	60	76.67
Σx (คะแนนรวม)										757.78
E1										84.20

จากคะแนนค่าเฉลี่ยข้างต้นพบว่า นักศึกษาแต่ละคนได้คะแนนไม่เท่ากัน ผู้วิจัยหาค่าประสิทธิภาพซึ่งใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้คือ $E1 = 75$ โดยมีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมคือ $E1 = 84.20$ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ช่วยเสริมความรู้ความคิดเกี่ยวกับสังคมไทยให้นักศึกษาชาวจีน ผู้เรียนชาวจีนได้ความรู้เกี่ยวกับไทยศึกษาผ่านธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 มากขึ้น เช่น ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณี เป็นต้น บทที่มีค่าประสิทธิภาพมากที่สุดคือ บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย มีนักศึกษาได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 5 คน บทที่ 2 ภาษาไทย มีนักศึกษาได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 2 คน บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย มีนักศึกษาได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 2 คน บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย มีนักศึกษาได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 4 คน

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 คน เพื่อทราบความคิดเห็นเรื่องหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน การวิเคราะห์ความชื่นชอบของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อองค์ประกอบของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน สรุปได้ว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง 9 คนชอบอ่าน “บทอ่าน” กับ “บทอ่านเสริม” ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมมากที่สุด

“บทอ่าน” ที่นักศึกษาชอบอ่านที่สุด คือบทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย ต่อจากบทที่ 1 คือบทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย บทที่ 1 ได้รวบรวมธนบัตรไทยสมัยรัชกาลที่ 9 กล่าวถึงวิวัฒนาการของเงินตราไทยตามสมัย เงินตราทุกชนิดมีรูปภาพให้ดูและมีข้อความอธิบาย สามารถเข้าใจได้ง่าย นักศึกษารู้สึกสนใจและสนุกมาก ส่วนบทที่ 8 เป็นสถาปัตยกรรมของประเทศไทย มีทั้งประวัติศาสตร์และความสวยงามของสถาปัตยกรรมต่างๆ เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคมและวัดพระแก้ว และได้รู้จักสถาปัตยกรรมที่มีชื่อเสียงอีกหลายแห่ง ในบทนี้มีทั้งสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก และมีสถาปัตยกรรมแบบไทย¹

“บทอ่านเสริม” ได้เปรียบเทียบเรื่องราวต่าง ๆ ของประเทศไทยกับประเทศจีน ซึ่งมีความคล้ายกัน ทำให้นักศึกษาชาวจีนสามารถเข้าใจ “บทอ่าน” ได้ง่ายขึ้น และสามารถเรียนรู้ความแตกต่างของวัฒนธรรมจีนและไทยด้วย นอกจากนี้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมที่แปลเป็นภาษาไทย²

นักศึกษาชอบอันดับที่ 3 คือ “เกร็ดความรู้” เป็นย่อหน้าสั้น ใช้เวลาอ่านไม่นานและได้ความรู้ด้วย ได้เสริมความรู้เกี่ยวกับบทนั้น³

นักศึกษาชอบอันดับที่ 3 คือ “ภาพประกอบ” เพราะในแต่ละบทมีรูปภาพชัดเจน สามารถตีความได้ถูกต้อง เป็นรูปภาพที่ปกติไม่เคยเห็น มีเรื่องเล่าจากรูปภาพ รูปภาพช่วยอธิบายข้อความ นักศึกษาได้ดูและรู้จักธนบัตรหมุนเวียนทั้งหมดในสมัยรัชกาลที่ 9⁴

¹ Na Ruiting. (2 ตุลาคม 2562 สัมภาษณ์โดย .(Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).

Zhao Lijuan. (2 ตุลาคม 2562 สัมภาษณ์โดย .(Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).

Yang pengyan. (2 ตุลาคม 2562 สัมภาษณ์โดย .(Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).

² Huang haohao. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Wang Qianqian. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

³ Gao Yuwen. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

⁴ Bi Yuhong. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

นักศึกษาชอบอันดับที่ 4 คือ “อธิบายคำศัพท์” ในบทอ่านมีคำราชาศัพท์เป็นจำนวนมาก ต้องมีคำศัพท์อธิบาย ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจง่ายขึ้น ในขณะเดียวกัน นักศึกษาได้เรียนรู้คำราชาศัพท์ด้วย¹

นักศึกษาชอบอันดับที่ 5 คือ “แบบทดสอบท้ายบท” ได้ทบทวนเนื้อเรื่องที่เรียนมา ได้พิสูจน์จำเนื้อเรื่องของบทอ่านเข้าใจหรือไม่ เปิดกระบวนการการนำโจทย์ไปหาคำตอบ²

ความชื่นชอบของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อองค์ประกอบของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีลำดับดังนี้ “บทอ่าน” “บทอ่านเสริม” “เกร็ดความรู้” “ภาพประกอบ” “อธิบายคำศัพท์” และ “แบบทดสอบท้ายบท”

2.วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพ E2

แบบทดสอบหลังเรียน มีข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 21 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	แบบทดสอบหลังเรียน คะแนนเต็ม 100
1	90
2	88
3	86
4	84
5	80
6	76
7	74
8	68
9	62
ΣF	708
$\bar{X}$	78.67
E2	78.67

¹ Gong Sifan. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

² Lin Keyu. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน คือ ร้อยละ 78.67ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวหลังที่กำหนดไว้) $E2=75$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีนักศึกษา 3 คนที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ คนที่ 1 ได้คะแนน 90 คนที่ 2 ได้คะแนน 88 และคนที่ 3 ได้คะแนน 86 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กับนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดสรุปได้ว่า นักศึกษาเข้าใจบทเรียนในหนังสืออ่านเพิ่มเติมทั้ง 9 บทเป็นอย่างดี และสามารถจำเนื้อเรื่องของแต่ละบทได้ นักศึกษานำคำศัพท์และเนื้อหาในบทเรียนที่ไม่เข้าใจไปหาความหมายเพิ่มเติมและทำความเข้าใจ ตอนที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนจึงได้คะแนนสูง นักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ คนที่ 9 ได้คะแนน 62 นักศึกษาไม่เข้าใจบทเรียนและไม่สามารถจำเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้ นอกจากนี้เนื่องจากเป็นเรื่องที่ยากเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 และมีคำศัพท์ใหม่มาก ทำให้ได้คะแนนในแบบทดสอบต่ำ

สรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 โดยประสิทธิภาพของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน คือ $E = 184.20$ คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียน $E2 = 78.67$ สังเกตได้ว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบระหว่างเรียนจะสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียน อาจเป็นเพราะตอนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน หลังจากอ่านเสร็จแล้ว นักศึกษาได้ลงมือทำทันที ยังสามารถจำเนื้อหาและเข้าใจเนื้อหาได้ ซึ่งทำให้คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบระหว่างเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียน

3.การวิเคราะห์ความก้าวหน้าจากคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ผู้วิจัยหาค่าสถิติประสิทธิผลเพื่อทราบการพัฒนาของนักศึกษา โดยวัดจากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน โดยใช้ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index :E.I.) ดังนี้

$$E.I = \frac{P2 - P1}{Total - P1}$$

เมื่อ	P1	แทน	ผลรวมคะแนนก่อนเรียนของทุกคน
	P2	แทน	ผลรวมคะแนนหลังเรียนของทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักศึกษากับคะแนนเต็ม

ดัชนีประสิทธิผลเป็นเรื่องของอัตราส่วนของผลต่างจะมีค่าสูงสุดเป็น 1.00 ส่วนค่าต่ำสุดไม่สามารถกำหนดได้ เพราะมีค่าต่ำกว่า -1.00 และถ้าเป็นลบแสดงว่าคะแนนผลสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ซึ่งหมายความว่าระบบการเรียนการสอนหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ไม่มีคุณภาพ¹ ในแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน รายละเอียดดังนี้

ตาราง 22 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนของการทดลอง

คนที่	แบบทดสอบก่อนเรียน คะแนนเต็ม 100	แบบทดสอบหลังเรียน คะแนนเต็ม 100	ผลต่าง
1	40	90	50
2	40	88	48
3	34	86	52
4	42	84	42
5	32	80	48
6	36	76	40
7	32	74	42
8	28	68	40
9	30	62	32
คะแนนรวม	314	708	394
E.I	0.67		

จากตาราง 17 พบว่า คะแนนรวมของแบบทดสอบก่อนเรียน คือ 314 คะแนน ส่วนคะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนคือ 708 คะแนน มีผลต่างกัน 394 คะแนน ค่าดัชนีผลประสิทธิภาพ คือ 0.67 แสดงว่า นักศึกษาชาวจีนมีพัฒนาจากการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน จากข้อมูลพบว่านักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนน้อย เนื่องจากนักศึกษามีความรู้เรื่องเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 ค่อนข้างน้อย เช่น ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย วิถีชีวิต ประเพณี

¹ ประสาท เนื่องเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. หน้า 218-219.

เป็นต้น ดังนั้นหลังจากนักศึกษาได้อ่าน หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตร หมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนแล้ว ทำให้นักศึกษามีความรู้มากขึ้น

นักศึกษาที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดคือ คนที่ 3 สังเกตเห็นได้จากผลต่างของคะแนน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน คือ 52 นักศึกษาคนนี้ทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้ 34 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำ แต่ระหว่างการทดลองนักศึกษามีความตั้งใจมาก อ่านอย่างละเอียดและค่อย ๆ ทำความเข้าใจ เมื่อทำแบบทดสอบหลังเรียนจึงสามารถทำคะแนนได้มากขึ้น คือ 86 คะแนน ส่วน นักศึกษาที่มีความก้าวหน้าน้อยที่สุดคือคนที่ 9 ได้คะแนนผลต่างของคะแนนแบบทดสอบก่อน เรียนและหลังเรียน 32 คะแนน ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนนักศึกษาทำได้ 30 คะแนน และ แบบทดสอบหลังเรียนได้เพียง 62 คะแนน

สรุปได้ว่า ความก้าวหน้าของนักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกัน บางคนผลต่ำแสดง ถึงความก้าวหน้ามาก เป็นเพราะก่อนเรียนนักศึกษาไม่มีความรู้เรื่องไทยศึกษาจากธนบัตร หมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 ทำให้ไม่สามารถทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้ แต่ระหว่างทำการทดลอง นักศึกษาหลายคนมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ เมื่อทำแบบทดสอบหลังเรียนจะมีความก้าวหน้า เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันนักศึกษาที่มีคะแนนความก้าวหน้าไม่มาก เนื่องจากนักศึกษาไม่ค่อย ตั้งใจศึกษาสิ่งใหม่ จึงทำให้ได้คะแนนน้อย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปริญญานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ E1/E2= 75/75 และหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เพื่อศึกษาผลความก้าวหน้าของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวในการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธนบัตรไทยสมัยรัชกาลที่ 9 และหลักการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ขั้นตอนการทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม รวมถึงการประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม จากนั้นดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 9 บท แบบทดสอบระหว่างเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 90 ข้อ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ด้านภาษาที่ใช้ ด้านการจัดรูปแบบและการพิมพ์ ด้านการใช้ภาพประกอบ ผู้วิจัยจึงนำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านไปปรับปรุงแก้ไข เช่น คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้คำราชาศัพท์เพิ่มเติม หมายเหตุ เพื่อให้ นักศึกษาชาวจีน ได้ เรียนรู้ และ ทำ ความ เข้าใจ คำราชาศัพท์ ระบุว่าใช้คำราชาศัพท์แบบไม่เต็มรูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญทั้งท่านที่ 2 มีคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้คำและภาษา ผู้เชี่ยวชาญทั้งท่านที่ 3 มีคำแนะนำการใช้ชื่อของธนบัตรต้องเหมือนกัน และรูปแบบการเขียนวัตถุประสงค์ในแต่ละบทต้องเหมือนกัน หลังแก้ไขแล้วผู้วิจัยนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งเพื่อนำไปทดลองจำนวน 2 ครั้ง ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวจีน ในครั้งแรกเป็นจำนวน 3 คน และครั้งที่ 2 เป็นจำนวน 6 คน จากนั้นผู้วิจัยจึงนำเครื่องมือไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวจีนจำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การทดลองครั้งที่หนึ่งผู้ทดลองคือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 3 คน ผลการทดลองพบว่า ผลคะแนนจาก

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการทดลองครั้งที่ 1 แบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนน้อย เพราะกลุ่มทดลองยังไม่ได้อ่านหนังสือเพิ่มเติม มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติมน้อย แต่หลังจากได้อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน กลุ่มทดลองได้คะแนนสูงขึ้น คะแนนค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนได้ร้อยละ 38 และแบบทดสอบหลังเรียนได้ร้อยละ 72 ค่าเฉลี่ยผลต่างของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนร้อยละ 34 จึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองครั้งที่ 1 มีความรู้มากขึ้น ส่วนแบบทดสอบระหว่างเรียนค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 75.19 ค่าเฉลี่ยของผู้ทดลองที่ได้คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนสูงสุดคือ 100 คะแนน คือ บทที่ 2 ภาษาไทย ผู้ทดลองเข้าใจบทที่ 2 มากกว่าบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับไทยศึกษาที่ปรากฏในธนบัตรสมัยรัชกาลที่ 9 ส่วนบทที่ 4 ประเพณี บทที่ 5 พระราชพิธี บทที่ 6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย และบทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทยได้คะแนนน้อยที่สุด เนื่องจากเนื้อเรื่องเกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ มีคำราชาศัพท์มาก กลุ่มทดลองเข้าใจยาก โดยเฉพาะบทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทยใช้เวลาอ่านนานที่สุด และได้คะแนนน้อยที่สุดคือ 60 คะแนน เนื่องจากผู้ทดลองไม่มีความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมมาก่อน และมีสถาปัตยกรรมในบทนี้เป็นจำนวนมากทำให้ผู้ทดลองรู้สึกสับสนและจำชื่อยาก จากการสัมภาษณ์ผู้ทดลองพบว่า ผู้ทดลองเสนอให้เพิ่มความหมายของคำศัพท์ที่ยาก ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทดลองและนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการทดลองครั้งที่สอง ผู้ทดลองคือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอก ภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 6 คน ผลการทดลองพบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนได้ร้อยละ 38.67 และแบบทดสอบหลังเรียนได้ร้อยละ 73.67 ค่าเฉลี่ยผลต่างของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนร้อยละ 35 ส่วนแบบทดสอบระหว่างเรียนค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 82.96 ผลการทดลองพบว่าคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บทที่ 4 ประเพณี ได้คะแนนร้อยละ 73.33 เพราะว่าเนื้อหาในบทนี้ เป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและความเชื่อของคนไทย ผู้ทดลองไม่มีความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ และ นักศึกษาชาวจีนไม่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนคะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย ได้คะแนนร้อยละ 90 เพราะวัดพระแก้วเป็นวัดที่ต่างชาติรู้จักกันอย่างดี และสถาปัตยกรรมในบทนี้ มีลักษณะต่างกัน ทำให้กลุ่มทดลองสนใจ เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคมมีลักษณะทางตะวันตก และวัดพระแก้วมีลักษณะแบบไทย นอกจากสถาปัตยกรรม 2 แห่งนี้แล้ว ได้รู้จักสถาปัตยกรรมที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยอีกหลายแห่ง เช่น พระมณฑป ปราสาทพระเทพบิดร พระศรีรัตนเจดีย์ เป็นต้น ในขณะเดียวกัน สถาปัตยกรรมพวกนี้

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและน่าสนใจ กลุ่มทดลองเรียนความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมนี้ได้จากบทนี้ เมื่อที่ไปเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ สามารถนำความรู้ ไปใช้ได้ จึงทำให้ผู้ทดลองรู้สึกสนใจและสนุกสนาน จากการสัมภาษณ์ผู้ทดลองพบว่า ผู้ทดลองเสนอให้เพิ่มความหมายของคำศัพท์ที่ยาก และเปลี่ยนรูปภาพที่ไม่ชัดเจน ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทดลองและนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการทดลองครั้งที่สาม ผู้ทดลองคือ นักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ของ Yunnan Normal University College of Arts and Sciences แลกเปลี่ยนเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 9 คน ผลการทดลองพบว่า คะแนนของแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $E1/E2 = 75/75$

ผู้วิจัยหาค่าประสิทธิภาพซึ่งใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้คือ $E1 = 75$ โดยมีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมคือ $E1 = 84.20$ จากการวิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนซึ่งแสดงถึงค่าประสิทธิภาพ ($E1$) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.20 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยที่ค่อนข้างสูง เนื่องจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจะเป็นการทำแบบทดสอบทันทีหลังจากที่กลุ่มทดลองได้อ่านบทเรียน จึงทำให้จำเนื้อหาได้และได้คะแนนมาก ส่วนคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนจะมีค่าประสิทธิภาพที่แตกต่างกัน บทที่มีค่าประสิทธิภาพมากที่สุดคือ บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย มีนักศึกษาได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 5 คน บทที่ 2 ภาษาไทย มีนักศึกษาได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 2 คน บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย มีนักศึกษาได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 2 คน บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย มีนักศึกษาได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำนวน 4 คน ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าใจและจำเนื้อเรื่องได้ และยังมีภาพประกอบทำให้เข้าใจมากขึ้น

ผู้วิจัยหาค่าประสิทธิภาพซึ่งใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้คือ $E2 = 75$ โดยมีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมคือ $E2 = 78.67$ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีนักศึกษา 3 คนที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ คนที่ 1 ได้คะแนน 90 คนที่ 2 ได้คะแนน 88 และคนที่ 3 ได้คะแนน 86 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กับนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดสรุปได้ว่า นักศึกษาเข้าใจบทเรียนของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนทั้ง 9 บทเป็นอย่างดี และสามารถจำเนื้อเรื่องของแต่ละบทได้ นอกจากนี้ นักศึกษานำคำศัพท์และเนื้อหาในบทเรียนที่ไม่เข้าไปหาความหมายเพิ่มเติมและทำความเข้าใจ ตอนที่ทำ

แบบทดสอบหลังเรียนจึงได้คะแนนสูง นักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ คนที่ 9 ได้คะแนน 62 นักศึกษาไม่เข้าใจบทเรียนของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและไม่สามารถจำเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้ นอกจากนี้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ยากเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 และมีคำศัพท์ใหม่มาก ทำให้ได้คะแนนในการแบบทดสอบต่ำ เมื่อวิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแล้ว มีค่าดัชนีประสิทธิผลเป็น 0.67 แสดงว่านักศึกษา มีการพัฒนาจากการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน

สรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2 = 84.20/78.67$ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $E1/E2 = 75/75$ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลคือ 0.67

อภิปรายผล

ไทยศึกษาเป็นข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับประเทศไทยที่ผู้เรียนชาวจีนต้องรู้ เพราะไทยศึกษาทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย “การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ควรจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะ ทางภาษา พรอัมกับวัฒนธรรมไทยหลากหลายด้าน เนื่องจากมีผลดีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารในบริบทสังคมไทยได้ถูกต้อง ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย และให้ผู้เรียนเรียนรู้ ภาษาได้อย่างสนุกสนาน”¹ ธนบัตรบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย มีข้อมูลทางด้านไทยศึกษาหลากหลายด้าน ซึ่งการเรียนเรื่องไทยศึกษาจากธนบัตรทำให้เห็นประเทศไทยอีกมุมหนึ่ง

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีนเป็นสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยที่ได้รวบรวมไทยศึกษาหลากหลายด้าน เช่น ความเป็นมาของธนบัตรไทย ภาษาไทย วิถีชีวิตกับน้ำ ประเพณี พระราชพิธี เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทยสถาปตยกรรมไทย และเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ได้สังเกตว่า นักศึกษาอยากเรียนความรู้จากธนบัตรมากกว่าเรียนความรู้จากหนังสือ หลังการทดลองผู้วิจัยนำธนบัตรที่สะสมไว้ให้กลุ่มทดลองดู และเล่าเนื้อเรื่องที่ปรากฏในธนบัตรให้ฟัง ทุกคนสนใจมากขึ้น ต่างก็นำธนบัตรของตนออกมาดู มีข้อมูลอะไรบ้างที่ปรากฏในธนบัตร

¹ สมพงษ์ วิทิตต์พันธ์. (2548). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. วารสารวรรณวิทัศน์. ปีที่ 5:

หลังจากศึกษาจากธนบัตรแล้ว ผู้เรียนชาวจีนได้ความรู้เพิ่มเติมหลากหลายด้าน เช่น วัดพระแก้วกับชาวมุสลิม วัดพระแก้วคนต่างชาติรู้จักอย่างดี ก่อนเรียนไทยศึกษาจากธนบัตร ผู้เรียนชาวจีนคิดว่าในวัดพระแก้วมีพระสงฆ์อยู่ประจำ ทุกคนก็เคยได้ยิน พระแก้วมรกต แต่ไม่ได้คิดว่ามีพระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงของพระแก้วมรกตตามฤดูกาล และบางคนคิดว่าพระแก้วมรกตมีเครื่องทรงชุดเดียว หลังจากเรียนแล้ว ได้รู้ว่า พระแก้วมรกตมีเครื่อง 3 ชุดตามฤดูกาลของไทย เมื่อธนบัตร 1,000 บาท คือพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงเสด็จภาคใต้เพื่อเยี่ยมกลุ่มมุสลิม ก่อนจะธนบัตรใบนี้ ผู้เรียนชาวจีนรู้จักประเทศไทยมีกลุ่มชนหลากหลายกลุ่ม แต่ไม่ได้คิดว่าประเทศไทยมีกลุ่มมุสลิมอยู่ภาคใต้เป็นจำนวนมาก “บทอ่านเสริม” ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ได้เปรียบเทียบเรื่องราวของประเทศไทยกับประเทศจีน ซึ่งมีความคล้ายกัน ทำให้นักศึกษาชาวจีนสามารถเข้าใจ “บทอ่าน” เกี่ยวกับประเทศไทยง่ายขึ้น และสามารถเรียนรู้ความแตกต่างของวัฒนธรรมจีนและไทยด้วย นอกจากนี้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมที่แปลเป็นภาษาไทย

ผู้เรียนชาวจีนเห็นภาพธนบัตรแล้วรู้เรื่องขึ้น เพราะธนบัตรเป็นลักษณะเฉพาะของชาวไทย ประเทศอื่นไม่ได้มีแบบนี้ ในธนบัตรแสดงลักษณะเด่นของสังคมไทยที่เกิดจากการคัดเลือกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ทำให้ผู้เรียนชาวจีนเรียนรู้ไทยศึกษาจากธนบัตรอย่างสนุกสนาน และทำให้ผู้เรียนชาวจีนเห็นประเทศไทยอีกแบบหนึ่งจากธนบัตรไทย ธนบัตรจึงสามารถใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมไทย

ข้อเสนอแนะ

นอกจากธนบัตรหมุนเวียนในสมัยรัชกาลที่ 9 สามารถเพิ่มเติมไทยศึกษาจากธนบัตรที่ระลึกและเหรียญกษาปณ์ จะทำให้เนื้อหาสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กรมการศาสนากระทรวงวัฒนธรรม (2551). องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก พระผู้ทรงอุปถัมภ์ศาสนา.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

กรมการศาสนากระทรวงวัฒนธรรม (2551). องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก พระผู้ทรงอุปถัมภ์ศาสนา.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมศิลปากร. (2539). เรือพระราชพิธี. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (1997) จำกัด.

กรมศิลปากร. (2556). วรรณคดีแห่งชาติ เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์. กรมศิลปากร.

กรมศิลปากร. (2560). พระมหากษัตริย์ของไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) .

กรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2542). วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรปราการ. หน้า 66.

กระทรวงวัฒนธรรม. (2557). ศิลปวัฒนธรรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สายรุ้งจิโร.

กองบรรณาธิการวิทยากร. (ต.ค. 2559). 9 โครงการพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช. วิทยากร ปีที่ 115 (12). หน้า 4 - 9 .

การุณย์ สุวรรณปัทมะ. ภัฏฐรัตน์ อินทร์อร่าม. (ม.ค.-มี.ค. 2533). ความรู้คือประทีปฉบับที่ 1. หน้า 12-20.

เกษม วัฒนชัยและคณะ. (2559). คำพ่อสอน:ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ.

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2545). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ: ศูนย์ลาดพร้าว.

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2545). วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ลาดพร้าว.

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับมวลชน. (2543). “เชื่อนป่าสักชลสิทธิ์”

โครงการพัฒนากลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. กรุงเทพฯ: บริษัท โอ.เอส.

พริ้นติ้ง เข้าสัจจำกัด.

คณิตา เลขะกุล. (2554). พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร.กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด(มหาชน).

จินตนา ไบกาชฎี. (2534). การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.

จินตนา ไบกาชฎี. (2542). เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. (2549). สถาบันพระมหากษัตริย์ไทย. โลกประวัติศาสตร์, 2, (2), 4 - 8.
ชาติชาย พถมานนท์. (2541). ทาสและการเลิกทาสในประเทศไทย วารสารประวัติศาสตร์ (2541), หน้า13 -20.

ชื่นจิตต์ อำไพพรรณ. (2528). การค้าทางเรือสำเภา จีน-สยาม ยุคต้นรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

दनัย ไชยโยธา. (2543). 53 พระมหากษัตริย์ไทย : ๑ ทรวงครองใจไทยทั้งชาติ. กรุงเทพฯ : บริษัท โอเดียนสโตร์ จำกัด สาขาวังบูรพา.

เดชชาติ ตีรทรัพย์. (2560). วารสารมหาจุฬาริชาการ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 หน้า 65 - 75.

ถวัลย์ มาศจรัส. (2538). เทคนิคและตัวอย่าง การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มิติใหม่.

ถวัลย์ มาศจรัส. (2544). การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.

ถวัลย์ มาศจรัส. (2548). การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม.

พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด

ธงทอง จันทรางศุ. (2554). พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ รัชกาลที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน).

ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2545). 100 ปีธนบัตรไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์กรุงเทพ(1984)

นงค์นุช ไพโรพินุลยกิจ. (2542). เรือพระราชพิธี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์เสริมปัญญาไทย.

นัยยา แยมสาขา. (2548). พระที่นั่งอนันตสมาคม ศิลปากร ปีที่ 48, ฉบับที่ 5 (ก.ย.-ต.ค. 2548), หน้า 81- 93.

นิโกลาส แชรเวส. (2506). ประวัติศาสตร์ธรรมชาติและเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.

- แน่น้อย ศักดิ์ศรี. (2543). พระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม. กรุงเทพฯ : บริษัท
อมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน) . บรรณารักษศาสตร์ คณะวิชา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์พระนคร.
- บันลือ พุกกะวัน. (2521). วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุษรา วงศ์พงศ์เกษม. (2542). คำเรียกเงินตราไทย: สะท้อนเอกลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรม
ไทย. ปรินูญานิพนธ์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชา ภาษาไทย.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนรู้การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัทมาพร ไชยเชษฐาพิพัฒกุล. (2560). ฉบับตร. 9 -70 ปีได้ร่วมพระบารมี. กรุงเทพฯ: พิพิธภัณฑ
ศิลป์ไทย.
- ผดุงชาติ ชูสกุลและอื่น. (2545). โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดนราธิวาส.
กรุงเทพฯ: บริษัท ลิขสิทธิ์การพิมพ์จำกัด.
- พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช. (2464). นิราศรบพม่าที่ท่าดินแดง. กรุงเทพฯ:
โสภณพิพรรฒธนากร.
- พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช. (2510). รามเกียรติ์. กรุงเทพฯ: ศิลป
บรรณาคาร.
- พระราชบัญญัติทาส ร.ศ.124. (2488,2 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 33 ตอน 1. หน้า 9.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2559). เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พิริยะ ไกรฤกษ์. (2532). จารึกพ่อขุนรามคำแหง วรรณคดีประวัติศาสตร์การเมืองแห่งกรุงสยาม.
กรุงเทพฯ: มติชน.
- พิสนุ ฟองศรี. (2553). เทคนิควิธีการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: ด้านสหวิชาการพิมพ์.
- พิสนุ ฟองศรี. (2554). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย. กรุงเทพฯ: ด้านสหวิชาการพิมพ์.
- ปัญญาพร นิตยะประภา. (2534). การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ภาควิชา.
- ปัญญา สาร. (2521). หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ: ป. สัมพันธ์พาณิชย์.
- มนัสสินธ์ วณิกกุล. (2554). พระบาทสมเด็จพระภูมิพลอดุลยเดชมหาราช มหิตลธิเบศรามา
ธิบดีจักรีนฤเบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน).

มนัสสินิตย์ วณิกกุล. (2554). พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ รัชกาลที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน).

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2537). การบริหารและการจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2548). คู่มือการศึกษา ชูติวิชาไทยศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

รณิดา โภคสวัสดิ์, ศิริวรรณ อาษาศรี. (2559). 100 ปี พระที่นั่งอนันตสมาคม สถาปัตยกรรมแห่งสยาม ศิลปวัฒนธรรม ปีที่ 37, ฉบับที่ 6 (เม.ย. 2559). หน้า 38 - 41.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วัชรภรณ์ วัตรสุข. (2537). การใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเพื่อเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วินัย รอดจ่าย. (2543). การเขียนและจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ตะเกียง.

วิลาสวงศ์ พงศบุตร. (2523). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 4. กรุงเทพฯ: โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

วิลาสวงศ์ พงศบุตร, วุฒิชัย มูลศิลป์, ไพฑูรย์ พงศบุตร. (2548). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉบับเสริมการเรียนรู้เล่ม 3. กรุงเทพฯ: โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

วิสุทธิ มนต์วิวัฒน์และอื่น. (2545). วิวัฒนาการเงินตราไทย. กรุงเทพฯ: บริษัท ดาวฤกษ์ จำกัด.

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2530). การปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

ศิริ การเจริญดี. (2530). วิวัฒนาการธนบัตรไทย. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ศูนย์มุสลิมศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). สถาบันพระมหากษัตริย์กับมุสลิมในแผ่นดินไทย. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

สมชาย ชัยประดิษฐ์รักษ์. (2556). วารสารเมืองโบราณ ปีที่ 39, ฉบับที่ 3 (ก.ค.-ก.ย. 2556). หน้า 41- 45.

สมบัติ พลายน้อย. (เม.ย. 2540). สารคดี ปีที่ 13 (146). หน้า 28.

สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2548). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. วารสารวรรณคดี. ปีที่ 5: หน้า 232- 260. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมยศ ศุกภิเษก. (2560). จีน-ไทยผูกพันฉันพี่น้อง. กรุงเทพฯ: สำนักงานพิมพ์ย้อนรอย.

สมัคร สุนทรเวชและคณะ. (2545). สะพานพระราม 8 : อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ. บริษัทดาวฤกษ์ จำกัด.

สำนักงาน กปร.. (2555). 30 ปี กปร. สามทศวรรษ สามสะพาน. กรุงเทพฯ: หจก. อรุณการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). สังคมแห่งแนวพระราชดำริสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

สิริมาศ แก้วกันทา. (2560). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุภทิต ดิศกุล. (2541). คู่มือมัคคุเทศก์-วัดพระศรีรัตนศาสดาราม. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน).

สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา. (2529). น้ำบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2557). คำให้การชาวกรุง(เทพฯ)เก่า. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉราวดี สุดประเสริฐและคณะ. (2542). 72 พระราชภัฏภักดีรัตนบัตรรัชกาลที่ 9. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

อุดม เขยกิจวงศ์. (2545). พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี(รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 9). กรุงเทพฯ: ภูมิปัญญา.

อุไรวรรณ ตันติวงษ์. (ก.ย.-ต.ค. 2539). พระที่นั่งอนันตสมาคมและประวัติการก่อสร้างอันมีค่าควรแก่การบันทึกไว้ ศิลปากร ปีที่ 39(5). หน้า 75 - 91.

โอเดียนสโตร. (2543). 53 พระมหากษัตริย์ไทย : ๑ ทรงครองใจไทยทั้งชาติ. กรุงเทพฯ : บริษัท โอเดียนสโตร จำกัด สาขาวังบูรพา.

Jiang Yu. (2560). หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง “มารยาททางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวไทย” สำหรับนักศึกษาชาวจีน. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

MGR Online. (2561, July). New China Insights: นักท่องเที่ยวจีนทำไมต้องไปท่องเที่ยว

เมืองไทย. Retrieved July 4, 2018, from:

<https://mgronline.com/china/detail/961000006>.

Shun Lae win. (2561). สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมทักษะการอ่านเรื่อง “ไก” สำหรับนักศึกษาชาว
เมียนมา. ปริญญาโท ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

陆生. (2012). 大学泰语综合教程 2. 重庆: 重庆大学出版社.

การสัมภาษณ์

Bi Yuhong. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Gao Yuwen. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Gong Sifan. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Huang haohao. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต.

Kang Ning. (23 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Li Guoqing. (23 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Li Xuebin. (23 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Lin Keyu. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Lin Pinxian. (11 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Ma Jupeng. (11 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต.

Na Ruiting. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Niu Meifang. (23 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต.

Pu Liting. (11 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Tao Kunyu. (23 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Wang Qianqian. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจ

บัณฑิตย.

Yang pengyan. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจ

บัณฑิตย.

Yi Taoxiang. (23 กันยายน 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจ

บัณฑิตย.

Zhao Lijuan. (2 ตุลาคม 2562). สัมภาษณ์โดย Shuping Feng ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและแบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตร
หมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน มี 3 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวินธ์ เรืองรอง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. ดร.ดลยา เทียนทอง

ศูนย์พัฒนาธรรมศึกษาและนวัตกรรมการทางสังคม

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ อว 8718/345

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เนื่องด้วย Mr. SHUPING FENG นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านเพิ่มเติม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ Mr. SHUPING FENG และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 097 240 9967

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9

สำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำชี้แจง : โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	คุณภาพดีมาก
คะแนน 4 หมายถึง	คุณภาพดี
คะแนน 3 หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	ต้องปรับปรุงคุณภาพ
คะแนน 1 หมายถึง	ไม่มีคุณภาพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 ความถูกต้องของเนื้อหา		✓				
1.2 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์		✓				
1.3 จัดลำดับเนื้อหาตามความยากง่าย		✓				
1.4 มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและระดับความรู้ของผู้เรียน		✓				
1.5 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์		✓				
2. ด้านภาษา						
2.1 ภาษาที่ให้อ่านเข้าใจง่าย			✓			
2.2 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน		✓				
2.3 ภาษาที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจน			✓			
2.4 ภาษาที่ใช้น่าสนใจ ชวนติดตาม		✓				
3. ด้านรูปเล่ม ภาพประกอบ และตัวอักษร						
3.1 การออกแบบหน้าปก		✓				

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/344

วันที่ 21 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย Mr. SHUPING FENG นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครวิทย์ เรืองรอง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านเพิ่มเติม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 097 240 9967

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ Mr. SHUPING FENG และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ศาสตราจารย์ ดร.เอกปัญญาสกุล

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9

สำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำชี้แจง : โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง คุณภาพดีมาก
 คะแนน 4 หมายถึง คุณภาพดี
 คะแนน 3 หมายถึง คุณภาพปานกลาง
 คะแนน 2 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ
 คะแนน 1 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 ความถูกต้องของเนื้อหา		✓				
1.2 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์			✓			
1.3 จัดลำดับเนื้อหาตามความยากง่าย		✓				
1.4 มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและระดับความรู้ของผู้เรียน		✓				
1.5 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์			✓			
2. ด้านภาษา						
2.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย		✓				
2.2 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน		✓				
2.3 ภาษาที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจน		✓				
2.4 ภาษาที่ให้น่าสนใจ ชวนติดตาม		✓				
3. ด้านรูปเล่ม ภาพประกอบ และตัวอักษร						
3.1 การออกแบบหน้าปก		✓				

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
3.2 รูปเล่มสวยงามและน่าสนใจ			✓			ภาพไม่ชัด
3.3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา			✓			รูปไม่ชัด
3.4 การจัดวางหน้าหนังสือและขนาดตัวอักษรเหมาะสม		✓				จัดวางหน้าหนังสือ
3.5 การจัดวางภาพประกอบเหมาะสม			✓			(ไม่ชัด)
4. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ						
4.1 ช่วยให้ผู้เรียนชาวจีนได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยสมัย รัชกาลที่ 9			✓			เนื้อหาดี
4.2 ช่วยเสริมความรู้และความเข้าใจเรื่อง "ไทยศึกษา" ให้แก่ผู้เรียนชาวจีน			✓			เนื้อหาดี
4.3 ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนชาวจีน			✓			(ไม่ชัด)
รวมเฉลี่ย						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน

วันที่ 30 / 11.20 / 62

ที่ อว 8718/546

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องด้วย Mr. SHUPING FENG นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมื่นเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ดลยา เทียนทอง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสืออ่านเพิ่มเติม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ Mr. SHUPING FENG และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 097 240 9967

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9
สำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำชี้แจง : โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข
โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยกำหนดรายการ
ประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	คุณภาพดีมาก
คะแนน 4 หมายถึง	คุณภาพดี
คะแนน 3 หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	ต้องปรับปรุงคุณภาพ
คะแนน 1 หมายถึง	ไม่มีคุณภาพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านเนื้อหา						
1.1 ความถูกต้องของเนื้อหา			✓			
1.2 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์		✓				
1.3 จัดลำดับเนื้อหาตามความยากง่าย			✓			
1.4 มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและระดับความรู้ของผู้เรียน			✓			
1.5 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์		✓				
2. ด้านภาษา						
2.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย			✓			
2.2 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน			✓			
2.3 ภาษาที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจน				✓		บางคำไม่ชัดเจนและห้วนเกินไป
2.4 ภาษาที่ใช้น่าสนใจ ชวนติดตาม			✓			
3. ด้านรูปเล่ม ภาพประกอบ และตัวอักษร						
3.1 การออกแบบหน้าปก				✓		ภาพปกไม่สวยงาม / ไม่โดดเด่น

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว 8718/10๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

2๗ สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เนื่องด้วย นาย Shu Ping Feng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชการที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิน พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบ เรื่อง “หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชการที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน” กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 18 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย โดยขอใช้สถานที่มุมศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ระหว่างเดือนกันยายน 2562 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 097 240 9967

ภาคผนวก ค
หนังสือยืนยันการยกเว้นการรับรอง
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หนังสือยืนยันการยกเว้นการรับรอง
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(เอกสารนี้เพื่อแสดงว่าคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยนี้)

ชื่อโครงการวิจัย : หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียน
ชาวจีน
ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : Mr. SHUPING FENG
หน่วยงานต้นสังกัด : คณะมนุษยศาสตร์
รหัสโครงการวิจัย : SWUEC-G-005/2562X

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยที่เข้าข่ายยกเว้น (Research with Exemption from SWUEC)

วันที่ยืนยัน : 1 มีนาคม 2562
ยืนยันโดย : คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการ
รับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, the
Belmont Report, CIOMS Guidelines และ the International Conference on Harmonization in Good Clinical
Practice (ICH-GCP)

ออกให้ ณ วันที่ 12 มีนาคม 2562

ลงชื่อ.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทนตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิตรกุล)
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ลงชื่อ.....
(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/X/G-005/2562

ภาคผนวก ง
หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9
สำหรับผู้เรียนชาวจีน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับ **ไทยศึกษา**

จาก **ธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9**

สำหรับผู้เรียนชาวจีน

โดย Mr. SHUPING FENG

คำนำ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน สร้างขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเสริมความรู้และความคิดเรื่องไทยศึกษาให้ผู้เรียนชาวจีน โดยใช้ข้อมูลจากธนบัตรไทยสมัยรัชกาลที่ 9 เฉพาะธนบัตรหมุนเวียน หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 9 บท ดังนี้

บทที่ 1	ความเป็นมาของธนบัตรไทย
บทที่ 2	ภาษาไทย
บทที่ 3	วิถีชีวิตกับน้ำ
บทที่ 4	ประเพณี
บทที่ 5	พระราชพิธี
บทที่ 6	เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย
บทที่ 7	ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย
บทที่ 8	สถาปัตยกรรมไทย
บทที่ 9	เศรษฐกิจพอเพียง

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน ในแต่ละบทประกอบด้วยบทอ่าน คำศัพท์ เกร็ดความรู้ บทอ่านเสริม พร้อมทั้งแบบทดสอบและเฉลย เพื่อวัดประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการเรียนรู้ของนักศึกษา และแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9 สำหรับผู้เรียนชาวจีน จะทำให้ผู้เรียนชาวจีนได้เรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับไทยศึกษาผ่านธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 และช่วยเสริมความรู้และความคิดเกี่ยวกับสังคมไทยให้ผู้เรียนชาวจีน

หมายเหตุ: เพื่อให้ นักศึกษาชาวจีนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจกับคำราชาศัพท์ ขออนุญาตใช้คำราชาศัพท์แบบไม่เต็มรูปแบบ

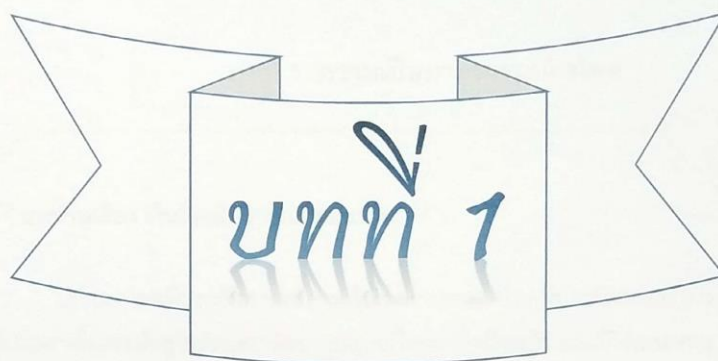
คำแนะนำในการใช้

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9
สำหรับผู้เรียนชาวจีน

1. ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test)
2. อ่านเนื้อหาที่ละบท
3. ทำแบบฝึกหัดท้ายบท โดยมีเกณฑ์ต้องผ่านร้อยละ 75
4. ทำเช่นนี้จนครบทุกบท
5. ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนหลังเรียน (Post-test)

สารบัญ

บทที่	หน้า
คำแนะนำในการใช้เครื่องมือ.....	1
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน.....	2
บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย	10
บทที่ 2 ภาษาไทย	35
บทที่ 3 วิธีชีวิตกับน้ำ	53
บทที่ 4 ประเพณี	72
บทที่ 5 พระราชพิธี	87
บทที่ 6 เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย	102
บทที่ 7 ต่างชาติต่างภาษาในสังคมไทย.....	117
บทที่ 8 สถาปัตยกรรมไทย	130
บทที่ 9 เศรษฐกิจพอเพียง	144
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน	156
บรรณานุกรม.....	165

บทนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. รู้จักวิวัฒนาการของธนบัตรไทย
2. เข้าใจจุดมุ่งหมายและการออกแบบของธนบัตรไทย

บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย

▶ บทอ่านเรื่อง เงินไทยโบราณและธนบัตร

ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์การใช้เงินตราประเทศไทยมีประวัติศาสตร์การใช้เงินตราตั้งแต่สมัยสุโขทัยและพัฒนารูปแบบเรื่อยมาถึงปัจจุบัน และมีวิวัฒนาการเงินตราตามลำดับ เริ่มตั้งแต่การใช้หอยเบี้ย พดด้วง หมาย อัฐ กระดาศ และบัตรธนาคาร

1. หอยเบี้ย

หอยเบี้ยมีรูปร่างเหมือนหอยเบี้ยจกจั่น เป็นหอยทะเลฝาเดียวชนิดหนึ่ง เปลือกแข็ง ผิวมัน มีคุณสมบัติสำคัญคือขนาดเท่ากัน มีมูลค่าเท่ากัน สามารถพกพาเป็นจำนวนมากได้สะดวก หอยเบี้ยมีมูลค่าน้อยที่สุด เป็นเงินตราที่ใช้มาตั้งแต่สมัยสุโขทัย

ภาพประกอบ 1 หอยเบี้ย

คำศัพท์¹

คุณสมบัติ (น.)	หมายถึง ลักษณะประจำของสิ่งนั้น ๆ
เปลือก (น.)	หมายถึง ส่วนที่หุ้มสิ่งต่างๆ เช่น ผลไม้ หอย กุ้ง เป็นต้น
พกพา (ก.)	หมายถึง นำเอาติดตัวไปได้โดยสะดวก
มูลค่า (น.)	หมายถึง ค่าหรือราคาของสิ่งของ

¹ คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

2. พดด้วง

ชาวสุโขทัยใช้เงินพดด้วงในการแลกเปลี่ยนซื้อสินค้า พดด้วงมีรูปร่างเหมือนตัวด้วง ด้วยการนำโลหะเงินมากำหนดใช้เป็นเงินตรา มีมูลค่าสูงกว่าหอยเบี้ยเป็นเงินตราที่ใช้ตั้งแต่กรุงสุโขทัย อยู่ระยะจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยรัชกาลที่ 4

ภาพประกอบ 2 พดด้วง

3. หมาย

คือเงินกระดาษชนิดแรกของประเทศไทย มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ในสมัยรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้น จนไม่สามารถผลิตเงินพดด้วงซึ่งใช้เป็นเงินตราหลักทันเวลาทันต่อความต้องการ จึงเกิดการใชัหมายซึ่งเป็นเงินกระดาษขึ้น เพื่อแทนพดด้วงซึ่งเป็นเงินโลหะ

ภาพประกอบ 3 หมาย

คำศัพท์¹

รัชกาล (น.)	หมายถึง ช่วงเวลาที่ครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์พระองค์ หนึ่ง ๆ
โลหะ (น.)	หมายถึง ธาตุที่ถลุงจากแร่แล้ว เช่น เหล็ก ทองแดง ทองคำ

¹ คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

4. อัฐกระดาษ

ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศเกิดการขยายตัวด้านการค้ามากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการเงินตราเพิ่มขึ้น เกิดปัญหาขาดแคลนเหรียญกษาปณ์ที่ทำจากดีบุกและทองแดง ใน พ.ศ. 2417 รัชกาลที่ 5 จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดทำเงินกระดาษชนิดราคาต่ำเรียกว่า อัฐกระดาษ มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า เพื่อใช้แทนเงินเหรียญ

ภาพประกอบ 4 อัฐกระดาษ

คำศัพท์ ¹

ขาดแคลน (ก.)	หมายถึง ขัดสน ขัดเค็ด
ดีบุก (น.)	หมายถึง เป็นโลหะ มีลักษณะเป็นของแข็ง สีขาว
ทองแดง (น.)	หมายถึง เป็นโลหะ มีลักษณะเป็นของแข็ง สีแดง
โปรด(ก.)	หมายถึง ถูกใจหรือพอใจมาก
โปรดเกล้าฯ	ย่อมาจาก โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม หมายถึง กรุณา
เหรียญ (น.)	หมายถึง โลหะที่มีลักษณะกลมแบนหรือรูปเหลี่ยมเป็นต้น มีภาพพูนหรือตัวอักษรอยู่บนพื้น เช่น เหรียญกษาปณ์ เหรียญที่ระลึก
อัฐ(น.)	หมายถึง คำเรียกเงินปลีกสมัยก่อน

¹ คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

5. บัตรธนาคาร

เรียกว่า แบนก์โน้ต หรือ แบงก์ เกิดขึ้นหลังจากอัฐกระดาศไม่เป็นที่นิยมใช้ รัฐบาลไทยต้องการเปลี่ยนแปลงระบบการเงิน และการค้าขายกับต่างประเทศทำให้ เศรษฐกิจเติบโต บัตรธนาคาร หรือแบงก์ช่วยทำให้พ่อค้าชาวต่างประเทศที่ต้องการซื้อสินค้า ไทยได้รับความสะดวก เนื่องจากบัตรธนาคารมีมูลค่าสูงกว่าอัฐกระดาศ ทำให้ซื้อขายสินค้า สะดวก ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศได้มีโอกาสผลิตบัตรธนาคารออกมาใช้ในระบบการเงิน ของประเทศไทย บัตรธนาคารมีส่วนช่วยให้ประชาชนรู้จักคุ้นเคยกับเงินที่เป็นกระดาศ มากขึ้น

ภาพประกอบ 5 บัตรธนาคาร

6. ธนบัตร

เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2445 บริษัทโทมัส เดอ ลา รู (The De La Rue Company Limited) ของอังกฤษเป็นผู้จัดพิมพ์ธนบัตร รุ่นแรก มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า เรียกว่า "ธนบัตรแบบ 1" เป็นธนบัตรชนิดพิมพ์ หน้าเดียว มีทั้งหมด 5 ชนิดราคา คือ 1 บาท 5 บาท 10 บาท 20 บาท 50 บาท 100 บาท และ 1,000 บาท

คำศัพท์¹

บัตร(น.)	หมายถึง แผ่นเอกสารแสดงสิทธิของผู้ใช้เป็นต้นมักทำด้วยกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
แบงก์(น.)	หมายถึง ธนาคาร (bank)
พาณิชย์(น.)	หมายถึง การค้าขาย

¹ คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

จากอดีตถึงปัจจุบันธนบัตรของประเทศไทยจึงมีทั้งหมด 17 แบบ ธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 มีตั้งแต่แบบ 9 ถึงแบบ 16 โดยรวมจะมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า และลักษณะแนวคิดและการออกแบบของแต่ละแบบแตกต่างกัน ธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 ด้านหน้าเชิญพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ส่วนด้านหลังมีเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย ราคาธนบัตรของแต่ละชนิดราคาไม่เท่ากัน

ธนบัตรแบบ 9

ด้านหน้าเชิญพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ด้านหลังได้ใช้รูปสถานที่ต่าง ๆ เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคม พระสมุทรเจดีย์ พระปฐมเจดีย์ เป็นต้น ด้วยเหตุผลธนบัตรแบบ 9 มีระยะเวลาการนำออกมาใช้นานกว่า 20 ปี ประชาชนจึงคุ้นเคยกับสีของธนบัตรแต่ละชนิดและราคาจนยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าสีของธนบัตรแบบ 9 ซึ่งเป็นต้นแบบของการกำหนดสีของธนบัตรในปัจจุบัน มี 6 ชนิดราคา ได้แก่ 50 สตางค์ 1 บาท 5 บาท 10 บาท 20 บาท และ 100 บาท

คำศัพท์¹

กำหนด(ก.)

หมายถึง หมายถึง ตราไว้

แนวคิด(น.)

หมายถึง ความคิดที่เป็นแนวที่จะดำเนินต่อไป

พระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ (น.)

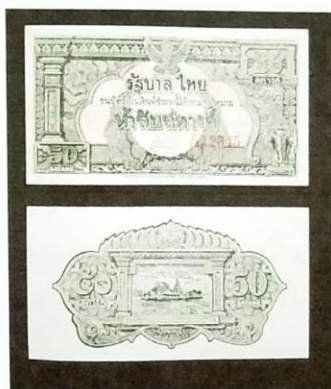
หมายถึง รูปภาพ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ในหลวงรัชกาลที่ 9 คำอ่านคือ พระ-บาด-สม-เด็-พระ-บอ-รม-ชะ-นะ-กา-ธิ-เบ-ด-มะ-หา-ภู-มิ-พ-น-อะ-ดุน-ยะ-เด-ด-มะ-หา-รา-ด-บอ-รม-มะ-รา-ด-บอ-พิ-ด

¹ คำศัพท์มาจาก:

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). ราชศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

50 สตางค์

1 บาท

5 บาท

10 บาท

20 บาท

100 บาท

ภาพประกอบ 7 ธนบัตรแบบ 9

ธนบัตรแบบ 10

เนื่องจากธนบัตรแบบ 9 ชนิดราคา 100 บาท ออกใช้ติดต่อกันนานกว่า 20 ปี และพิมพ์ด้วยการพิมพ์สีเดียว จึงเกิดปัญหาการปลอมแปลงมาก รัฐบาลจึงได้เปลี่ยนแปลงธนบัตรชนิดราคา 100 บาทใหม่ ผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาธนบัตรแบบ 9 ชนิดราคา 100 บาทการปลอมธนบัตร ด้านหน้าเชิญพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ด้านหลังเป็นรูปเรือสุพรรณหงส์

ภาพประกอบ 8 ธนบัตรแบบ 10

คำศัพท์¹

ปลอมแปลง(ก.)	หมายถึง ทำเลียนแบบให้ดูเหมือนของจริง
เปลี่ยนแปลง(ก.)	หมายถึง ทำให้ลักษณะต่างไป
ผลิต(ก.)	หมายถึง ทำให้เกิดขึ้นตามที่ต้องการด้วยอาศัยแรงงานหรือเครื่องจักรเป็นต้น
เรือสุพรรณหงส์(น.)	หมายถึง เป็นเรือที่มีลักษณะหัวเรือเป็นหงส์

¹ คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ธนบัตรแบบ 11

เป็นธนบัตรแบบที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทยมากขึ้น ซึ่งนำลายไทยและสถาปัตยกรรมไทยที่มีลักษณะโดดเด่นเป็นศิลปะประจำชาติมาเป็นองค์ประกอบสำคัญของธนบัตร มี 5 ชนิดราคา ได้แก่ 5 บาท 10 บาท 20 บาท 100 บาท และ 500 บาท

5 บาท

10 บาท

20 บาท

100 บาท

500 บาท

ภาพประกอบ 9 ธนบัตรแบบ 11

คำศัพท์¹

โดดเด่น (ว.)	หมายถึง พิเศษอย่างเห็นได้ชัด
ลายไทย (น.)	หมายถึง ลวดลาย เป็นต้นแบบของลายประดับ
สถาปัตยกรรม (น.)	หมายถึง ศิลปะและวิทยาเกี่ยวกับงานก่อสร้าง ที่ประกอบด้วยศิลปลักษณะ
ศิลปะ(น.)	ฝีมือ ฝีมือทางการช่าง ฝีมือในด้านใดด้านหนึ่ง
องค์ประกอบ (น.)	หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบเป็นสิ่งใหญ่
เอกลักษณ์ (น.)	หมายถึง ลักษณะที่เหมือนกันหรือร่วมกัน

¹ คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ธนบัตรแบบ 12

เป็นธนบัตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์ก่อนที่ได้รับการยกย่องเป็น "มหाराช" จึงได้เชิญพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระมหากษัตริย์มาเป็นภาพด้านหลังของธนบัตร มี 3 พระองค์ ได้แก่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ธนบัตรแบบ 12 มี 3 ชนิดราคา ได้แก่ 10 บาท 20 บาท และ 100 บาท

10 บาท

20 บาท

100 บาท

ภาพประกอบ 10 ธนบัตรแบบ 12

คำศัพท์¹

เผยแพร่ (ก.)	หมายถึง โฆษณาให้แพร่หลาย
พระเกียรติคุณ (น.)	หมายถึง ความดีอันเป็นที่ยกย่อง
พระบรมราชานุสาวรีย์ (น.)	หมายถึง รูปปั้น
มหाराช (น.)	หมายถึง คำซึ่งมหาชนถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระมหากษัตริย์
ราชวงศ์ (น.)	หมายถึง วงศ์ตระกูลของกษัตริย์
จุดมุ่งหมาย (น.)	หมายถึง จุดหมาย
ยกย่อง (ก.)	หมายถึง ชมเชย เชิดชู สรรเสริญ

¹ คำศัพท์มาจาก:

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
 ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). ราชศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

ธนบัตรแบบ 13

มีจุดมุ่งหมายเพื่อร่วมฉลองงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี จึงนำภาพเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่สำคัญ ๆ นับแต่แรกสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวง และการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยมาเป็นภาพด้านหลังธนบัตร ได้แก่ พระบรมราชานุสาวรีย์ของรัชกาลที่ 7 และรัชกาลที่ 1 ธนบัตรแบบ 13 มี 2 ชนิดราคา ได้แก่ 50 บาท และ 500 บาท

50 บาท

500 บาท

ภาพประกอบ 11 ธนบัตรแบบ 13

คำศัพท์¹

ประชาธิปไตย (น.)	หมายถึง ระบอบการปกครองที่ถือมติประชาชนเป็นใหญ่
ระบอบ (น.)	หมายถึง แบบอย่าง
สถาปนา (ก.)	หมายถึง ตั้งขึ้น
สมโภช (น.)	หมายถึง งานเลี้ยง
ปกครอง (ก.)	ดูแล ค้ำครอง ระวังรักษา

¹ คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

ธนบัตรแบบ 14

เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ที่ทรงพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ จึงได้เชิญพระบรมราชานุสาวรีย์ของรัชกาลที่ 5 กับรัชกาลที่ 6 รัชกาลที่ 1 กับรัชกาลที่ 2 และพระบรมฉายาลักษณ์ของรัชกาลที่ 9 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มาเป็นภาพด้านหลังธนบัตรแบบ 14 มี 3 ชนิดราคา ได้แก่ 100 บาท 500 บาท และ 1,000 บาท

100 บาท

500 บาท

1,000 บาท

ภาพประกอบ 12 ธนบัตรแบบ 14

คำศัพท์¹

พระบรมฉายาลักษณ์ (น.)	หมายถึง รูปถ่าย
พระราชกรณียกิจ (น.)	หมายถึง งานที่พระเจ้าแผ่นดินทรงกระทำ
จักรี (น.)	หมายถึง ชื่อราชวงศ์
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 คำอ่าน
-พระบรมราชชนนีพันปีหลวง	คือ สม-เด็ด-พระ-นาง-เจ้า-สิ-หริ-กิต-พระ-บอ- รม-รา-ชี-นี-นาถ-พระ-บอ-รม-มะ-ราด-ชะ-ชน- นะ-นี-พัน-ปี-หลวง

¹ คำศัพท์มาจาก: ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). ราชศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

ธนบัตรแบบ 15

เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่ทรงพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ และเป็นแบบที่เริ่มปรับขนาดความกว้างของธนบัตรให้เท่ากันทุกชนิดราคา เพื่อความสะดวกในการพกพา ด้านหลังธนบัตรแบบ 15 เป็นภาพพระบรมราชานุสาวรีย์ของรัชกาลที่ 8 รัชกาลที่ 4 รัชกาลที่ 5 รัชกาลที่ 3 และพระบรมฉายาลักษณ์ของรัชกาลที่ 9 ธนบัตรแบบ 15 มี 5 ชนิดราคา ได้แก่ 20 บาท 50 บาท 100 บาท 500 บาท และ 1,000 บาท

20 บาท

50 บาท

100 บาท

500 บาท

1,000 บาท

ภาพประกอบ 13 ธนบัตรแบบ 15

คำศัพท์¹

ปรับ (ก.)	หมายถึง ทำให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมหรือดีขึ้น
พกพา (ก.)	หมายถึง นำเอาติดตัวไปได้โดยสะดวก
พระราชกรณียกิจ (น.)	หมายถึง งานที่พระเจ้าแผ่นดินทรงกระทำ
พระมหากษัตริย์ (น.)	หมายถึง ผู้ครองแผ่นดิน

¹ คำศัพท์มาจาก:

ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). ราชศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ธนบัตรแบบ 16

มีจุดมุ่งหมายเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจสำคัญแก่ประเทศไทย ภาพด้านหลังธนบัตรเป็นภาพพระบรมราชานุสาวรีย์ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช รัชกาลที่ 1 และรัชกาลที่ 5 ธนบัตรแบบ 16 มี 5 ชนิดราคา ได้แก่ 20 บาท 50 บาท 100 บาท 500 บาท และ 1,000 บาท

20 บาท

50 บาท

100 บาท

500 บาท

1,000 บาท

ภาพประกอบ 14 ธนบัตรแบบ 16

ปัจจุบันนี้ธนบัตรได้จัดพิมพ์ยาวนานมากกว่า 100 ปี ธนบัตรไม่ใช่แค่กระดาษที่ถูกพิมพ์เพื่อบอกราคา ยังเป็นบทบันทึกเหตุการณ์ที่สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนการเมืองการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตของคนไทยแต่ละยุคสมัย เช่น ภาษาไทย พระมหากษัตริย์ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น

คำศัพท์¹

บันทึก (ก.)	หมายถึง จดข้อความเพื่อช่วยความทรงจำหรือหลักฐาน
บำเพ็ญ (ก.)	หมายถึง ทำให้เต็มบริบูรณ์ เพิ่มพูน
ประเพณี (น.)	หมายถึง สิ่งที่ยึดถือปฏิบัติสืบมากันจนเป็นแบบแผน
พระเกียรติ (น.)	หมายถึง ความยกย่องนับถือ
สะท้อน (ก.)	หมายถึง ย้อนกลับ
การเมืองการปกครอง (น.)	หมายถึง งานที่เกี่ยวกับรัฐหรือแผ่นดิน
ประเพณี (น.)	หมายถึง สิ่งที่ยึดถือประพฤติปฏิบัติสืบ ๆ กันมาจนเป็นแบบแผน
วิถีชีวิต (น.)	หมายถึง ทางดำเนินชีวิต

¹ คำศัพท์มาจาก:

ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). ราชศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

การใช้เงินตราแต่ละยุค

ยุค		เงินที่ใช้	
สุโขทัย		หอยเบี้ย พดด้วง	
อโยธยา		พดด้วง	
ธนบุรี			
รัตนโกสินทร์	รัชกาลที่ 1- 4	หมาย	
	รัชกาลที่ 4		
	รัชกาลที่ 5	อัฐกระดาษ	
		บัตรธนาคาร	
		รัชกาลที่ 5 - 10	ธนบัตร

▶ เกร็ดความรู้

เงินกระดาษเจียวจื่อ(交子)¹

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีการใช้ธนบัตรที่เก่าแก่ที่สุดในโลก ที่เมืองเจินตู (成都) เมืองเอกของมณฑลเสฉวน ปรากฏการใช้ธนบัตรกระดาษขึ้นเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของเงินตราโลก มีชื่อเรียกว่าเจียวจื่อ (交子) ใช้ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซ่ง มีประวัติศาสตร์ยาวนานมาเป็นเวลา 1,000 กว่าปี

¹ มหาวิทยาลัยครุฑน่านจิง,มหาวิทยาลัยคุนหมิง. (2550). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเทศจีน. กรุงเทพฯ: สุภาพไฟ.
หน้า 158.

▷ แบบฝึกหัดระหว่างเรียน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับไทยศึกษาจากธนบัตรหมุนเวียนสมัยรัชกาลที่ 9
สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทที่ 1 ความเป็นมาของธนบัตรไทย

จงกากบาท (X) ตัวเลือกที่ถูกต้อง

1. เงินชนิดแรกที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนสินค้าทำมาจากอะไร

ก. กระดาษ	ข. ก้อนหิน
ค. โลหะ	ง. เปลือกหอย

2. เหตุใดจึงเปลี่ยนจากเงินกระดาษมาเป็นบัตรธนาคาร

- ก. ราษฎรขาดทุน
ข. อัฐกระดาษไม่เป็นที่ยอมรับ
ค. เป็นปัญหาต่อการค้าขาย
ง. เกิดภาวะขาดแคลนเหรียญกษาปณ์

3. บัตรธนาคารเรียกว่าอะไร

ก. เปี้ย	ข. แบงก์
ค. ธนบัตร	ง. เหรียญ

4. ประเทศไทยได้นำธนบัตรมาใช้เป็นครั้งแรกเมื่อใด

ก. 7 กันยายน 2445	ข. 7 ตุลาคม 2450
ค. 7 มกราคม 2447	ง. 7 กันยายน 2455

5. ธนบัตรแบบที่ 1 มีลักษณะอย่างไร

- ก. พิมพ์หน้าเดียว
ข. พิมพ์แบบสองหน้า
ค. มีรูปปั้นพระมหากษัตริย์
ง. ไม่มีรูปปั้นพระมหากษัตริย์

6. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของธนบัตรไทย

- ก. บอกราคา
- ข. แลกเปลี่ยนสินค้า
- ค. ทำให้เศรษฐกิจไทยเติบโต
- ง. บันทึกเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

7. ธนบัตรในสมัยรัชกาลที่ 9 แตกต่างกับเงินกระดาษชนิดอื่นอย่างไร

- ก. ใช้ตัวเลขอารบิก
- ข. พิมพ์แบบหน้าเดียว
- ค. มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า
- ง. ใช้รูปปั้นของพระมหากษัตริย์

8. ธนบัตรแบบ 9 ถึงแบบ 16 ปรากฏพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระมหากษัตริย์พระองค์ใด

- ก. รัชกาลที่ 6
- ข. รัชกาลที่ 7
- ค. รัชกาลที่ 8
- ง. รัชกาลที่ 9

9. ข้อใดไม่สามารถเรียนรู้ได้จากบทนี้

- ก. การบริหารเงินไทย
- ข. ประเภทของเงินไทย
- ค. ความเป็นมาของเงินไทย
- ง. ความแตกต่างของเงินไทย

10. สมมติว่าคุณเป็นคนสมัยอยุธยา คุณจะใช้เงินใดในการซื้อสินค้า

- ก. หมาย
- ข. พดด้วง
- ค. อัฐกระดาษ
- ง. บัตรธนาคาร

คุณทำถูกกี่ข้อ

ถ้าทำถูก 5 ข้อขึ้นไป ดีมาก

ถ้าทำถูกไม่ถึง 5 ข้อ ต้องอ่านบททวนอีกครั้ง

8 - 10 ข้อ	ดีมาก
6 - 7 ข้อ	ดี
5 ข้อ	ปานกลาง
3 - 4 ข้อ	พอใช้
0 - 2 ข้อ	อ่อน

▷ บทอ่านเสริม

เหรียญเงินตราโบราณจีน¹

เหรียญเงินตราโบราณจีนประกอบด้วย 2 ประเภท ได้แก่ เหรียญกษาปณ์และธนบัตร

ก่อนที่จะมีเหรียญเงินตรา ผู้คนได้ใช้วิธีแลกเปลี่ยนสิ่งของแบบใช้แพะ 1 ตัว แลกข้าวสาร 1 กระสอบ เมื่อ 3,000 - 4,000 ปีก่อน บรรพบุรุษของชาวจีนเริ่มจะใช้เปลือกหอยที่มีค่าทำเป็นเงิน เมื่อมีการแลกเปลี่ยนสินค้ากันมากขึ้น เปลือกหอยจากธรรมชาติจึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้นผู้คนจึงได้เริ่มใช้ทองแดงมาทำเป็นเหรียญเงินตราขึ้นแทน เหรียญทองแดงเป็นเหรียญที่มีรูปร่างคล้ายมีดคล้ายพลั่วและรูปร่างกลม ๆ เกิดขึ้น เหรียญกษาปณ์แบบกลมใช้เป็นชื่อราชวงศ์ ชื่อรัชสมัยและยังมีการหล่อตัวอักษรไว้ทางด้านหลังด้วย ซึ่งบอกเวลาหล่อ สถานที่หล่อ หรือค่าของเงินทองแดงนี้ เหรียญกษาปณ์แบบกลมได้ใช้กันมาเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลานานกว่า 1,000 ปี ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถังจนถึงปลายสมัยราชวงศ์ชิง และตอนต้นประเทศสาธารณรัฐจีนจึงได้หยุดใช้

ธนบัตรเกิดขึ้นในปลายราชวงศ์ซ่งเหนือ(พ.ศ.1403-1670) เนื่องจากเศรษฐกิจเติบโตขึ้นมีความต้องการใช้เงินเป็นจำนวนมาก จึงเกิดปัญหาเหรียญกษาปณ์ไม่สะดวกต่อการพกพา เมืองเจิ้งตูมณฑลเสฉวนมีร้านค้ารายจำนวน 16 ร้านได้ร่วมกันทำธนบัตรขึ้นมาประเภทหนึ่ง เรียกว่า "เจียวจื่อ" (交子) บนธนบัตรมีการพิมพ์รูปบ้าน รูปต้นไม้ รูปคนเป็นต้น ซึ่งถือเป็นธนบัตรที่เก่าแก่ที่สุดของจีน

ภาพประกอบ 15 เหรียญกษาปณ์โบราณจีน

ภาพประกอบ 16 ธนบัตรเจียวจื่อ

¹ ปรับปรุงจาก: มหาวิทยาลัยครุฑน่านจิง,มหาวิทยาลัยคุนหมิง. (2550). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเทศจีน. กรุงเทพฯ: สุภาพไพ. หน้า158.

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2556). *วรรณคดีแห่งชาติ เล่มที่ 1*. กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์.
กรมศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยครุฑน่านจิง,มหาวิทยาลัยครุฑน่านสุย. (2550). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเทศจีน*.
กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2545). *100 ปีธนบัตรไทย*. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์กรุงเทพ
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์
และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด
- ปัทมาพร ไชเชษฐ์พิพัฒกุล. (2560). *ธนบัตร ร. 9 -70 ปีได้ร่วมพระบารมี*. กรุงเทพฯ: พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). *ราชาศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วิสุทธิ มนต์วิวัฒน์และอื่น. (2545). *วิวัฒนาการเงินตราไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัท ดาวฤกษ์ จำกัด.
- ศิริ การเจริญดี. (2530). *วิวัฒนาการธนบัตรไทย*. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- สุมัยวุฒิ เมฆสุด. (2553). *พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : ธนาคารแห่งประเทศไทย
- อัจฉราวดี สุดประเสริฐและคณะ. (2542). *72 พระราชภัฏทกษัตริย์ธนบัตรรัชกาลที่ 9*. กรุงเทพฯ:
ธนาคารแห่งประเทศไทย.

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	รูปภาพ	ที่มาของรูปภาพ
ภาพประกอบ 1	-หอยเบี้ย	https://horoscope.thaiza.com/content/ สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม 2561
ภาพประกอบ 2	-เงินพดด้วง	https://today.line.me/th/pc/article/ สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม 2561
ภาพประกอบ 3	-เงินหมาย	https://teen.mthai.com/variety/50794.html สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม 2561
ภาพประกอบ 4	-อัฐกระดาศ	http://www.siambanknote.com/banknote-appraisal/ สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม 2561
ภาพประกอบ 5	-บัตรธนาคาร	https://sites.google.com/site/tanabattai/batr-thna สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม 2561
ภาพประกอบ 6	-ธนบัตรแบบ 1	http://www.siambanknote.com/banknote-appraisal/th-1st-series-thaibanknote-price.htm สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม 2561
ภาพประกอบ 7	-ธนบัตรแบบ 9	ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. หน้า 13-23.
ภาพประกอบ 8	-ธนบัตรแบบ 10	ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. หน้า 24.
ภาพประกอบ 9	-ธนบัตรแบบ 11	ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. หน้า 27-31.
ภาพประกอบ 10	-ธนบัตรแบบ 12	ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. หน้า 33-35.
ภาพประกอบ 11	-ธนบัตรแบบ 13	ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. หน้า 37-38.
ภาพประกอบ 12	-ธนบัตรแบบ 14	ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. หน้า 41-43.
ภาพประกอบ 13	-ธนบัตรแบบ 15	ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. หน้า 45-52.
ภาพประกอบ 14	-ธนบัตรแบบ 16	ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ธนบัตร รัชกาลที่ 9 เอกลักษณ์แห่งองค์พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เมย์ฟลาวเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. หน้า 55-59.
ภาพประกอบ 15	-เหรียญกษาปณ์โบราณจีน	http://www.zk71.com/xing_1102/products/xing_1102_88767184.html สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม 2561
ภาพประกอบ 16	-ธนบัตรเจี๋ยจือ	https://image.baidu.com/search/detail?ct=503316480&z สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม 2561

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	Mr. Shuping Feng
วัน เดือน ปี เกิด	10 กรกฎาคม 2532
สถานที่เกิด	Yunyang County, Chongqing City, China
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 Bachelor of Arts (Thai) The College of Arts and Sciences Yunnan Normal University พ.ศ. 2562 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(ศศ.ม) สาขาวิชาภาษาไทย แขนงการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	No. 114, Group 9, Shuizhu Village, Nongba Town, Yunyang County, Chongqing City, China